

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Azoty
Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A.
oraz Grupy Kapitałowej Grupa Azoty
Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A.
za okres 12 miesięcy kończących się
31 grudnia 2017 roku

Niniejsze Sprawozdanie z działalności prezentuje najważniejsze wydarzenia za okres 12 miesięcy kończących się 31 grudnia 2017 roku zarówno w Spółce Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., jak i w Grupie Kapitałowej, w której Spółka jest Jednostką Dominującą. Niniejsze Sprawozdanie z działalności zawiera wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji finansowej i majątkowej Spółki Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., jak i Grupy Kapitałowej, w której Spółka jest Jednostką Dominującą, w tym ocenę efektów działalności oraz wskazanie czynników ryzyka i opis zagrożeń. Ponadto obejmuje wskaźniki finansowe i niefinansowe, jeżeli jest to istotne dla oceny sytuacji w Spółce, jak i w Grupie Kapitałowej oraz dodatkowe wyjaśnienia do kwot zawartych w sprawozdaniach finansowych jednostkowym i skonsolidowanym.

Spis treści

1. Podstawowe informacje na temat Spółki Grupa Azoty ZAK S.A. oraz Grupy Kapitałowej	4
1.1. Organizacja oraz struktura	4
1.2. Zmiany w organizacji	8
1.3. Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych spółek z Grupy Azoty ZAK S.A. z innymi podmiotami	9
2. Zasady zarządzania	9
2.1. Schemat organizacyjny Jednostki Dominującej	9
2.2. Informacje dotyczące zatrudnienia	11
3. Charakterystyka działalności	12
3.1. Obszary działalności w Spółce Grupa Azoty ZAK S.A.	12
3.2. Charakterystyka podstawowych produktów	13
3.3. Informacje o rynkach sprzedaży oraz o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi	14
3.4. Umowy znaczące zawarte w 2017 r.	16
3.5. Istotne zdarzenia	16
4. Strategia oraz polityka rozwoju	20
4.1. Strategia i kierunki rozwoju	20
4.2. Perspektywy rozwoju działalności, z uwzględnieniem strategii rynkowej	21
4.3. Główne inwestycje krajowe i zagraniczne	22
4.4. Inwestycje kapitałowe	25
4.5. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	25
4.6. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju	25
5. Aktualna sytuacja finansowa i majątkowa	28
5.1. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe	28
5.2. Otoczenie rynkowe	28
5.3. Podstawowe wielkości ekonomiczno - finansowe	31
5.4. Zarządzanie zasobami finansowymi i majątkowymi	46
5.5. Lokaty	47
5.6. Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych w danym roku obrotowym umowach dotyczących kredytów i pożyczek	47
5.7. Informacja o udzielonych pożyczkach, głównie podmiotom powiązanym z Grupą Azoty	49
5.8. Informacja o udzielonych i otrzymanych poręczeniach i gwarancjach, głównie podmiotom powiązanym z Grupą Azoty	50
5.9. Opis istotnych pozycji pozabilansowych	51
5.10. Instrumenty finansowe - polityka stosowana w zakresie ryzyka oraz instrumenty, cele i metody zarządzania ryzykiem	51
5.11. Przewidywana sytuacja finansowa	52
6. Ryzyka i zagrożenia oraz perspektywy rozwoju	52
6.1. Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia	52
6.2. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju	53
6.3. Działalność sponsoringowa, charytatywna lub o podobnym charakterze	54
7. Pozostałe istotne informacje i zdarzenia	57
7.1. Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych	57
7.2. Informacje dotyczące zagadnień środowiska naturalnego	57
8. Informacje uzupełniające	60
8.1. Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi a prognozami wyników na 2017 rok	60
8.2. Postępowania sądowe	60
8.3. Wydatki statutowe	63
8.4. Transakcje z podmiotami powiązanymi	64
8.5. Informacje o posiadanych przez Jednostkę Dominującą oddziałach	64

1. Podstawowe informacje na temat Spółki Grupa Azoty ZAK S.A. oraz Grupy Kapitałowej

1.1. Organizacja oraz struktura

Jednostka Dominująca

Nazwa (firma): Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn Spółka Akcyjna
Nazwa handlowa: Grupa Azoty ZAK S.A. lub Grupa Azoty KĘDZIERZYN.
Adres siedziby: 47-220 Kędzierzyn-Koźle, ul. Mostowa 30 A, skrytka pocztowa 163
Czas trwania Spółki: nieoznaczony

Forma Spółki

Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn Spółka Akcyjna, zwana w dalszej części „Spółką” lub „Grupa Azoty ZAK S.A.”, jest spółką akcyjną posiadającą osobowość prawną w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1577).

Struktura własnościowa

Kapitał zakładowy Grupy Azoty ZAK S.A. na dzień 1 stycznia 2017 r. i 31 grudnia 2017 r. wynosił 285.064.300 zł i dzielił się na: 27.012.860 akcji zwykłych na okaziciela serii AA o wartości nominalnej 5 zł każda oraz 30.000.000 akcji zwykłych na okaziciela serii B o wartości nominalnej 5 zł każda. Stan akcjonariatu Grupy Azoty ZAK S.A. na dzień 1 stycznia 2017 r. i 31 grudnia 2017 r. przedstawiał się następująco: 93,48% akcji posiadała Grupa Azoty S.A. w Tarnowie oraz 6,52% akcji posiadali uprawnieni pracownicy, ich spadkobiercy i osoby, które nabyły akcje od uprawnionych pracowników lub spadkobierców.

Geneza Spółki

Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn Spółka Akcyjna w Kędzierzynie-Koźlu powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakłady Azotowe „Kędzierzyn” w Kędzierzynie-Koźlu w Spółkę Akcyjną o nazwie Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. - na podstawie Aktu Przekształcenia Przedsiębiorstwa Państwowego w Spółkę Akcyjną - sporządzonego aktem notarialnym w dniu 2 grudnia 1991 r., Repertorium A nr 11202/91.

W dniu 28 grudnia 2012 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę w sprawie zmiany nazwy Spółki na Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn Spółka Akcyjna (w skrócie Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A.). Zmiana została zarejestrowana przez Sąd Rejestrowy w dniu 11 stycznia 2013 r. Spółka dla celów handlowych i marketingowych może używać znaku słowno-graficznego „Grupa Azoty KĘDZIERZYN”, „Grupa Azoty ZAK S.A.” lub „Grupa Azoty”.

Rejestracja Spółki

Spółka została wpisana w Rejestrze Handlowym Sądu Rejonowego w Opolu pod sygnaturą RHB 1288 w dniu 31 grudnia 1991 roku, a następnie wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego postanowieniem Sądu Rejonowego w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 16 maja 2001 r. pod numerem KRS: 0000008993.

Przedmiot działalności i produkty podstawowe

Zgodnie z treścią § 5 ust. 1 Statutu Spółki przedmiotem działalności Spółki jest:

- produkcja nawozów i związków azotowych (PKD 20.15.Z),
- produkcja gazów technicznych (PKD 20.11.Z),
- produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych (PKD.20.13.Z),
- wytwarzanie i przetwarzanie koksu (PKD 19.10.Z),
- produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów organicznych (PKD 20.14.Z),
- produkcja mydła i detergentów, środków myjących i czyszczących (PKD 20.41.Z),
- produkcja wyrobów kosmetycznych i toaletowych (PKD 20.42.Z),
- produkcja klejów (PKD 20.52.Z),
- produkcja pozostałych wyrobów chemicznych, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 20.59.Z),
- produkcja i obróbka pozostałego szkła, włączając szkło techniczne (PKD 23.19.Z),
- odzysk surowców z materiałów segregowanych (PKD 38.32.Z),
- wytwarzanie energii elektrycznej (PKD 35.11.Z),
- przesyłanie energii elektrycznej (PKD 35.12.Z),
- dystrybucja energii elektrycznej (PKD 35.13.Z),
- handel energią elektryczną (PKD 35.14.Z),

- dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym (PKD 35.22.Z),
- handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym (PKD 35.23.Z),
- wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (PKD 35.30.Z),
- pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody (PKD 36.00.Z),
- rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych (PKD 43.11.Z),
- przygotowanie terenu pod budowę (PKD 43.12.Z),
- roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych (PKD 42.21.Z),
- roboty związane z budową linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych (PKD 42.22.Z),
- wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, cieplnych, gazowych i klimatyzacyjnych (PKD 43.22.Z),
- działalność agentów zajmujących się sprzedażą paliw, rud, metali, chemikaliów przemysłowych (PKD 46.12.Z),
- sprzedaż hurtowa paliw i produktów pochodnych (PKD 46.71.Z),
- sprzedaż hurtowa metali i rud metali (PKD 46.72.Z),
- sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych (PKD 46.75.Z),
- sprzedaż hurtowa pozostałych półproduktów (PKD 46.76.Z),
- sprzedaż hurtowa odpadów i złomu (PKD 46.77.Z),
- sprzedaż hurtowa mebli biurowych (PKD 46.65.Z),
- sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń biurowych (PKD 46.66.Z),
- sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana (PKD 46.90.Z),
- sprzedaż detaliczna komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach (PKD 47.41.Z),
- sprzedaż detaliczna kwiatów, roślin, nasion, nawozów, żywych zwierząt domowych, karmy dla zwierząt domowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach (PKD 47.76.Z),
- wykonywanie instalacji elektrycznych (PKD 43.21.Z),
- działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów (PKD 82.30.Z),
- transport rurociągami paliw gazowych (PKD 49.50.A),
- transport rurociągowy pozostałych towarów (PKD 49.50.B),
- transport wodny śródlądowy towarów (PKD 50.40.Z),
- przeładunek towarów w portach śródlądowych (PKD 52.24.B),
- przeładunek towarów w pozostałych punktach przeładunkowych (PKD 52.24.C),
- magazynowanie i przechowywanie paliw gazowych (PKD 52.10.A),
- magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów (PKD 52.10.B),
- działalność usługowa wspomagająca transport lądowy (PKD 52.21.Z),
- działalność usługowa wspomagająca transport śródlądowy (PKD 52.22.B),
- działalność śródlądowych agencji transportowych (PKD 52.29.B),
- pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 74.90.Z),
- działalność pozostałych agencji transportowych (PKD 52.29.C),
- działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej (PKD 61.10.Z),
- działalność w zakresie telekomunikacji bezprzewodowej, z wyłączeniem telekomunikacji satelitarnej (PKD 61.20.Z),
- działalność w zakresie pozostałej telekomunikacji (PKD 61.90.Z),
- leasing finansowy (PKD 64.91.Z),
- pozostałe formy udzielania kredytów (PKD 64.92.Z),
- pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (PKD 64.99.Z),
- działalność holdingów finansowych (PKD 64.20.Z),
- reasekuracja (PKD 65.20.Z),
- fundusze emerytalne (PKD 65.30.Z),
- działalność związana z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat (PKD 66.21.Z),
- realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków (PKD 41.10.Z),
- roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 42.99.Z),
- kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek (PKD 68.10.Z),
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (PKD 68.20.Z),
- zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie (PKD 68.32.Z),

- wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń biurowych, włączając komputery (PKD 77.33.Z),
- wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 77.39.Z),
- działalność wydawnicza w zakresie pozostałego oprogramowania (PKD 58.29.Z),
- działalność związana z oprogramowaniem (PKD 62.01.Z),
- działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki (PKD 62.02.Z),
- działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi (PKD 62.03.Z),
- pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych (PKD 62.09.Z),
- przetwarzanie danych - zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność (PKD 63.11.Z),
- naprawa i konserwacja maszyn (PKD 33.12.Z),
- naprawa i konserwacja komputerów i urządzeń peryferyjnych (PKD 95.11.Z),
- badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych (PKD 72.19.Z),
- działalność rachunkowo-księgowa; doradztwo podatkowe (PKD 69.20.Z),
- pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania (PKD 70.22.Z),
- działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne (PKD 71.12.Z),
- badania i analizy związane z jakością żywności (PKD 71.20.A),
- pozostałe badania i analizy techniczne (PKD 71.20.B),
- działalność związana z wyszukiwaniem miejsc pracy i pozyskiwaniem pracowników (PKD 78.10.Z),
- pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników (PKD 78.30.Z),
- pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 82.99.Z),
- ochrona przeciwpożarowa (PKD 84.25.Z),
- pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 85.59.B),
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków (PKD 37.00.Z),
- zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne (PKD 38.11.Z),
- zbieranie odpadów niebezpiecznych (PKD 38.12.Z),
- obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne (PKD 38.21.Z),
- przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych (PKD 38.22.Z),
- działalność związana z rekultywacją i pozostała usługowa związana z gospodarką odpadami (PKD 39.00.Z),
- pozostała działalność pocztowa i kurierska (PKD 53.20.Z),
- pozostała działalność wydawnicza (PKD 58.19.Z),
- wykonywanie fotokopii, przygotowywanie dokumentów i pozostała specjalistyczna działalność wspomagająca prowadzenie biura (PKD 82.19.Z),
- pozostałe sprzątanie (PKD 81.29.Z),
- działalność bibliotek (PKD 91.01.A),
- działalność archiwów (PKD 91.01.B).

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Grupę Kapitałową Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. (zwaną dalej Grupą Kapitałową) tworzyły:

- Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. - Jednostka Dominująca,
- 1 spółka zależna - objęta konsolidacją metodą pełną:
 - ✓ ZAKSA S.A. (91,67%),
- 2 spółki stowarzyszone - objęte konsolidacją metodą praw własności:
 - ✓ Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne Sp. z o.o. (36,73%),
 - ✓ CTL Chemkol Sp. z o.o. (49,0%).

Spółka zależna

ZAKSA S.A.

Klub siatkarski z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu, od 16 lutego 2004 r. działający jako spółka akcyjna. Większościowym akcjonariuszem Spółki jest Grupa Azoty ZAK S.A., natomiast pozostali akcjonariusze to głównie lokalne firmy.

Udział Jednostki Dominującej w spółce zależnej na dzień 31 grudnia 2017 roku

Nazwa podmiotu	Siedziba/Adres	Kapitał zakładowy	% akcji/udziałów bezpośrednich przypadających Spółce
ZAKSA S.A.	ul. Mostowa 1A 47-223 Kędzierzyn-Koźle	6 000	91,67%

Spółki stowarzyszone

CTL Chemkol Sp. z o.o.

Spółka CTL Chemkol Sp. z o.o. została utworzona 21 lipca 2000 roku, a swoją działalność na rynku przewozów kolejowych prowadzi od 1 września 2000 roku.

Siedziba Spółki mieści się w Kędzierzynie-Koźlu przy ulicy Mostowej 30 F. CTL Chemkol Spółka z o.o. jest zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000028727.

Do głównych obszarów aktywności Spółki zalicza się przede wszystkim działalność produkcyjno-usługowo-handlową, obejmującą w szczególności:

- usługi transportu kolejowego i spedycji towarów oraz działalność wspomagającą transport (usługa bocznikowa w zakresie podstawiania wagonów pod załadunek i rozładunek, formowanie składów do wysyłki oraz ważenie wagonów po załadunku/przed rozładunkiem, wystawianie dokumentów przewozowych i rozliczanie kosztów obsługi przewozowej),
- wynajem pozostałych środków transportu lądowego,
- działalność usługową w zakresie naprawy, konserwacji, remontów lokomotyw kolejowych oraz taboru kolejowego,
- budowę dróg kołowych i szynowych,
- oczyszczanie cystern kolejowych, autocystern i zbiorników specjalnych,
- wynajem nieruchomości na własny rachunek.

Od 1 stycznia 2018 r. Grupa Azoty ZAK S.A. stała się jedynym Wspólnikiem CTL Chemkol Sp. z o.o. w wyniku umorzenia udziałów przysługujących spółce CTL Logistics Sp. z o.o. w kapitale zakładowym spółki CTL Chemkol Sp. z o.o.

Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne Sp. z o.o.

Spółka została zarejestrowana w dniu 23 grudnia 2008 r. Siedziba Spółki mieści się w Tarnowie, przy ul. Kwiatkowskiego 7. Udziałowcami Spółki jest Grupa Azoty S.A. oraz Grupa Azoty ZAK S.A.

W skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty PKCH Sp. z o.o. wchodzi spółki następujących branż: remontowej, automatyki, usług laboratoryjnych, projektów.

Działalność Spółki obejmuje kompleksową realizację usług w zakresie:

- obsługi procesów inwestycyjnych, w tym:
 - ✓ usług projektowych i inżynierskich dla przemysłu chemicznego, petrochemicznego, budownictwa, energetyki oraz ochrony środowiska,
 - ✓ prac inwestycyjnych i inżyniersko-technicznych w obszarze automatyki,
 - ✓ projektowania, wykonawstwa, obsługi i serwisu przemysłowych systemów pomiarów i sterowania,
 - ✓ utrzymania ruchu komputerowych systemów sterowania, wizualizacji procesów,
 - ✓ pomiarów i audytu termowizyjnego, a także doradztwa technicznego, ekspertyz, prac projektowych oraz szkoleń,
- obsługi projektów przemysłowych, w tym:
 - ✓ usług związanych z utrzymaniem ruchu,
 - ✓ remontami, diagnostyką oraz modernizacją maszyn i urządzeń,
 - ✓ wykonaniem oraz remontami instalacji technologicznych dla przemysłu chemicznego, petrochemicznego i energetycznego,
 - ✓ pracami montażowymi, warsztatowymi i serwisowymi,
 - ✓ usług ratownictwa chemicznego i związanych z tym prac szczególnie niebezpiecznych,
 - ✓ składowania, segregacji i utylizacji odpadów,
 - ✓ specjalistycznych usług laboratoryjnych,
 - ✓ drobnej produkcji chemicznej,

- ✓ przeprowadzania specjalistycznych szkoleń,
- opracowywania dokumentacji środowiskowych.

Udział Grupy Azoty ZAK S.A. w Spółkach mniejszościowych na dzień 31 grudnia 2017 r.

Nazwa podmiotu	% udziałów
CTL Chemkol Sp. z o.o.	49,0%
Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne Sp. z o.o.	36,7%
Kędzierzyńsko-Kozielski Park Przemysłowy Sp. z o.o.	7,7%

1.2. Zmiany w organizacji

Zarząd Jednostki Dominującej prowadzi sprawy Spółki oraz reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Kadencja Członków Zarządu trwa trzy lata.

Od początku 2017 roku liczebność Zarządu wynosiła 3 (trzy) osoby, od 30 marca 2017 r. wynosiła 4 (cztery) osoby, a od 30 czerwca wynosiła 3 (trzy) osoby.

Skład Zarządu na początku 2017 roku przedstawiał się następująco:

- Mateusz Gramza Prezes Zarządu,
- Sławomir Brzeziński Wiceprezes Zarządu,
- Adam Gąsiorowski Wiceprezes Zarządu.

W trakcie 2017 roku zaszły następujące zmiany w składzie Zarządu:

- 30 marca 2017 r. Rada Nadzorcza powołała w skład Zarządu:
 - ✓ Kamila Bortniczuka na funkcję Członka Zarządu (uchwała nr 180/IX/17),
- 29 czerwca 2017 r., tj. w dniu odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za 2016 rok, wygasły mandaty członków Zarządu Spółki z powodu upływu kadencji,
- 28 czerwca 2017 r. Rada Nadzorcza powołała od 30 czerwca 2017 r. na nową, wspólną kadencję Zarządu:
 - ✓ Pawła Mortasa na funkcję Prezesa Zarządu (uchwała nr 226/IX/17),
 - ✓ Sławomira Brzezińskiego na funkcję Wiceprezesa Zarządu (uchwała nr 227/IX/17),
 - ✓ Kamila Bortniczuka na funkcję Członka Zarządu (uchwała nr 228/IX/17).

Od 30 czerwca 2017 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania skład Zarządu przedstawia się następująco:

- Paweł Mortas Prezes Zarządu,
- Sławomir Brzeziński Wiceprezes Zarządu,
- Kamil Bortniczuk Członek Zarządu.

27 lutego 2018 r. Pan Paweł Mortas złożył rezygnację z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu, ze skutkiem na dzień 28 lutego 2018 r.

Skład Zarządu od 1 marca 2018 r. do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania przedstawiał się następująco:

- Bogdan Tomaszek Przewodniczący Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu na okres do 3 miesięcy,
- Sławomir Brzeziński Wiceprezes Zarządu,
- Kamil Bortniczuk Członek Zarządu.

W skład Zarządu spółki zależnej, podlegającej konsolidacji ZAKSA S.A. w 2017 roku wchodziła jedna osoba. Prezesem Zarządu w całym 2017 roku był Sebastian Świdorski.

1.3. Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych spółek z Grupy Azoty ZAK S.A. z innymi podmiotami

Udział spółek zależnych w kapitale zakładowym innych podmiotów, wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty ZAK S.A. na dzień 31 grudnia 2017 roku

Spółka zależna

ZAKSA S.A.

Nazwa podmiotu	Udział w kapitale zakładowym (w %)	Wysokość kapitału zakładowego
Profesjonalna Liga Piłki Siatkowej	4,54%	2 204

Spółka stowarzyszona

CTL Chemkol Sp. z o.o.

Nazwa podmiotu	Udział w kapitale zakładowym (w %)	Wysokość kapitału zakładowego
ZAKSA S.A.	0,783	6 000

Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne Sp. z o.o.

Nazwa podmiotu	Udział w kapitale zakładowym (w %)	Wysokość kapitału zakładowego
Grupa Azoty Jednostka Ratownictwa Chemicznego Sp. z o.o.	100	21 749
Grupa Azoty PROREM Sp. z o.o.	100	11 567
Grupa Azoty AUTOMATYKA Sp. z o.o.	77,86	4 654

2. Zasady zarządzania

2.1. Schemat organizacyjny Jednostki Dominującej

Struktura organizacyjna oparta jest na zdefiniowanych trzech poziomach zarządzania. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania struktura organizacyjna Grupy Azoty ZAK S.A. przedstawiała się następująco:

Poziom strategiczny, w skład którego wchodzi:

- Departament Zarządzania,
- Departament Finansów,
- Departament Badań i Innowacji.

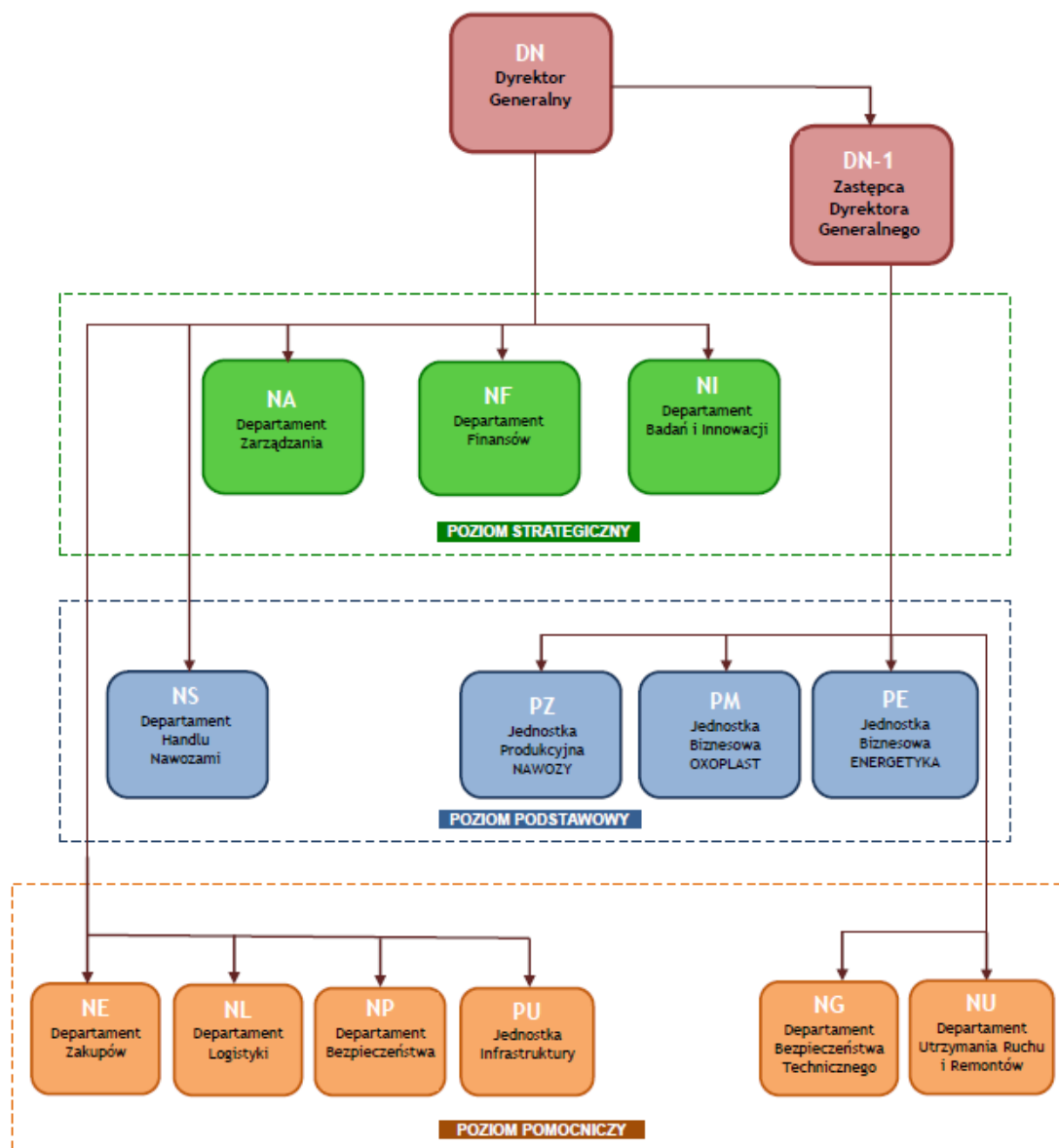
Poziom podstawowy, w skład którego wchodzi:

- Departament Handlu Nawozami,
- Jednostka Produkcyjna NAWOZY,
- Jednostka Biznesowa OXOPLAST,
- Jednostka Biznesowa ENERGETYKA.

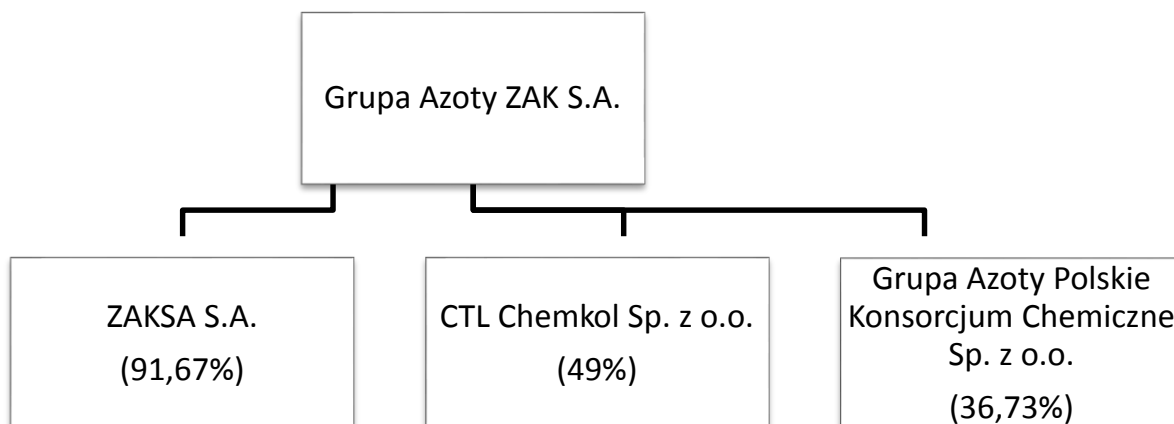
Poziom pomocniczy, w skład którego wchodzi:

- Departament Zakupów,
- Departament Logistyki,
- Departament Bezpieczeństwa,
- Jednostka Infrastruktury,
- Departament Bezpieczeństwa Technicznego,
- Departament Utrzymania Ruchu i Remontów.

**OGÓLNY SCHEMAT ORGANIZACYJNY PRZEDSIĘBIORSTWA SPÓŁKI
GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE KĘDZIERZYN SPÓŁKA AKCYJNA**

Schemat graficzny Grupy Kapitałowej Grupa Azoty ZAK S.A. obejmujący jednostki podlegające konsolidacji na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawia się następująco:

2.2. Informacje dotyczące zatrudnienia

Liczba pracowników zatrudnionych w Spółce Grupa Azoty ZAK S.A.

Rodzaj grupy pracowniczej	Stan na dzień 31.12.2017		Stan na dzień 31.12.2016	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Na stanowiskach robotniczych	174	776	182	770
Na stanowiskach nierobotniczych	304	323	294	322
Ogółem	478	1 099	476	1 092

Zatrudnienie średnioroczne i stan zatrudnienia na koniec 2017 roku w Spółce Grupa Azoty ZAK S.A.

Rodzaj grupy pracowniczej	Średnioroczne zatrudnienie		Stan na dzień	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Na stanowiskach robotniczych	177,10	775,4	174	776
Na stanowiskach nierobotniczych	299,90	322,4	304	323
Ogółem	477,0	1 097,8	478	1 099

Rotacja kadr w Spółce Grupa Azoty ZAK S.A. w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

Rotacja kadr	2017 rok	
	Kobiety	Mężczyźni
Liczba pracowników przyjętych	34	66
Liczba pracowników zwolnionych	32	59

Struktura zatrudnienia wg wykształcenia w Spółce Grupa Azoty ZAK S.A.

Wyszczególnienie	Rok	Ogółem zatrudnienie	Wyższe	Średnie	Zawodowe	Podstawowe
Liczba pracowników	2017	1 577	484	701	291	101
Liczba pracowników	2016	1 568	463	686	309	110

Struktura zatrudnienia w Spółce Grupa Azoty ZAK S.A. wg stażu pracy

Wyszczególnienie	Rok	do 5 lat	6-10 lat	11-20 lat	Ponad 20 lat
Liczba pracowników	2017	100	148	319	1 010
Liczba pracowników	2016	99	161	272	1 036

W spółce zależnej - ZAKSA S.A., która została objęta konsolidacją metodą pełną, zatrudnienie w 2017 r. jak i w 2016 r. wyniosło 3 osoby.

Zdarzenia mające wpływ na sytuację kadrowo-płacową w Spółce Grupa Azoty ZAK S.A.

Porozumienie w sprawie regulacji poziomu wynagrodzeń pracowników Spółki w 2017 roku zostało zawarte w dniu 21 marca 2017 roku, określono w nim:

- wzrost wynagrodzeń zasadniczych Pracowników z dniem 1 marca 2017 r. o kwotę 200,00 zł brutto/miesiąc,
- przeznaczenie puli środków do dyspozycji Dyrektorów Departamentów/JB/JP/JI w celu podziału uznaniowego o charakterze motywacyjnym jako iloczyn kwoty 50,00 zł brutto i liczby zatrudnionych z zastrzeżeniem, że maksymalna kwota wzrostu płacy zasadniczej w części uznaniowej wynosi 300,00 zł brutto.

Dodatkowo zawarto w dniu 5 grudnia 2017 roku, Porozumienie w sprawie wypłaty jednorazowej nagrody z okazji Świąt Bożego Narodzenia w kwocie 1 100,00 zł brutto dla każdego uprawnionego pracownika Spółki.

Realizacja Funduszu Premii Efektywnościowej nastąpiła w następujących miesiącach 2017 roku:

- styczniu: za wyniki finansowe IV kwartału 2016 r. kwota: 1 127,7 tys. zł,

- kwietniu: za wyniki finansowe I kwartału 2017 r. kwota: 1 710,0 tys. zł,
- maju: za realizację celów premiowych 2016 r. kwota: 741,7 tys. zł,
- lipcu: za wyniki finansowe II kwartału 2017 r. kwota: 1 826,7 tys. zł,
- październiku: za wyniki finansowe III kwartału 2017 r. kwota: 1.726,1 tys. zł,
- grudniu: za realizację dodatkowych zadań w 2017 r. kwota: 71,2 tys. zł,

Łączna pula premii efektywnościowej w 2017 r. wyniosła: 7 203,4 tys. zł.

W dniu 28 kwietnia 2017 roku została wypłacona nagroda roczna, której łączny fundusz wyniósł 9 325,2 tys. zł.

W roku 2017 r. realizowano Program Zachęt Finansowych dla Pracowników Spółki Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. przechodzących na emerytury. Z programu skorzystało łącznie 28 pracowników, łączna kwota wypłaconych zachęt finansowych wyniosła 150,5 tys. zł.

W wyniku realizacji poszczególnych pozycji funduszu wynagrodzeń w 2017 roku Spółka osiągnęła wskaźnik przyrostu przeciętnego wynagrodzenia w wysokości 0,2 %.

W ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych wypłacono świadczenia na łączną kwotę 7 623,5 tys. zł jako dofinansowanie do wypoczynku pracowników i ich dzieci, zapomogi losowe dla pracowników oraz emerytów i rencistów, paczki mikołajkowe dla dzieci pracowników i inne świadczenia socjalne. Wysokość indywidualnych świadczeń dla poszczególnych pracowników uzależniona jest od dochodów przypadających na członka rodziny.

Łączne nakłady na szkolenia i podnoszenie kwalifikacji pracowników w skali Spółki wyniosły 685,73 tys. zł.

W ramach realizacji planu szkoleń zrealizowano zadania szkoleniowe obejmujące zarówno szkolenia obligatoryjne (528 pracowników), bhp (164 pracowników), doskonalące kwalifikacje indywidualne (65 pracowników), grupowe (568 pracowników) oraz konferencje krajowe (97 pracowników) oraz zagraniczne (10 pracowników). Podpisano z 7 pracownikami umowy o podnoszenie wykształcenia, przy jednoczesnej realizacji zobowiązań 3 umów zawartych w tym zakresie z pracownikami w poprzednim okresie. Dofinansowano 43 pracownikom naukę języka angielskiego na kwotę 42,78 tys. zł. Spółka zawarła również 20 umów stypendialnych z uczniami Zespołu Szkół Nr 3 w roku szkolnym 2017/2018. Ponadto w szkoleniach w zakresie bezpiecznej pracy wzięło udział łącznie 921 pracowników.

W Spółce realizowany jest Pracowniczy Program Emerytalny oraz ubezpieczenia na zdrowie i życie. Jednocześnie w ramach uruchomionych w 2017 roku 10 programów prozdrowotnych przeprowadzono na rzecz pracowników Spółki 1 332 specjalistyczne badania profilaktyki zdrowia, których łączny koszt wyniósł 231,6 tys. zł.

Wprowadzono w życie Protokół dodatkowy do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dotyczący realizacji postanowień Porozumienia w sprawie regulacji poziomu wynagrodzeń pracowników Spółki w 2017 roku zawartego w dniu 3 kwietnia 2017 roku, w zakresie:

- zmiany wysokości procentowej w Tabeli płac zasadniczych i dodatków zmianowych,
- zmian dotyczących procentowych przedziałów wynagrodzeń dla przewodniczących zakładowych organizacji związkowych, osób zasiadających w Zarządzie zakładowych organizacji związkowych oraz osoby pełniące funkcję Zakładowego Społecznego Inspektora Pracy.

Wprowadzono w życie Protokoły dodatkowe do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dotyczące realizacji postanowień Porozumienia w sprawie dopłaty do wypoczynku z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych zawartych w dniach 14 września oraz 5 grudnia 2017 roku, w zakresie zmiany odpisu podstawowego na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w 2017 roku.

3. Charakterystyka działalności

3.1. Obszary działalności w Spółce Grupa Azoty ZAK S.A.

Grupa Azoty ZAK S.A. jest jednym z największych przedsiębiorstw sektora chemicznego w Polsce, które prowadzi działalność przede wszystkim w zakresie wytwarzania oraz sprzedaży szerokiej gamy produktów chemicznych, przeznaczonych w szczególności dla rolnictwa oraz dla przemysłu tworzyw sztucznych, farb i lakierów. Do najważniejszych produktów chemicznych wytwarzanych przez Spółkę należą nawozy azotowe oraz plastyfikatory i alkohole OXO. Spółka wytwarza i sprzedaje również inne chemikalia będące produktem syntezy organicznej i nieorganicznej, w tym aldehydy, amoniak, a także kwas azotowy, wodór i dwutlenek węgla, produkty do redukcji NOx.

Grupa Azoty ZAK S.A. jako jedyna w Polsce posiada wytwórnię OXO do produkcji aldehydów masłowych, butanoli i 2-etyloheksanolu. Spółka posiada wytwórnię estrów do produkcji plastyfikatorów - Oxoviflex® (produkcja Oxoplast®O i Oxoplast®Medica została zakończona w 2017 r.). Plastyfikatory, nawozy azotowe (Salmagi® i ZAKsan®) i środki do redukcji NOx (NOXy® i PULNOX®, LIKAM®) są dystrybuowane i sprzedawane pod nazwami handlowymi. Alkohole OXO oraz

pozostałe chemikalia Spółki należą do produktów, których dystrybucja i sprzedaż następuje pod ich nazwami chemicznymi i zwyczajowymi.

W ramach struktury organizacyjnej Spółki na poziomie podstawowym wyodrębniono jednostki organizacyjne - odpowiadające za wytwarzanie i sprzedaż produktów chemicznych:

- **Jednostka Produkcyjna Nawozy** odpowiada za produkcję nawozów azotowych oraz niektórych innych produktów nienawozowych Spółki, w tym amoniaku, LIKAM®, kwasu azotowego i NOXy®, PULNOX®, natomiast za sprzedaż w/w wyrobów odpowiada **Departament Handlu Nawozami**,
- **Jednostka Biznesowa Oxoplast** odpowiada w szczególności za wytwarzanie i sprzedaż alkoholi OXO, plastyfikatorów oraz aldehydów.

Działalność Jednostki Produkcyjnej Nawozy oraz Jednostki Biznesowej Oxoplast jest wspomagana przez:

- trzecią jednostkę wyodrębnioną w ramach struktury organizacyjnej Spółki na poziomie podstawowym - **Jednostkę Biznesową Energetyka**, której działalność w 2017 roku obejmowała wytwarzanie ciepła (dla potrzeb wewnętrznych Grupy Azoty ZAK S.A., na sprzedaż dla firm usytuowanych w sąsiedztwie Spółki oraz dla miasta Kędzierzyna-Koźle) i wytwarzanie energii elektrycznej (dla potrzeb wewnętrznych Grupy Azoty ZAK S.A.). Ponadto JB Energetyka zajmuje się (dla potrzeb wewnętrznych Grupy Azoty ZAK S.A. oraz sprzedaży dla firm usytuowanych na terenie i w sąsiedztwie Spółki) przesyłem i dystrybucją ciepła, energii elektrycznej, gazu koksowniczego, sprężonego powietrza i azotu bezpieczeństwa oraz produkcją i dystrybucją wód (m.in. pitnej i technologicznych),
- jednostki usługowe wyodrębnione w strukturach organizacyjnych Spółki na poziomie pomocniczym:
 - ✓ **Jednostkę Infrastruktury**, której podstawowa działalność obejmuje zarządzanie zakładowym majątkiem wspólnym i zbędnym, w tym wynajem pomieszczeń, dzierżawą budynków i terenów, odbiór i oczyszczanie ścieków, obsługę poczty zakładowej, obsługę archiwum zakładowego, utrzymanie zieleni, sprzątanie pomieszczeń socjalno-biurowych, wywóz odpadów, zimowe i letnie utrzymanie dróg, chodników i placów, administrowanie budynkami mieszkalnymi, a także usługi geodezyjne i usługi w zakresie informacji naukowo-technicznej. Ponadto wspiera Jednostki Biznesowe w nadzorze prac remontowych i inwestycyjnych, wymagających uprawnień wynikających z Prawa Budowlanego, a także koordynuje i nadzoruje działania w zakresie ochrony osób i mienia oraz systemu przepustkowego ruchu osobowego na terenie nadzorowanym przez Grupę Azoty ZAK S.A.
 - ✓ **Jednostkę Usług Laboratoryjnych***, świadczącą usługi na rzecz Jednostek Biznesowych związane z obsługą analityczną procesów technologicznych oraz ich oddziaływania na środowisko, ponadto prowadzi badania związane z monitoringiem środowiska pracy. Jednostka obsługuje także inne podmioty, świadcząc usługi w wymaganym przez nie zakresie analitycznym.

*Z dniem 25 października 2017 r. opisany wyżej zakres usług realizowany jest przez Departament Badań i Innowacji

3.2. Charakterystyka podstawowych produktów

Nawozy azotowe

Nawozy azotowe: salmag, saletra amonowa, mocznik, RSM.

Nawozy azotowe są substancjami, bądź ich mieszaninami zawierającymi azot jako podstawowy składnik odżywczy roślin. Cechą charakterystyczną wyróżniającą nawozy saletrzone (saletrzak/saletra amonowa) pozostające w ofercie Grupy Azoty ZAK S.A., są ich wyjątkowe parametry jakościowe uzyskiwane w procesie produkcyjnym z wykorzystaniem granulacji mechanicznej.

Salmag to nawóz azotowy zawierający azot w ilości ok. 27,5%. Może być stosowany zarówno przedsięwnie jak i pogłównie w czasie wegetacji roślin. Salmag jest nawozem uniwersalnym, nadaje się do każdego rodzaju gleby, szczególnie na gleby kwaśne i ubogie w magnez. Odznacza się dobrą rozpuszczalnością, dlatego jest łatwo przyswajalny przez rośliny uprawne. Grupa Azoty ZAK S.A. oferuje pod rozpoznawalną marką Salmag®, Salmag z borem®, Salmag z siarką®.

Saletra amonowa pozostająca w ofercie Grupy Azoty ZAK S.A. funkcjonująca na rynku pod nazwą ZAKsan® (dawniej Kędzierzyńska Saletra Amonowa®) jest nawozem azotowym o 32% zawartości azotu. Oprócz dobrej rozpuszczalności w wodzie, charakteryzuje się wysokimi parametrami wysiewnymi oraz kontrolowaną domieszką dolomitu. Może być stosowana zarówno bezpośrednio przed siewem lub sadzeniem roślin, jak i wykorzystywana do pogłównego nawożenia roślin.

Mocznik to związek chemiczny zawierający 46% azotu. Może być stosowany jako nawóz uniwersalny pod wszystkie rośliny uprawne w różnych okresach wzrostu zarówno w formie granulowanej jak i ciekłej. ZAK S.A. sprzedaje mocznik głównie do wytwarzania żywic, klejów, płyt wiórowych. Roztwór mocznika - sprzedawany przez Grupę Azoty pod marką NOXy® (dawniej AdBlue®) - znajduje zastosowanie w przemyśle motoryzacyjnym, jako środek redukujący emisje tlenków azotu w układach wydechowych pojazdów użytkowych wyposażonych w układ SCR. Roztwór mocznika sprzedawany jest również pod nazwą PULNOx® znajdujący zastosowanie w elektrociepłowniach do oczyszczania spalin.

RSM jest nawozem płynnym stosowanym do nawożenia dolistnego. Zawiera w swoim składzie azot w formach amonowej, azotanowej i amidowej. Produkowane są trzy rodzaje RSM w zależności od zawartości azotu całkowitego: RSM 28%; RSM30%; RSM 32%.

Alkohole OXO

Grupa Azoty ZAK S.A. wytwarza następujące alkohole OXO: 2-etyloheksanol (2EH), n-butanol, izobutanol oraz mieszaninę pozostałości podestylacyjnych - Oktanol F.

2-etyloheksanol (2EH) stosowany jest głównie do produkcji plastyfikatorów. Ponadto 2EH i jego pochodne wykorzystywane są w przemyśle tekstylnym i w przemyśle rafineryjnym. Stosowany jest również jako rozpuszczalnik dla olejów roślinnych, tłuszczów zwierzęcych, żywic, wosków i produktów petrochemicznych.

N-butanol stosowany jest w produkcji plastyfikatorów, żywic aminowych i lakierów. Ponadto stosowany jest jako półprodukt do syntez organicznych, dodatek do olejów, surowiec do produkcji rozpuszczalników oraz jako komponent do produkcji środków powłokotwórczych. Używany jest w przemyśle włókienniczym, farmaceutycznym i drukarskim.

Izobutanol używany jest jako półprodukt do syntez organicznych, do produkcji plastyfikatorów, rozpuszczalników, herbicydów oraz środków powłokotwórczych.

Oktanol F alkohol OXO stosowany jest jako czynnik flotacyjny w górnictwie oraz jako środek pomocniczy dla włókiennictwa.

Plastyfikatory

Plastyfikatory są stosowane w przemyśle chemicznym jako środek zmiękczający tworzywa, głównie PCW, jako dodatek do farb i lakierów. Grupa Azoty wytwarza plastyfikatory w oparciu o zintegrowany z alkoholami OXO układ wytwórczy.

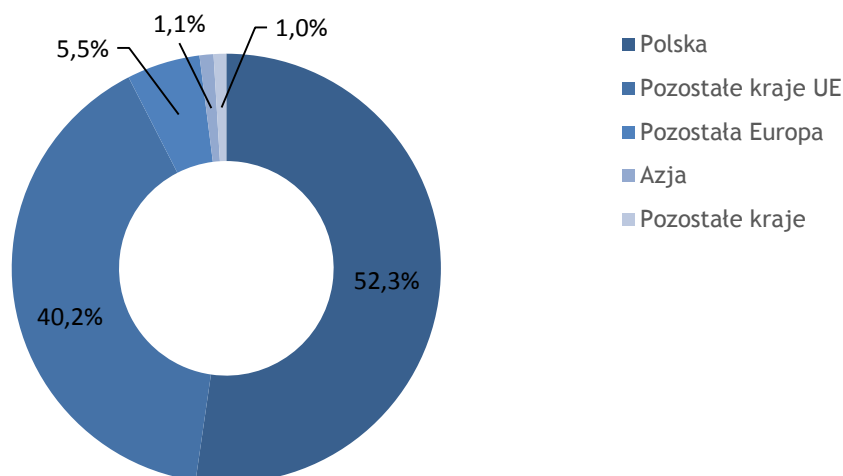
Grupa Azoty ZAK S.A. produkuje aktualnie plastyfikator nieftalanowy DEHT - tereftalan bis (2-etyloheksylu), który jest stosowany w przetwórstwie tworzyw sztucznych oraz w przemyśle farb i lakierów. Produkt ten znajduje także szeroką gamę zastosowań od produkcji wykładzin podłogowych i ściennych. W ofercie Grupy Azoty ZAK S.A. występuje on pod marką Oxoviflex®.

Do sierpnia 2017 roku produkowany był także plastyfikator ftalanowy DEHP oferowany pod nazwą handlową: Oxoplast®O, który był stosowany w przetwórstwie tworzyw sztucznych zwłaszcza w produkcji PCW oraz jako dodatek do farb i lakierów, jak również Oxoplast®Medica stosowany do wytwarzania produktów w branży medycznej. Decyzja o wycofaniu się z produkcji plastyfikatorów ftalanowych wynika z regulacji prawnych (REACH) ograniczających ich zastosowania, a także podyktowana jest trendami rynkowymi i dostosowaniem oferty produktowej Grupy Azoty ZAK S.A. do wymagań klienta.

3.3. Informacje o rynkach sprzedaży oraz o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi

Produkty Jednostki Dominującej sprzedawane są na rynkach całego świata, głównie na rynku krajowym i w krajach Unii Europejskiej.

Kierunki sprzedaży w Jednostce Dominującej w rozbiciu na regiony w 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne

Wśród firm współpracujących z Grupą Azoty nie wystąpił odbiorca, którego udział w przychodach ogółem w 2017 roku osiągnął 10%.

Zaopatrzenie w surowce strategiczne

Gaz ziemny jest głównym surowcem wykorzystywanym przez Jednostkę Produkcyjną Nawozy do produkcji amoniaku, a ten następnie do produkcji nawozów azotowych.

W roku 2017 założenia polityki w zakresie dywersyfikacji gazu ziemnego dla Spółki zostały zmienione z uwagi na powstały obowiązek magazynowania gazu ziemnego dla przedsiębiorstw dokonujących jego przywozu z zagranicy. Obowiązek ten przyczynił się do zmiany naszej strategii zakupowej i przejście z całością wolumenów do dostawcy krajowego PGNiG S.A. Konsekwencją tego było całkowite zaprzestanie importu gazu z dniem 01.08.2017 roku.

Do dnia 01.08.2017 roku Spółka realizowała kontrakty z dostawcami: Shell (3,7%) i PGNiG S.A. (96,3%). Wartość zakupionego gazu ziemnego przez Spółkę Grupa Azoty ZAK S.A. w roku 2017 wyniosła 354 472 tys. zł (bez kosztów przesyłu) i stanowiła (35,9 % łącznych wydatków na surowce).

Propylen jest głównym surowcem wykorzystywanym przez Jednostkę Biznesową Oxoplast do produkcji alkoholi oxo i plastifikatorów.

Jest to produkt dostarczany ze źródeł zlokalizowanych w Rosji, Ukrainie, Niemczech, we Włoszech, na Węgrzech oraz w Czechach.

Wartość zakupionego propylenu w roku 2017 wyniosła 406 257 tys. zł i stanowiła 41,1% łącznych wydatków na surowce zrealizowanych w 2017 roku dla Grupy Azoty ZAK S.A.

Kwas tereftalowy (PTA) dostarczany był w 2017 roku przez Polski Koncern Naftowy Orlen S.A. (91,03%), z którym zawarta jest umowa wieloletnia corocznie aneksowana. Ze względu na problemy produkcyjne, jakie miały miejsce u przedmiotowego dostawcy, celem zabezpieczenia ciągłości produkcji zakupiono towar także w firmach: Phoenix Chemicals Trading Sp. z o.o., Victoria Chemicals Sp. z o.o. oraz Standard Lublin Sp. z o.o. - łącznie 8,97%.

Wartość zakupionego kwasu tereftalowego przez Spółkę Grupa Azoty ZAK S.A. w roku 2017 wyniosła 53 419 tys. zł (5,4 % łącznych wydatków na surowce).

Bezwodnik kwasu ftalowego (BKF) dostarczany był w 61,91% przez austriacką firmę Atmosa Petrochemie GmbH, która był regularnym dostawcą na umowie ramowej.

Drugim dostawcą tego surowca w roku 2017 był belgijski NV Ostend (29,05%), Phoenix Chemicals Trading Sp. z o.o. (3,22%), Perstorp OXO AB (5,82%). Zakupy były realizowane do sierpnia 2017 r.

Surowcami strategicznymi dla Jednostki Biznesowej Energetyka są **węgiel kamienny** oraz **energia elektryczna**.

Głównym źródłem zaopatrzenia w **węgiel** są śląskie kopalnie węgla kamiennego. Surowiec ten kupowany był w Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. (wraz z przejętym Katowickim Holdingiem Węglowym S.A.) - 97% i Jastrzębskiej Spółce Węglowej - 3%. W 2017 roku kupiono łącznie około 235 tys. ton tego surowca.

W 2017 roku dostawcami **energii elektrycznej** były:

- w ramach kontraktów rocznych:
 - ✓ PGE Obrót S.A. (58,08%),
 - ✓ ENEA Obrót S.A. (39,62%).
- w ramach zakupów uzupełniających:
 - ✓ Alpiq Energy SE i RB (2,30%).

W 2017 r. dwóch dostawców przekroczyło 10% udziału w zakupach i było to Polskie Górnictwo Naftowe oraz Gazownictwo S.A. oraz FUTURA COMMODITY DMCC.

3.4. Umowy znaczące zawarte w 2017 r.

W 2017 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. zawarła umowę znaczącą:

Strona umowy/ aneksu	Przedmiot umowy	Data zawarcia umowy / aneksu	Wartość umowy
PGNiG S.A.	zakup i dostawa gaz ziemny	21.06.2017 r.	1 300 000

3.5. Istotne zdarzenia

W 2017 r. wystąpiły następujące zdarzenia mające istotny wpływ na działalność Jednostki Dominującej:

- 1 stycznia Grupa Azoty ZAK S.A. została członkiem Europejskiej Rady Plastyfikatorów i Półproduktów (ECPI), która zrzesza najważniejszych producentów reprezentujących ten segment przemysłu w Europie.
- 9 stycznia cztery spółki Grupy Azoty, w tym Grupa Azoty ZAK S.A., zawarły z firmą Logintrade S.A. we Wrocławiu, jako wykonawcę, umowę na wdrożenie i udostępnienie Platformy Zakupowej.
- 10 stycznia w Grupie Azoty ZAK S.A. odbyło się spotkanie Polskiej Izby Gospodarczej Elektrotechniki (PIGE), którego tematem były nowe regulacje prawne w Polsce i w Europie dotyczące produkcji bezpiecznych kabli w budownictwie publicznym.
- 23 stycznia uzyskano nowe zezwolenie na emisję gazów cieplarnianych z instalacji chemicznych.
- Od 31 stycznia do 3 lutego w Grupie Azoty ZAK S.A. odbył się audit recertyfikujący zintegrowanego systemu zarządzania, przeprowadzony przez auditorów Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji S.A. Audit zakończony został wynikiem pozytywnym. Grupa Azoty ZAK S.A. otrzymała certyfikat zintegrowanego systemu zarządzania: JAKOŚĆ * BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY * ŚRODOWISKO w zakresie norm: ISO 9001:2008, PN-N-18001:2004, ISO 14001:2004 oraz certyfikat systemu zarządzania w zakresie normy OHSAS 18001:2007.
- 6 lutego Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Grupy Azoty ZAK S.A. dokonało zmian w składzie Rady Nadzorczej Spółki.
- 17 lutego, w związku z rozszczelnieniem zespołu kotłowego na instalacji amoniaku, ogłoszono zaistnienie Siły Wyższej na instalacji alkoholi oxo, co uniemożliwiło pełną realizację zamówień w zakresie dostaw alkoholi oxo oraz plastyfikatorów.
- 23 lutego zawarto umowę o świadczenie usług outsourcingowych z zakresu IT pomiędzy spółkami: Grupa Azoty S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A, Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. a Enterprise Services Polska Sp. z o.o.
- W dniach 27 lutego - 1 marca w Duesseldorfie odbyła się międzynarodowa konferencja PVC Formulation 2017, nad którą patronat objęła Grupa Azoty ZAK S.A.
- 28 lutego uzyskano zmianę pozwolenia zintegrowanego dla instalacji Jednostki Biznesowej Energetyka.
- 1 marca wprowadzono nowy Regulamin Organizacyjny Przedsiębiorstwa Spółki oraz zmiany struktury organizacyjnej poprzez utworzenie Departamentu Rozwoju Centrum Innowacji, w skład którego weszły:
 - ✓ Biuro Innowacji,
 - ✓ Laboratorium Badań Aplikacyjnych i Rozwojowych,
 - ✓ Zespół ds. Wdrożeń,
 natomiast w miejsce Departamentu Strategii i Rozwoju w strukturach podległych bezpośrednio Dyrektorowi Generalnemu utworzono Biuro Strategii.

- 1 marca zostało zawarte Porozumienie pomiędzy Zarządem Grupy Azoty ZAK S.A. a Organizacjami Związkowymi działającymi w Grupie Azoty ZAK S.A. w sprawie zasad objęcia pracowników programami promocji zdrowia.
- 21 marca zostało zawarte porozumienie pomiędzy Zarządem Grupy Azoty ZAK S.A. a Organizacjami Związkowymi działającymi w Grupie Azoty ZAK S.A. w sprawie kształtowania się wynagrodzeń w 2017 r. W wyniku przeprowadzonych negocjacji ustalono, że z dniem 1 marca pracownikom objętych postanowieniami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy, będących w stanie zatrudnienia na dzień podpisania Porozumienia zostanie podwyższona płaca zasadnicza wg następujących zasad:
 - ✓ nowa płaca zasadnicza - wyższa o 200,00 zł brutto miesięcznie dla każdego pracownika zatrudnionego w Spółce co najmniej 3 miesiące,
 - ✓ do podziału uznaniowego o charakterze motywacyjnym pomiędzy pracowników przeznaczono kwotę 50,00 zł brutto miesięcznie na jednego pracownika, maksymalna kwota wzrostu płacy zasadniczej w części uznaniowej wynosi 300,00 zł brutto miesięcznie na jednego pracownika.
- 23 marca od generalnego wykonawcy, tj. RAFAKO S.A., przekazano do eksploatacji obiekty Nowej Elektrociepłowni.
- 30 marca Rada Nadzorcza poszerzyła skład Zarządu Spółki powierzając funkcję Członka Zarządu Panu Kamilowi Bortniczukowi.
- 31 marca, wraz z firmą doradczą, zakończono wdrażanie projektu TPM i PM (z ang. Total Productive Maintenance & Preventive Maintenance) mającego na celu podnoszenie dostępności technicznej i ciągłą racjonalizację kosztów związanych z zarządzaniem majątkiem technicznym.
- W terminie, tj. przed 31 marca, uzyskano parametry środowiskowe instalacji mocznika zgodnie z wymaganiami określonymi w nowym pozwoleniu zintegrowanym.
- 5 kwietnia Grupę Azoty ZAK S.A. odwiedzili przedstawiciele sejmowej Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa. Przedmiotem wizytacji była Nowa Elektrociepłownia, port oraz teren, na którym potencjalnie ulokowana zostanie instalacja zgazowania węgla. Następnie członkowie komisji udali się do Industrialnego Centrum Kultury w Rybniku, gdzie zorganizowana została konferencja poświęcona zgazowaniu węgla.
- W dniach 11-12 kwietnia Grupa Azoty ZAK S.A. przeszła pomyślnie audit recertyfikujący w ramach Programu Opieki nad Produktem uzyskując certyfikat ważny do 24 maja 2020 r.
- 14 kwietnia wprowadzono nowy Regulamin Organizacyjny Przedsiębiorstwa Spółki oraz zmiany struktury organizacyjnej, tj.:
 - ✓ zlikwidowano Departament Marketingu i Komunikacji,
 - ✓ utworzono Departament Teleinformatyki i Ochrony Informacji, w skład którego weszły: Biuro Teleinformatyki (przeniesione z Departamentu Finansów) i Biuro Ochrony Informacji (przeniesione ze struktur podległych bezpośrednio Dyrektorowi Generalnemu),
 - ✓ w poziomie strategicznym w strukturach podległych bezpośrednio Dyrektorowi Generalnemu utworzono Biuro Komunikacji,
 - ✓ w poziomie podstawowym w Departamencie Handlu Nawozami utworzono Dział Marketingu.
- 20 kwietnia TAURON i Grupa Azoty podpisały list intencyjny w sprawie budowy instalacji zgazowania węgla do wytwarzania produktów chemicznych.
- W dniach 25-27 kwietnia Grupa Azoty ZAK S.A. uczestniczyła w konferencji PVC 2017 w Brighton w Wielkiej Brytanii.
- 28 kwietnia wypłacono nagrodę roczną za 2016 rok w maksymalnej wysokości określonej w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy.
- W dniach 23-26 maja odbyły się Międzynarodowe Targi Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych i Gumy PLASTPOL 2017 w Kielcach, gdzie Grupa Azoty ZAK S.A. w ramach wspólnego z Grupą Azoty S.A. stoiska zaprezentowała swoją ofertę plastyfikatorów i alkoholi OXO.
- 24 maja Grupa Azoty ZAK S.A. uczestniczyła w międzynarodowej konferencji dot. alkoholi OXO - The 5th ICIS European OXO-Alcohols Conference w Amsterdamie w Holandii.
- 26 maja uzyskano decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska zatwierdzającą plan remediacji dla terenu byłej instalacji Mycia Miedziowego II.
- 30 maja Ministerstwo Rozwoju ogłosiło listę projektów, które otrzymają dofinansowanie. Grupa Azoty ZAK S.A. otrzyma dofinansowanie rządu 9,5 mln zł na projekt budowy nowoczesnego zaplecza badawczo-rozwojowego - Centrum Innowacji. Wartość całego projektu wyniesie 34 mln zł.

- W dniach 4-25 czerwca odbywał się postój remontowy instalacji produkcyjnych. Zakres prac obejmował realizację planowanych przeglądów i remontów z zakresu branż: mechanicznej, automatyki oraz elektrycznej, ponadto wykonane zostały wymagane czynności dozoru technicznego.
- 20 czerwca odbyły się uroczyste obchody Dni Chemika połączone z Galą wręczenia odznaczeń „Zasłużony Pracownik Grupy Azoty ZAK S.A.” oraz „Złoty Kłos” za zasługi dla Grupy Azoty ZAK S.A.
- 22 czerwca Grupa Azoty ZAK S.A. i Uniwersytet Opolski podpisały list intencyjny, którego celem jest wsparcie finansowe rewitalizacji dawnej Królewskiej Akademii Nauk w Prószkowie. Placówka będzie zlokalizowana na terenie Pomologii Uniwersytetu Opolskiego.
- 28 czerwca Rada Nadzorcza Grupy Azoty ZAK S.A. powołała z dniem 30 czerwca 2017 r. Zarząd Spółki na nową wspólną kadencję. W skład Zarządu weszli: Paweł Mortas - Prezes Zarządu, Sławomir Brzeziński - Wiceprezes Zarządu i Kamil Bortniczuk - Członek Zarządu.
- 29 czerwca odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki Grupa Azoty ZAK S.A., podczas którego zostały podjęte uchwały: zatwierdzające sprawozdania finansowe (jednostkowe i skonsolidowane) za 2016 rok, sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz Grupy Kapitałowej w 2016 roku, co do podziału zysku netto za 2016 rok i wypłaty dywidendy, udzielenia absolutorium z wykonania obowiązków za 2016 rok wszystkim Członkom Rady Nadzorczej i Zarządu, a także o zmianach w Statucie Spółki.
- 11 lipca został ustalony nowy wewnętrzny podział kompetencji pomiędzy Członkami Zarządu Grupy Azoty ZAK S.A.
- 18 lipca w Krakowie odbyło się spotkanie Grupy Autoryzacyjnej DEHP (ATF) wraz z przedstawicielami japońskiego przemysłu plastyfikatorów i jednocześnie członkami Stowarzyszenia JPIA (Japanese Plasticizers Industry Association).
- 26 lipca emerytowani pracownicy Grupy Azoty ZAK S.A. zwiedzili najnowsze instalacje produkcyjne Spółki.
- 27 lipca opublikowano wyniki drugiego konkursu programu sektorowego INNOCHEM. Grupa Azoty ZAK S.A. otrzyma 4,2 mln zł od Narodowego Centrum Badań i Rozwoju dla projektu pod nazwą „Nowe formułacje specjalistycznych nawozów organiczno-mineralnych”. Ogólny budżet zadania opiewa na kwotę 9,9 mln zł.
- 1 sierpnia uzyskano decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu zatwierdzającą plan remediacji dla terenu byłej instalacji wosków półtwardych i chromopolu.
- 2 sierpnia została zawarta umowa z AIG EUROPE LIMITED Oddział w Polsce wraz z polisą ubezpieczenia potwierdzającą zawarcie umowy ubezpieczenia ryzyk ekologicznych obejmującej okres ubezpieczenia od 1 sierpnia 2017 r. do 31 sierpnia 2018 r.
- 16 sierpnia wszedł w życie nowy Regulamin Organizacyjny Przedsiębiorstwa Spółki. Podstawowa zmiana to wprowadzenie stanowiska strukturalnego - Zastępcy Dyrektora Generalnego, w którego obszarze działania znalazł się nadzór nad Jednostką Produkcyjną Nawozy, Jednostką Biznesową Oxoplast, Jednostką Biznesową Energetyka, Departamentem Bezpieczeństwa Technicznego oraz Departamentem Utrzymania Ruchu i Remontów.
- 24 sierpnia ogłoszono wyniki finansowe za I półrocze 2017 r. Spółka uzyskała 880 mln zł przychodów ze sprzedaży (w I półroczu 2016 r. 852 mln zł). Osiągnięty wynik netto wyniósł 44 mln zł (w I półroczu 2016 r. 94 mln zł), a wynik EBITDA 101 mln zł (w I półroczu 2016 r. 154 mln zł).
- 25 sierpnia wydziałowi społeczni inspektorzy pracy w Grupie Azoty ZAK S.A. wybrali Pana Piotra Nowakowskiego na Zakładowego Społecznego Inspektora Pracy na nową kadencję.
- 8 września w Grupie Azoty ZAK S.A., w ramach umowy patronackiej, uczniowie klasy chemicznej Zespołu Szkół nr 3 im. Mikołaja Reja rozpoczęli całoroczne zajęcia z przedmiotu „Pracownia technologiczna”.
- 13 września przedstawiciele siedemnastu opolskich samorządów położonych nad Odrą, organizacji gospodarczych oraz przedsiębiorstw (w tym Grupy Azoty ZAK S.A.) podpisali Deklarację Odrzańską „Odra dla samorządu - samorząd dla Odry”.
- 15 września weszły w życie zmiany w Statucie Spółki, z tym samym dniem wszedł w życie nowy Regulamin Zarządu Grupy Azoty ZAK S.A.
- 17 września została zawarta umowa z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń S.A. wraz z polisą ubezpieczenia potwierdzającą zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Członków Zarządu i członków kadry zarządzającej Spółki, obejmującej okres ubezpieczenia od 17 września 2017 r. do 16 września 2018 r.

- 26 września Grupa Azoty ZAK S.A. podpisała z Ministerstwem Rozwoju umowę o dofinansowanie projektu *Centrum Innowacji Grupy Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A.*; wartość projektu 49 281 tys. zł, wartość dofinansowania 9 599 tys. zł.
- 29 września został zakończony „Audyt Energetyczny Przedsiębiorstwa Grupa Azoty ZAK S.A.”.
- 10 października zakończyła się kontrola prowadzona w ramach deklaracji dotyczącej poprawy bezpieczeństwa pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w przemyśle chemicznym podpisanej w siedzibie Grupy Azoty S.A. w Tarnowie w dniu 17 października 2013 r., podczas II Spotkania Grupy Roboczej ds. Bezpieczeństwa w Przemśle Chemicznym.
- 13 października złożono do akt rejestrowych Spółki, prowadzonych przez Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, tekst jednolity Statutu (uwzględniający zmiany redakcyjne). Tekst jednolity Statutu Spółki obowiązuje od 13 października 2017 r.
- 25 października wszedł w życie nowy Regulamin Organizacyjny Przedsiębiorstwa Spółki oraz zmiany struktury organizacyjnej, tj.:
 - ✓ zlikwidowano Departament Rozwoju Centrum Innowacji, Departament Inwestycji oraz Jednostkę Usług Laboratoryjnych,
 - ✓ w poziomie strategicznym w strukturach podległych bezpośrednio Dyrektorowi Generalnemu utworzono Biuro Analiz i Przygotowania Inwestycji oraz Biuro Nadzoru i Rozliczeń Inwestycji,
 - ✓ utworzono Departament Badań i Innowacji, w skład którego weszły: Biuro Handlowe (przeniesione z Jednostki Usług Laboratoryjnych), Biuro Innowacji (przeniesione z Departamentu Rozwoju Centrum Innowacji) oraz Biuro Badań Laboratoryjnych (przeniesione z Jednostki Usług Laboratoryjnych).
- 27 października z Grupy Azoty ZAK S.A. ruszył pierwszy próbny transport nawozów barkami na Odrze. Barka przewożąca 250 ton nawozu azotowego Salmag® dotarła do Szczecina 2 listopada.
- 31 października nastąpiło zakończenie rozruchu oczyszczalni biologicznej po modernizacji.
- 7 listopada Grupa Azoty ZAK S.A. podpisała umowę z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Nysie, umożliwiającą realizację interdyscyplinarnych projektów, przynoszących korzyści dla obu stron.
- 14 listopada dokonano zmiany struktury organizacyjnej, tj.: ze struktur podległych bezpośrednio Dyrektorowi Generalnemu przeniesione zostały do struktur podległych bezpośrednio Zastępcy Dyrektora Generalnego Biuro Analiz i Przygotowania Inwestycji oraz Biuro Nadzoru i Rozliczeń Inwestycji.
- 16 listopada w Sopocie odbyła się druga edycja „The OXO Conference” pod hasłem „Illuminating the future of OXO and the derivatives”, której organizatorem była Grupa Azoty ZAK S.A.
- 6 grudnia Grupa Azoty S.A. podpisała porozumienie z CTL Logistics Sp. z o.o. w sprawie m.in. przejęcia spółek celowych, a tym samym konsolidacji działalności bocznic w Kędzierzynie-Koźlu i Puławach. Oznacza to, że od 1 stycznia 2018 r. wszystkie spółki zarządzające bocznicami w Grupie Azoty znalazły się w jej strukturach.
- 18 grudnia ponad 500 pracowników wsparło akcje charytatywne towarzyszące Jarmarkowi Świątecznemu, zorganizowanemu po raz pierwszy przez Grupę Azoty ZAK S.A. Zebrane pieniądze trafiły do lokalnego oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża, a słodczyce do organizacji dobroczynnych wspierających dzieci.
- 19 grudnia wszedł w życie nowy Regulamin Rady Nadzorczej spółki Grupa Azoty ZAK S.A.
- 19 grudnia została wypłacona pracownikom jednorazowa nagroda z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz dopłata do wypoczynku zimowego z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.
- 19 grudnia podczas uroczystego spotkania podsumowującego rok 2017, blisko sześćdziesięciu pracowników naszej Spółki, którzy w ostatnich miesiącach odeszli na emeryturę, zostało zaproszonych przez Zarząd Grupy Azoty ZAK S.A. na wigilię kadry zarządzającej. Za dziesiątki lat pracy podziękowali im Prezes Zarządu Paweł Mortas i Przewodniczący Rady Nadzorczej Bogdan Tomaszek.
- 21 grudnia Grupa Azoty ZAK S.A. podpisała z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju umowę o dofinansowanie projektu *Nowe formułacje specjalistycznych nawozów organiczno-mineralnych*; wartość projektu wynosi 9 885,2 tys. zł, a wartość dofinansowania 4 213,6 tys. zł.

- 22 grudnia Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał decyzję stwierdzającą, że Grupa Azoty ZAK S.A. nie może skorzystać z uprawnień, o których mowa w art. 53 ust. 1 oraz w art. 96 ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii w latach 2017-2021. Spółka została ujęta w wykazie podmiotów objętych sankcją określoną w art. 55 oraz 188a ust. 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii.

NAGRODY UZYSKANE W 2017 ROKU:

Uzyskane nagrody/ certyfikaty:

- Nagroda „Pracodawca Roku 2017” w kategorii dużych przedsiębiorstw w plebiscycie zorganizowanym przez Miesięcznik Kędzierzyńsko-Kozielski Dobra Gazeta. Wręczenie nagród odbyło się 10 maja.
- Medal targów PLASTPOL 2017, które odbyły się w dniach 23-26 maja w Kielcach, za nowoczesność prezentacji i styl wystąpienia targowego.
- Grupa Azoty ZAK S.A. została ponownie doceniona za wysoki poziom zarządzania jakością, ochroną środowiska i bezpieczeństwem w zakresie produkcji, sprzedaży, transportu, magazynowania i stosowania nawozów mineralnych. Jako dowód zachowania wysokich standardów, po pomyślnym przebiegu audytu zewnętrznego, Spółka otrzymała certyfikat Opieki nad Produktem (Product Stewardship).
- 11 października wręczono certyfikaty wdrożenia Ramowego Systemu Zarządzania Responsible Care związanego z realizacją Programu „Odpowiedzialność i Troska”®. Certyfikat jest ważny do 10 października 2021 r.
- 25 października podczas XX Konferencji Forum Liderów Bezpiecznej Pracy w Rzeszowie Centralny Instytut Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy przyznał Grupie Azoty ZAK S.A. po raz siódmy Złotą Kartę Lidera Bezpiecznej Pracy.

4. Strategia oraz polityka rozwoju

4.1. Strategia i kierunki rozwoju

Jednostka Dominująca będzie prowadzić rozwój obecnych podstawowych domen swojej działalności oraz działalności dodatkowej tj.:

- produkcji nawozów azotowych,
- produkcji alkoholi oxo,
- produkcji plastyfikatorów,
- produkcji chemikaliów specjalistycznych,
- wytwarzania energii dla potrzeb podstawowych domen.

Podejmowane inicjatywy rozwojowe zmierzają do:

- wprowadzenia technologii nowych generacji, nowoczesnych technik i zaawansowanych procedur optymalizacyjnych, ograniczających wpływ na środowisko i zmniejszających zużycie surowców i mediów energetycznych,
- wprowadzenia nowego asortymentu nawozów azotowych - nawozy ciekłe oraz nowe typy nawozów stałych, a także nawozy zawierające mikroelementy,
- wprowadzenia nowego typu dodatków do nawozów zawierających biologicznie ważne mikroelementy, w tym dodatki na bazie odpadów pochodzenia „bio”,
- wprowadzenia nowych plastyfikatorów, w tym z surowców pochodzenia odnawialnego oraz zwiększanie zdolności produkcyjnych produktów głównych,
- wprowadzenia chemikaliów specjalistycznych,
- wykorzystania istniejącego potencjału rynkowego w obszarze produktów specjalistycznych, przesuwająca się w stronę oferowania swoim klientom nie tyle produktów, co kompleksowych rozwiązań aplikacyjnych, rozwiązujących problemy klientów i spełniających ich oczekiwania.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn Spółka Akcyjna w 2017 roku utworzyła w swojej strukturze Departament Badań i Innowacji, którego zadaniem będzie prowadzenie przez wykwalifikowaną kadrę badań przemysłowych i prac rozwojowych w dziedzinie produktów specjalistycznych. Planowane do zrealizowania projekty dotyczą innowacji zarówno procesowych jak i produktowych.

Kierunki rozwoju Spółki zostały zaprojektowane w oparciu o wizję, misję i strategię Grupy Azoty ZAK S.A. i są zgodne ze Strategią rozwoju Grupy Azoty.

4.2. Perspektywy rozwoju działalności, z uwzględnieniem strategii rynkowej

Działania Biznesu Nawozy na 2018 rok (działania rynkowe):

- w 2018 r. Grupa Azoty będzie dysponowała ofertą produktową, skierowaną zarówno na rynek krajowy jak i rynki zagraniczne. Oferta obejmuje nawozy azotowe i wieloskładnikowe produkowane w pięciu fabrykach (Police, Puławy, Tarnów, Kędzierzyn, Gdańsk) o różnorodnej granulacji i składzie, dzięki czemu możliwe jest lokowanie produktów zarówno do małych jak i dużych gospodarstw rolnych,
- na tle Grupy Azoty oferta Grupy Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. to nawozy azotowe saletrzane, produkowane na granulacji mechanicznej (Salmag®, Salmag z siarką®, Salmag z borem®, ZAKsan®) oraz wysokoskoncentrowany nawóz azotowy w formie wodnego roztworu saletrzano-mocznikowego - RSM®. Nawozy stałe z Kędzierzyna ze względu na równomierny i daleki wysiew dedykowane są głównie do gospodarstw, posiadających szerokie ścieżki technologiczne nawet do 40 metrów.

Działania na rynku krajowym będą skoncentrowane na:

- lokowaniu produktów z poszczególnych fabryk wg obowiązujących kontraktów na sezon nawozowy 2017/18 (dla Kędzierzyna umowy z 70 Partnerami Handlowymi),
- segmentacji Partnerów Handlowych oraz dostosowanie do segmentu standardów obsługi partnera,
- budowaniu relacji z klientem docelowym (rolnikiem) poprzez następujące kanały komunikacji:
 - ✓ nawozy.eu portal poświęcony doradztwu rolnemu,
 - ✓ Farmster - aplikacja do zarządzania gospodarstwem rolnym,
 - ✓ Agrolider czasopismo poświęcone tematyce rolnej,
 - ✓ Digital Signage - elektroniczny system komunikacji w punktach handlowych,
 - ✓ szkoleniach z rolnikami,
 - ✓ udział w targach rolnych o zasięgu lokalnym oraz dniach pola,
 - ✓ tworzeniu nowych rozwiązań handlowo - logistycznych przyczyniających się do wzrostu szybkości oddziaływania na rynek,
 - ✓ kreacji oferty o komplementarnych cechach dla klienta.

Działania na rynkach zagranicznych będą skoncentrowane na:

- sprzedaży nawozów do Partnerów Handlowych mających bezpośredni kontakt z farmerem, wpisanie współpracy w ramy umów handlowych (1 - 3 lata),
- zwiększeniu sprzedaży na rynkach o dużej świadomości agrotechnicznej (Francja, UK, Niemcy, Szwecja, Dania, Słowacja, Czechy),
- budowaniu strategicznej obecności na rynku Niemiec oraz Czech w przypadku sprzedaży nawozu płynnego RSM®,
- budowaniu świadomości marek przez wdrażanie systematyki w komunikacji marketingowej oraz ciągłe podnoszenie efektywności rozpoznawalności marek produktowych (reklama w prasie branżowej oraz udział w targach na wybranych rynkach),
- oddziaływaniu na sprzedaż, zwiększenie przychodów i marży na produktach.

Segment produktów organicznych (alkohole OXO i plastyfikatory)

Oferta JB Oxoplast zbudowana jest z dwóch głównych grup produktowych: Alkohole OXO oraz Plastyfikatory. Główne założenia strategii handlowej na 2018 r. zakładają w odniesieniu do Alkoholii OXO lokowanie wyrobów w branżach docelowych: akrylany, plastyfikatory, dodatki do paliw i olejów mineralnych, farby i lakiery, inne produkty chemiczne (m.in. środki powierzchniowo czynne, octan butylu, glikole, farmaceutyka), natomiast w przypadku plastyfikatorów: wykładziny podłogowe, folie i opakowania spożywcze, folie techniczne, granulaty PVC, węże techniczne i ogrodowe, tkaniny powlekane, dodatki do farb i olejów mineralnych oraz dystrybucja, przy założeniu pozostawienia bez zmian w stosunku do roku 2017 kluczowych kierunków sprzedaży w odniesieniu do Alkoholii OXO (Polska, Czechy, Niemcy, Włochy, Francja, Belgia) oraz plastyfikatorów (Polska, Czechy, Niemcy, Włochy, Belgia, Holandia).

Założeniem strategicznym na rok 2018 jest wzrost udziału sprzedaży produktów do odbiorców końcowych (producentów) kosztem zmniejszenia udziału pośredników (budowanie własnej kadry - przedstawicieli handlowych), co w efekcie wpłynie na poprawę marż i cen sprzedaży wyrobów.

Kluczowym założeniem jest dalsze budowanie rynku dla Oxoviflex® i perspektywnie - estrów specjalistycznych - w celu lokowania pełnych zdolności produkcyjnych.

4.3. Główne inwestycje krajowe i zagraniczne

Działalność inwestycyjna w Grupie Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. w 2017 roku polegała na kontynuacji realizowanych już zadań inwestycyjnych, podjęciu nowych, uzasadnionych projektów, w celu utrzymania potencjału produkcji, wzmocnieniu konkurencyjności wyrobów, wprowadzeniu nowych produktów, jak również doskonaleniu systemu ochrony środowiska naturalnego.

Największy udział w wydatkach inwestycyjnych (90,3%), stanowiły nakłady na kontynuowane zadania inwestycyjne, co pozwoliło na bieżące utrzymanie zdolności produkcyjnych firmy, realizację zadań, których celem jest wprowadzenie nowych produktów na rynek oraz zabezpieczenie infrastruktury pomocniczej, w tym głównie:

- Nowa Elektrociepłownia w Grupie Azoty ZAK S.A. - etap I (49,8%),
- Estrы specjalne I (9,9%),
- Kompresor gazu surowego (GHH) (7,8%),
- Modernizacja Oczyszczalni Biologicznej na Wydziale Oczyszczalni i Kanalizacji w Jednostce Infrastruktury (5,1%).

Wydatki związane z nowo rozpoczętymi zadaniami stanowiły 5,6% nakładów na inwestycje, z czego 4,1% wydatków dotyczyło Laboratorium Aplikacyjnego.

Nakłady związane z obszarem przygotowania inwestycji stanowiły 0,5% wydatków inwestycyjnych.

Udział zakupów gotowych dóbr w strukturze wykonania działalności inwestycyjnej Grupy Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. wyniósł 3,4%.

Realizacja nakładów inwestycyjnych w 2017 r.

Lp.	Charakter inwestycji	Wykonanie	Struktura
Inwestycje kontynuowane		106 090,7	90,3%
1	Nowa Elektrociepłownia w GA ZAK S.A. - etap I	58 500,2	
2	Modernizacja punktu przeładunku amoniaku b. 309 - etap II	1 942,7	
3	Modernizacja obiegu chłodniczego sprężarek powietrza pomiarowego Centac	425,3	
4	Modernizacja instalacji mocznika	3 687,0	
5	Zabudowa separatora amoniaku na ssaniu kompresorów C-102A/B	978,2	
6	Modernizacja Oczyszczalni Biologicznej na Wydziale Oczyszczalni i Kanalizacji w Jednostce Infrastruktury	5 934,8	
7	Estry Specjalne I	11 674,9	
8	Rollout systemu CMMS	45,3	
9	Modernizacja chłodziarki fluidalnej E-404	101,3	
10	Kompresor gazu surowego (GHH)	9 217,0	
11	Monitoring instalacji WGS	217,0	
12	Zabudowa układu automatycznej regulacji poziomu na zbiornikach amoniaku 2-12, 2-13, 2-14	242,0	
13	Zakup i montaż nowej wirówki kryształ	2 689,0	
14	Modernizacja systemu zabezpieczeń turbozespołu GHH	3 440,3	
15	Modernizacja stanowiska wodorowego na instalacji TK IV	21,8	
16	Budowa bazy modułowej o pojemności 1.850 ton w Świdnicy (partner Osadkowski)	1 110,4	
17	Optymalizacja instalacji OxoviflexTM	79,5	
18	Zakup i montaż wymiennika surowego estru E-104	17,5	
19	Modernizacja systemu sterowania instalacji mocznika	2 254,4	
20	Instalacja doświadczalna estrów	2 334,6	
21	Zakup wyparki cienkowarstewkowej E-108	269,0	
22	Przeprojektowanie i zakup chłodnicy E-301	908,8	
Inwestycje nowe		6 570,4	5,6%
1	Przyłącza mediów dla firm na terenie Grupy Azoty ZAK S.A.	107,4	
2	Wymiana skraplaczy węzła reakcyjnego instalacji Oxoviflex	975,4	
3	Modernizacja węzła sprężania gazu syntezowego dla potrzeb Wytwórni Amoniak	206,8	
4	Laboratorium Aplikacyjne	4 844,7	
5	Poprawa warunków BHP w tunelu transportowym mocznika pomiędzy bud. 454 a bud. 444	2,5	
6	Wymiana kolumny 3-1141	60,0	

Lp.	Charakter inwestycji	Wykonanie	Struktura
7	Infrastruktura przesyłowa ciężkiej frakcji aldehydowej	293,5	
8	Zakup i montaż garażu blaszanego wraz z wykonaniem podłoża z kostki betonowej przy bud. 854	23,7	
9	Modernizacja podestów obsługowych	51,0	
10	Wykonanie podestu po zdemontowanej turbinie 2-3101	5,5	
	Przygotowanie inwestycji	553,5	0,5%
1	Pozostałe mniejsze prace koncepcyjne	48,8	
2	Zakup i montaż wózków zrzutowych na przenośnikach taśmowych TM1-TM4 w bud. 419	11,0	
3	Zabudowa zadaszeń na stanowiskach załadunkowych alkoholi	72,3	
4	2-3227 - belka z wciągnikiem ręcznym do demontażu silników	12,8	
5	Zakup nowego zespołu kotłowego na syntezę amoniaku	17,6	
6	Modernizacja obiegu chłodniczego WGS OXO	61,0	
7	Budowa zadaszeń nad stanowiskami NO przed bud. 504	69,2	
8	Zakup nowego rozruchowego grzejnika elektrycznego wraz z transformatorem	12,5	
9	Opomiarowanie układu wody obiegowej na instalacji TK V	8,3	
10	Rozbudowa systemu sterowania na instalacji Granulacji III, IV oraz instalacji Młynowni	159,8	
11	Wymiana agregatu pompowego 5-3202	35,6	
12	Modernizacja wraz z zadaszeniem i zabudową kosza bezpieczeństwa na stanowisku załadunkowym oktanolu do autocystern	29,6	
13	Zabudowa układu automatycznej regulacji poziomu na zbiornikach amoniaku 2-11, 2-15 etap II	15,0	
	Zakup gotowych dóbr	4 019,3	3,4%
	Rezerwa	211,0	0,2%
	RAZEM NAKŁADY INWESTYCYJNE	117 444,9	100,0%

Inwestycje zakończone i przekazane w aktywa trwałe Spółki w 2017 roku wyniosły **404 578,1** tys. zł. Kapitały finansujące ukończone zadania pochodziły w 31,8% z kapitałów własnych Spółki Pozostała kwota została sfinansowana pożyczką wewnątrzgrupową..

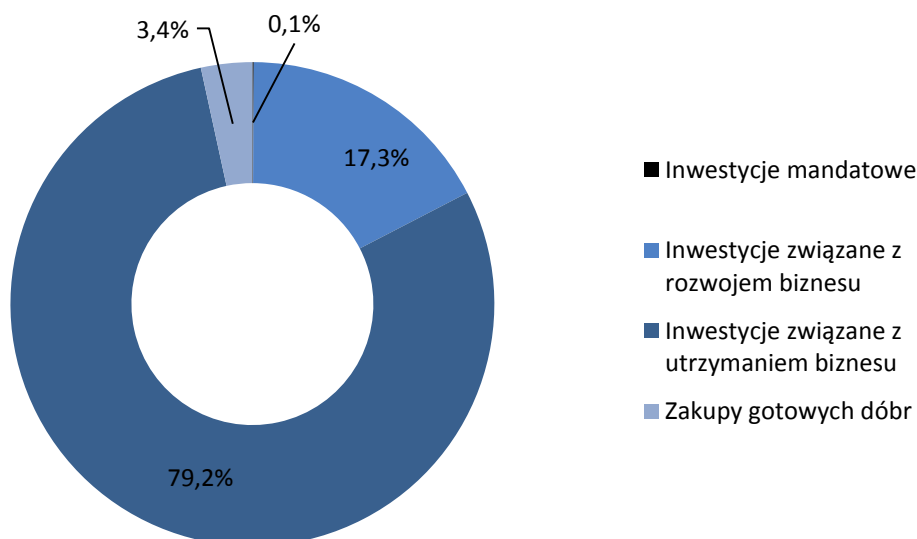
Wykaz oddanych inwestycji w 2017 r. obejmuje środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz przedmioty niskocenne.

Wykaz oddanych inwestycji w 2017 r.

Nazwa zadania	Wartość przekazana na majątek	Źródła finansowania	
		Grupa Azoty ZAK S.A.	Obce
Monitoring budynków 754, 767, 766, 766/1, 768	-2,4	-2,4	0,0
Nowa Elektrociepłownia w GA ZAK S.A. - etap I	345 662,6	89 662,6	256 000,0
Modernizacja punktu przeładunku amoniaku b. 309 - etap II	2 739,6	2 739,6	0,0
Modernizacja instalacji mocznika	27 795,4	7 939,2	19 856,2
Rollout systemu CMMS	1 009,6	1 009,6	0,0
Budowa nowego kotła parowego dla instalacji OXO	8 054,3	8 054,3	0,0
Doprowadzenie azotu bezpieczeństwa do stanowiska kompresorów amoniaku C-102AB oraz montaż króćców do przedmuchania kompresorów azotem na instalacji TK V	72,3	72,3	0,0
Optymalizacja instalacji Oxoviflex	705,0	705,0	0,0
Monitoring instalacji WGS	421,8	421,8	0,0
Zabudowa systemu monitoringu na instalacji Neutralizacji	98,3	98,3	0,0
Nowy węzeł odsiarczania gazu ziemnego na WGS-OXO	4 352,9	4 352,9	0,0
Instalacja doświadczalna estrów	3 705,6	3 705,6	0,0
Wymiana skraplaczy węzła reakcyjnego instalacji Oxoviflex	975,4	975,4	0,0
Zakup wyparki cienkowarstewkowej E-108	269,0	269,0	0,0

Modernizacja systemu sterowania instalacji mocznika	3 129,0	3 129,0	0,0
Rozbudowa instalacji oświetlenia zewnętrznego - część północna - w Grupie Azoty ZAK S.A.	57,9	57,9	0,0
Przyłącza mediów dla firm 2017	107,4	107,4	0,0
Rozbudowa systemu sterowania na instalacji Granulacji III, IV oraz instalacji Młynowni	159,8	159,8	0,0
Przeprojektowanie i zakup chłodnicy E301	950,8	950,8	0,0
Prace przygotowawcze związane z wyburzeniem bud. 486/2 na Wydziale Saletrzaku w JP Nawozy	67,7	67,7	0,0
Zakup i montaż garażu blaszanego wraz z wykonaniem podłoża z kostki betonowej przy bud. 854	23,7	23,7	0,0
Przebudowa w celu dostosowania pomieszczeń w budynku 672 do wymogów węzła Zakładowej Sieci Komputerowej	137,5	137,5	0,0
Modernizacja podestów obsługowych	51,0	51,0	0,0
Wykonanie podestu po zdemontowanej turbinie 2-3101	5,5	5,5	0,0
Inwestycje zaniechane	63,8	63,8	0,0
Zakup gotowych dóbr	3 965,0	3 965,0	0,0
Razem przekazana na majątek (wzrost aktywów)	404 578,1	128 721,9	275 856,2

Struktura nakładów inwestycyjnych w Jednostce Dominującej w 2017 roku

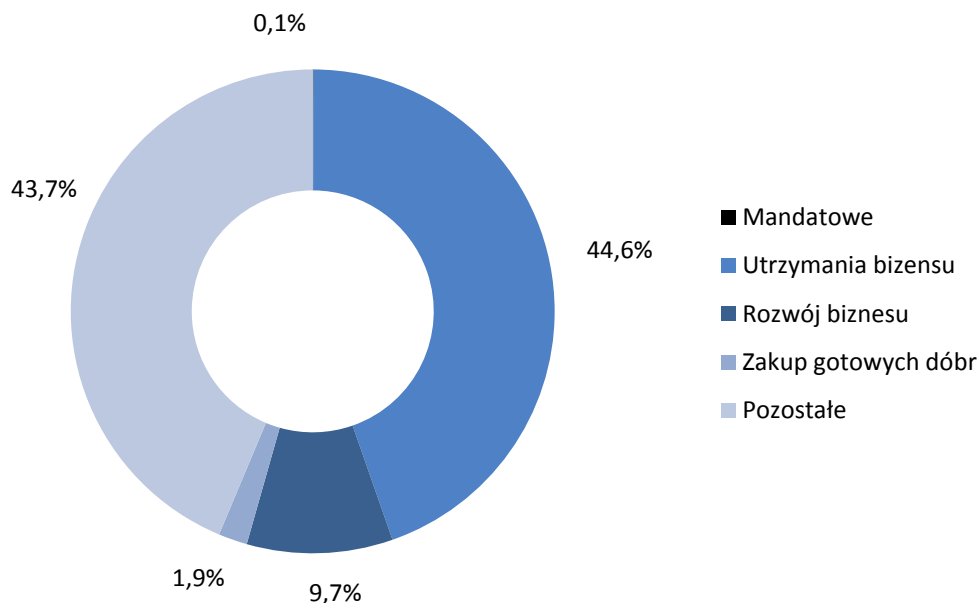
Źródło: Opracowanie własne

Poniżej została przedstawiona struktura nakładów inwestycyjnych Grupy Azoty ZAK S.A. z uwzględnieniem wydatków na komponenty i ulepszenia.

Inwestycje mandatowe	104 tys. zł,
Inwestycje związane z utrzymania biznesu	92 996 tys. zł,
Inwestycje związane z rozwojem biznesu	20 326 tys. zł,
Zakupy gotowych dóbr	4 019 tys. zł,
Pozostałe (komponenty, ulepszenia)	91 061 tys. zł.

Struktura nakładów inwestycyjnych w Jednostce Dominującej w 2017 roku

Przy prezentacji uwzględniono wydatki na komponenty i ulepszenia

Źródło: Opracowanie własne

4.4. Inwestycje kapitałowe

W 2017 roku w Spółce Grupa Azoty ZAK S.A. oraz w podmiotach objętych konsolidacją w ramach Grupy Kapitałowej nie dokonywano inwestycji kapitałowych.

4.5. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Posiadany przez Jednostkę Dominującą limit finansowania, przyznany w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzgrupowe z dnia 23 kwietnia 2015 roku, jak również posiadane środki pieniężne oraz prognozowane na 2018 rok wyniki finansowe świadczą o dobrej kondycji finansowej. Wpływa to pozytywnie na perspektywę realizacji zamierzeń inwestycyjnych w 2018 roku.

4.6. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

W pierwszym półroczu 2017 roku w nowoutworzonym Departamencie Rozwoju Centrum Innowacji (marzec 2017) prowadzono prace badawcze i prace rozwojowe oraz pozostałe działania w obszarze B+R+I w zakresie:

- opracowania technologii nowych generacji, nowoczesnych technik,
- opracowania technologii nowego asortymentu nawozów azotowych - nowe typy nawozów stałych, a także nawozy zawierające mikroelementy,
- opracowanie technologii nowych plastifikatorów,
- opracowanie technologii chemikaliów specjalistycznych,
- prace zmierzające do utworzenia Centrum Innowacji,
- opracowanie procesu wdrażania nowych produktów w Grupie Azoty ZAK S.A.,
- opracowanie wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

W pierwszym półroczu 2017 r. działalność badawczo-rozwojowa koncentrowała się na pracach związanych min. na opracowywaniu technologii produkcji nowych wyrobów, pracach rozwojowych związanych z nowymi technologiami w JP Nawozy oraz przygotowaniu do wdrażania innowacyjnych rozwiązań, które poszerzą portfolio produktowe Grupy Azoty ZAK S.A.

Wsparciem działań Grupy Azoty ZAK S.A. w tym zakresie są programy strukturalne stworzone z myślą o dofinansowaniu badań przemysłowych i prac rozwojowych związanych zwłaszcza z opracowywaniem innowacyjnych produktów i procesów.

Jednym z takich programów jest program sektorowy dedykowany dla chemii „INNOCHEM”.

W 2017 r. realizowano dwa projekty z dofinansowaniem w ramach wspomnianego programu sektorowego. Celem pierwszego z projektów jest opracowanie nowych form nawozowych o spowolnionym uwalnianiu zawierających dodatkowo biologiczne ważne mikroelementy. Drugi projekt dotyczy opracowania innowacyjnego nawozu o wysokich zawartościach azotu w formie azotanu amonowego, wzbogaconego mikroelementami.

W grudniu 2017 r. została podpisana umowa z NCBiR o dofinansowanie na kolejny projekt w ramach programu sektorowego „INNOCHEM”. Celem projektu jest opracowanie nowych formułacji specjalistycznych nawozów organiczno-mineralnych.

W grudniu 2016 złożono wniosek w ramach programu POIR 2.1 i pozyskano dofinansowanie do utworzenia własnego zaplecza badawczego Grupy Azoty ZAK S.A. Zainicjowane zostały także prace zmierzające do zbudowania zespołu wykwalifikowanych i kompetentnych pracowników, zaangażowanych do realizacji strategii innowacyjności Spółki.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. złożyła wniosek (IX.2016) i otrzymała w 2017 r. dofinansowanie, w ramach ogłoszonego przez NCBiR konkursu, poddziałanie 1.1.2 POIR - budowa instalacji demonstracyjnych. Przedsięwzięcie związane jest z uruchomieniem produkcji plastifikatorów specjalistycznych. Projekt obejmuje takie produkty jak: trimelitan, adypiniany, oraz plastyfikatory polimeryczne na bazie surowców bioodnawialnych.

Plastyfikatory polimeryczne na bazie kwasu bio-bursztynowego stanowią Innowację produktową w projekcie.

W tabeli przedstawiono zestawienie programów oraz prognozowanych kwot dofinansowania w ramach złożonych projektów unijnych.

Lp.	Nazwa Projektu	Instytucja ogłaszająca konkurs	Wartość dofinansowania	Rodzaj pomocy	Procent dofinansowania
1	Utworzenie Centrum Badań i Rozwoju w zakresie opracowania wysoko zaawansowanych substancji chemii tworzyw syntetycznych	Ministerstwo Rozwoju	2 559	Pomoc regionalna	35%
				Pomoc horyzontalna	28%
2	Nowe formy nawozowe o spowolnionym uwalnianiu zawierające dodatkowo biologicznie ważne mikroelementy	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	2 773	Badania przemysłowe	65%
				Badania rozwojowe	40%
3	Opracowanie innowacyjnego nawozu o wysokich zawartościach azotu w formie azotanu amonowego, wzbogaconego mikroelementami w postaci chelatów biologicznie ważnych metali (cynku, miedzi, manganu, molibdenu, żelaza), bazujących na nowo opracowanych ligandach chelatujących	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	1 570	Badania przemysłowe	65%
				Badania rozwojowe	40%
4	Werfikacja w toku eksperymentalnych prac rozwojowych na instalacji pilotażowej nowych rozwiązań technologicznych i procesowych szerokiej gamy innowacyjnych poliestrowych plastifikatorów nieftalanowych, w tym z zastosowaniem bioodnawialnego kwasu bursztynowego	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	23 851	Badania rozwojowe	40%

W grudniu 2016 r. zakończono opracowanie agendy badawczej i wniosku w ramach działania 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw. Wniosek obejmuje rozbudowę tworzonego obecnie Centrum Badań i Rozwoju i stworzenie tym samym Centrum Innowacji Grupy Azoty Zakładów Azotowych Kędzierzyn S.A. W ramach projektu zrealizowane zostanie wykonanie agendy badawczej, której skutkiem będzie przygotowanie do wdrożenia kilkunastu nowych produktów, zbudowanie nowego obiektu z pracowniami laboratoryjnymi i centrum konferencyjnego, a także zbudowanie zespołu badawczego zdolnego zrealizować te zadania.

W związku z decyzją o przyznaniu w 2016 roku dofinansowania na utworzenie w Grupie Azoty Kędzierzyn Centrum Badań i Rozwoju w ramach działania 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw (wniosek złożony w listopadzie 2015 r.) rozpoczęto realizację agendy badawczej oraz inwestycji.

Celem projektu jest inwestycja w rzeczowe aktywa trwałe związane z założeniem nowego zakładu (inwestycja początkowa zgodnie z rozporządzeniem KE (UE) nr 651/2014). W wyniku realizacji projektu Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn Spółka Akcyjna, utworzy w swojej strukturze wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę typu Centrum Badawczo-Rozwojowe (CBR), której głównym

zadaniem będzie prowadzenie przez wykwalifikowaną kadrę badań przemysłowych i prac rozwojowych w dziedzinie badań chemii tworzyw syntetycznych. Prace B+R prowadzone będą w wydzielonych i przystosowanych do tego typu działalności pomieszczeniach z wykorzystaniem infrastruktury badawczo-rozwojowej planowanej do nabycia w ramach projektu.

W ramach tworzenia Centrum Badań i Rozwoju wykonana została adaptacja istniejących obiektów w budynkach 504 oraz 360 dla prowadzenia w nich działalności badawczej. Rozpoczęte prace były finansowane w ramach budżetu inwestycyjnego. Prace realizowane w ramach Biura Innowacji i Laboratorium Aplikacyjnego obejmowały przygotowanie i współuczestniczenie w przeprowadzeniu akcji ofertowych i przetargów na dostawy sprzętu laboratoryjnego i aparatury badawczej.

W ramach poniesionych nakładów z budżetu B+R w 2017 roku zakończono prace polegające na opracowaniu technologii wytwarzania plastyfikatorów polimerycznych na bazie kwasu biobursztynowego, która została zaimplementowana jako innowacyjność produktowa do projektu unijnego Linie Pilotażowe.

Ta sama technologia została przeniesiona na skalę wielkolaboratoryjną w Instytucie Chemii przemysłowej w Warszawie, w celu potwierdzenia parametrów wytworzonych testowych partii produktów.

W pierwszym półroczu 2017 roku zakończyły się prace rozwojowe w ramach pierwszego podetapu Etapu I Programu Demonstrator. Prace rozwojowe skoncentrowane były na weryfikacji rozwiązań procesowych i technologicznych pod kątem ich zgodności z wymaganiami dla planowanych do wytwarzania poliestrowych plastyfikatorów nieftalanowych na bazie kwasu bio-bursztynowego

W 2017 roku rozpoczęły się również prace rozwojowe na zbudowanej w ramach inwestycji instalacji technicznej (tzw. ćwierćtechnice). W celu przeprowadzenia powyższych prac dokonano zakupu niezbędnych surowców.

Grupa Azoty ZAK S.A. opracowała także technologie na bazie naszych półproduktów, technologia opiera się na tzw. Downstream'ie procesowym, gdzie produkty niskomarkowe o dużym tonażu przetwarzane są do bardziej cennych produktów. W tym zakresie zostały przygotowane 2 zgłoszenia patentowe. W ramach jednego z projektów wykonano badania optymalizacji parametrów technologicznych węzłów wytwarzania polioli na bazie aldehydu izomasłowego produkowanego w Grupie Azoty ZAK S.A. oraz rozpoczęto opracowanie założeń techniczno-technologicznych dla wykonania dokumentacji projektowej instalacji pilotażowej.

W drugim projekcie opracowano metodę wytwarzania nowego typu żywicy na bazie alkoholu poliwinylowego modyfikowanego aldehydami masłowymi o różnym zastosowaniu min. w branży konstrukcyjnej, poligrafii oraz jako dodatek do farb antykorozyjnych. Na podstawie prac w skali laboratoryjnej, gdzie stosowano reaktor o pojemności 1,5 litrów opracowano założenia techniczno-technologiczne, w których określono urządzenia potrzebne do wytwarzania poliwinyllobutyralu na instalacji półtechnicznej oraz opracowano technologię prowadzenia procesu acetalizacji. W 2017 roku rozpoczęły się próby techniczne.

W 2017 roku prowadzono również liczne prace badawczo-rozwojowe w zakresie opracowania nowych typów plastyfikatorów oraz związków mających potencjalne zastosowanie jako plastyfikatory czy dodatki do plastyfikatorów w przetwórstwie tworzyw sztucznych. Obok prac badawczo-rozwojowych mających na celu opracowanie technologii nowych produktów, przeprowadzano serię badań aplikacyjnych otrzymanych substancji pod kątem możliwości zastosowania ich w przetwórstwie tworzyw sztucznych (przetwórstwo PVC, PET-G, PLA) oraz pod kątem aplikacji specjalistycznych np. w przemyśle kablarstwie (izolacja i opona) oraz w przemyśle opakowaniowym (folie).

Badane były plastyfikatory produkowane przez Grupę Azoty ZAK S.A., plastyfikatory produkowane przez konkurencję, plastyfikatory, które będą produkowane na budowanej obecnie instalacji Estrów, które potencjalnie mogą zostać wdrożone do działalności Spółki. Badania dotyczyły głównie plastyfikatorów stosowanych w PCW.

W 2017 roku oprócz szeregu badań aplikacyjnych laboratoryjnych, przeprowadzono również próby u przetwórców plastyfikatorów, które mogą być wdrożone w działalność Spółki.

Obok badań aplikacyjnych realizowano prace w zakresie produktów specjalistycznych otrzymanych w wyniku przetwarzania półproduktów OXO. Prace są częścią pakietu prac badawczych związanych z rozszerzeniem palety produktów możliwych do wytwarzania z wykorzystaniem półproduktów syntezy OXO.

W 2017 roku realizowano również szereg prac badawczo - rozwojowych w obszarze Nawozów:

- w zakresie modernizacji istniejących instalacji w Grupie Azoty ZAK S.A.,
- w zakresie opracowywania nowych produktów,
- w ramach programu sektorowego „INNOCHEM”.

W 2017 roku w obszarze Energetyki przeprowadzono m.in. Audyt Energetyczny Spółki. Do analiz energetycznych oprócz instalacji wybrano 30 budynków. Wykonawca wytypował przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej. Określił możliwe do uzyskania oszczędności.

Wyszczególnił zadania poprawiające efektywność energetyczną w obszarach technicznym i organizacyjnym.

W 2017 roku został również uruchomiony Program Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Doktorat Wdrożeniowy”. Program ten ma na celu tworzenie warunków do rozwoju współpracy między środowiskiem naukowym a przemysłem.

5. Aktualna sytuacja finansowa i majątkowa

5.1. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe

Według IHS światowy wzrost gospodarczy wynoszący ostatnio około 2,9% rocznie wzrośnie w 2017 r. o 3,0%. IHS prognozuje także, że średnie tempo wzrostu globalnego PKB w latach 2018-2022 również będzie wynosiło około 3,0% rok do roku. Agencja swoje prognozy argumentuje efektami ekspansji gospodarczej od 2017 r. do 2022 r.. Kolejnym ważnym czynnikiem przy określaniu tempa wzrostu światowego PKB jest rosnący wpływ szybko rozwijających się gospodarek rynkowych, podczas gdy udział w światowym PKB wolniej rozwijających się krajów rozwiniętych powoli spada. W rzeczywistości łączny udział Ameryki Północnej, Europy Zachodniej i Japonii, szacowany był w 2000 roku na nieco ponad 70%. Obecnie przewiduje się, że do 2022 r. udział tych gospodarek spadnie poniżej 53%.

Bank Światowy prognozuje, że globalny wzrost gospodarczy wyniesie 3,1% w 2018 roku po znacznie silniejszym niż oczekiwano 2017 r., ożywienie w zakresie inwestycji, produkcji i handlu trwa. Oczekuje się, że wzrost w rozwiniętych gospodarkach zmniejszy się nieznacznie do 2,2% w 2018 r. a wzrost na rynkach wschodzących i rozwijających się ogółem wzrośnie do 4,5% w 2018 r. Aktywność eksporterów z gospodarek rozwijających się nadal rośnie.

Bank Światowy przewiduje w najnowszym, styczniowym raporcie, że PKB Polski wzrośnie w 2018 r. o 4,0%, w 2019 r. o 3,5%, a w 2020 roku o 3,1%. W 2017 r., według prognoz, wzrost wyniósł 4,5%. W październikowym raporcie Bank Światowy prognozował, że PKB Polski wzrośnie w 2017 r. o 4,0%, w 2018 r. o 3,6%, a w 2019 r. o 3,4%. Aktualizacja prognozy dla Polski odzwierciedla lepszą niż oczekiwano sytuację gospodarczą w strefie euro, co wspiera polski eksport. Ponadto spadek stopy bezrobocia do historycznie niskiego poziomu i zauważalny wzrost płac sprzyjają konsumpcji. Prognoza na następne lata zakłada, że wzrost gospodarczy będzie powoli malał w Unii Europejskiej, co także odbije się na wynikach Polski.

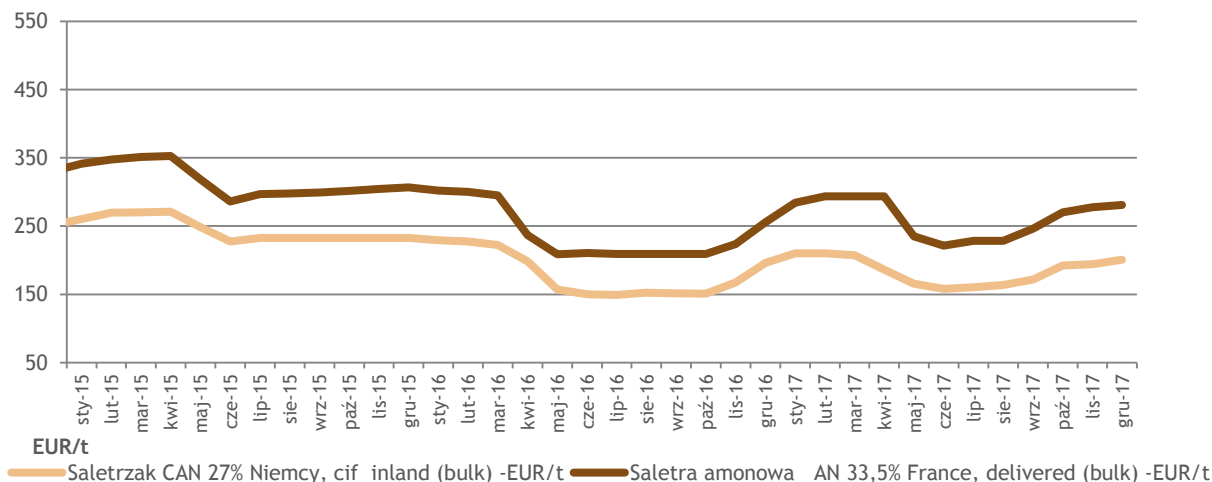
5.2. Otoczenie rynkowe

Rynek rolny i nawozowy

W ujęciu rok do roku notowania cen zbóż w kraju wykazały się nieznacznym trendem wzrostowym. Opierając się o dane GUS, wielkość produkcji zbóż w Polsce (dane z 12.2017 r.) szacowana była łącznie na 32,2 mln ton czyli o 8% wyższym niż rok wcześniej. W drugiej połowie roku warunki atmosferyczne negatywnie wpływały na przebieg zbiorów zbóż i terminy zasiewów upraw ozimych. Deszczowa jesień i związane z tym opóźnienia w terminach zasiewów upraw ozimych wpłynęły na nieznacznie mniejszy obszar ich zasiewów. Rozkład popytu na nawozy azotowe w 2017 r. miał typowy charakter, tj. najwyższy w okresie wiosennym ze względu na dobrą dostępność produktu i spadek cen. W okresie jesiennym główną determinantą mającą wpływ na wielkość popytu były warunki atmosferyczne, sytuacja na rynku mocznika oraz polityka handlowa dostawców. W perspektywie całego roku z tą z uwagi na uwarunkowania rynkowe nie odnotowano budowania znacznych stanów magazynowych ze strony sektora rolnego. Był on raczej ograniczony do systematycznego pokrywania bieżącego zapotrzebowania.

Ceny nawozów saletrzanych w ujęciu rocznym kształtowały się na poziomie wyższym względem analogicznego okresu rok wcześniej. Kluczowym w tym zakresie był ich znaczny wzrost w 3/4Q2017 spowodowany był z jednej strony polityką handlową graczy rynkowych z drugiej zaś sytuacją na światowym rynku mocznika.

Notowania średniomiesięcznych cen saletrazaku, saletry amonowej

Źródło: FMB Fertilizer Europe

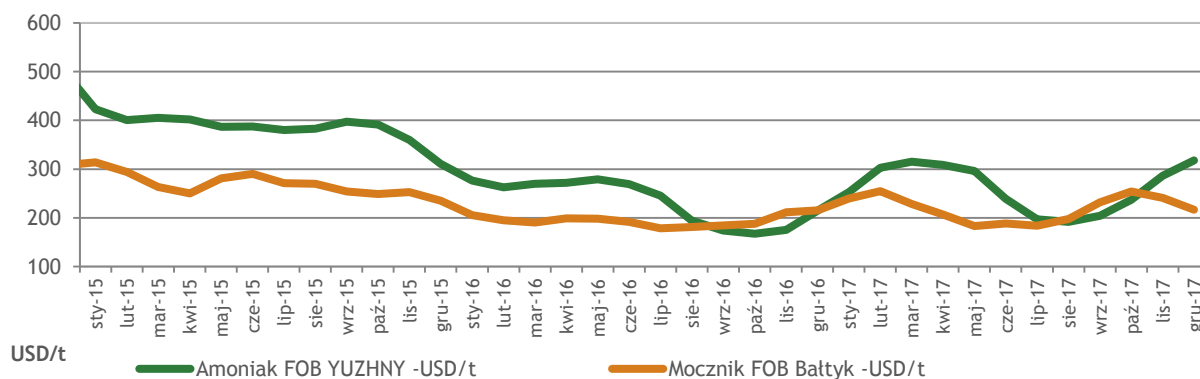
Amoniak

Notowania cen amoniaku na przestrzeni pierwszych trzech kwartałów 2017 r. charakteryzowały się trendem spadkowym co było następstwem utrzymującego się spowolnienia na rynku. W 4Q notowania tego produktu wzrosły za sprawą wzrostu popytu ze strony rynku i jednoczesnego spadku dostępności produktu w ujęciu globalnym (problemy produkcyjne, postoje remontowe). W 2017 r. ujęciu rocznym notowania cen amoniaku na Yuzhny wykazywały wyższy o 12% poziom.

Mocznik

Ceny mocznika w ciągu całego 2017 r. pozostawały pod presją nadwyżki produktowej na rynku globalnym. Mimo to rok do roku ich poziom był nieznacznie wyższy względem 2016 r. np. na FOB Bałtyk o ok.12%. Czynniki korzystnie wpływającymi na poziomy cen w analizowanym okresie była pasywna postawa Chin w zakresie eksportu szacowanego w 2017 r. na zaledwie 4,5 mln ton, gdzie w latach wcześniejszych były to poziomy oscylujące w granicach 8-13 mln ton oraz zwiększone zapotrzebowanie na mocznik ze strony Indii i Brazylii.

Notowania średniomiesięcznych cen amoniaku i mocznika

Źródło: ICIS, FMB

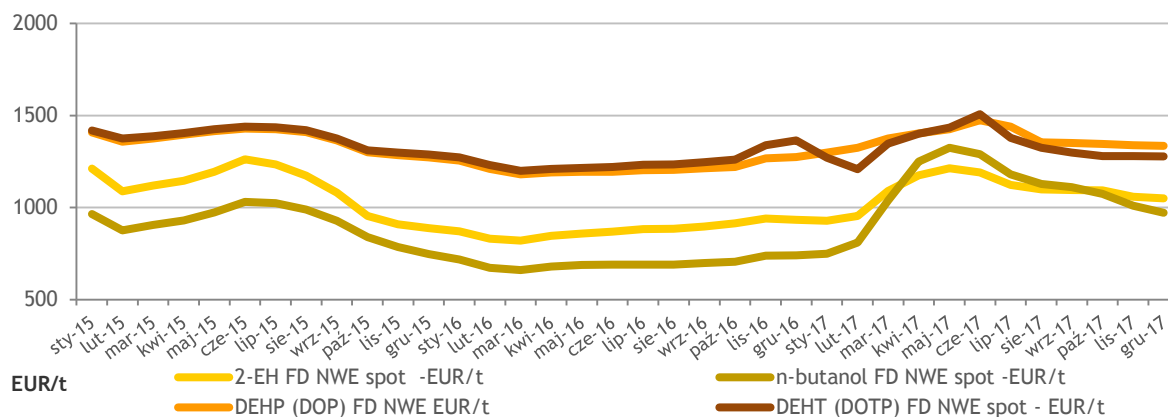
Rynek alkoholi OXO i plastifikatorów

Rok 2017 charakteryzował się zwiększonym zainteresowaniem i dużą dynamiką zmian na rynku alkoholi oxo i plastifikatorów. W Europie odnotowano znaczące ograniczenia podaży produktów, które spowodowane były awariami i postojami kluczowych producentów (BASF, Evonik, Perstorp, ExxonMobile). Była to odmienna sytuacja niż w roku 2016, który był nadpodażowy i charakteryzował się silną walką konkurencyjną.

Popyt wykazywał trend wzrostowy praktycznie we wszystkich segmentach przetwórstwa w całym roku przy lekkim spowolnieniu w II półroczu, ze względu na przerwy wakacyjne oraz zakończenia i rozliczenia 2017 r. Wzrost popytu dotyczył zarówno plastifikatorów, jak i akrylanów, octanów czy

też glikoli. Sytuacja ta, przy niewystarczającej podaży alkoholi OXO i plastyfikatorów w Europie miała odzwierciedlenie w notowaniach cen spot, które wzrastały powyżej wzrostu cen surowca.

Notowania średniomiesięcznych cen 2-EH, n-butanolu DEHP i DOTP

Źródło: ICIS

W 2017 r. w Europie odnotowano znaczące ograniczenia podaży produktów, które spowodowane były awariami i postojami kluczowych producentów. Była to odmienna sytuacja niż w roku 2016, który był nadpodażowy i charakteryzował się silną walką konkurencyjną.

Popyt był wysoki wzrostowy praktycznie we wszystkich segmentach przetwórstwa w całym roku przy lekkim spowolnieniu w II półroczu, ze względu na przerwy wakacyjne. Utrzymującą się od początku 2017 r. ograniczona podaż alkoholi oxo, a także plastyfikatorów, przy wzrastających cenach propylenu i silnym popycie, powodowało, że wzrastały ceny produktów szczególnie w I półroczu 2017 r.

Odmienna sytuacja miała miejsce w 2016 roku, gdzie nadpodaż produktowa i słabsze zainteresowanie produktami segmentu oxo w dalszych aplikacjach, do tego niższe niż w 2017 r. ceny zarówno propylenu, ortoksylenu i PTA miały wpływ na niższe notowania cen plastyfikatorów i alkoholi oxo.

Rynek Surowców

Ropa naftowa

Notowania ropy naftowej w pierwszej połowie 2017 roku utrzymywały się w tendencji spadkowej, spowodowanej utrzymującą się dużą nadpodażą tego surowca. Nadpodaż ropy utrzymywała się głównie za sprawą wzrostu wydobycia tego surowca ze złóż niekonwencjonalnych (głównie w USA), pomimo wprowadzonego ograniczenia wydobycia ropy przez państwa OPEC i Rosję. Druga połowa zeszłego roku upłynęła na stałym wzroście notowań tego surowca, spowodowanym utrzymaniem ograniczenia w wydobyciu ropy w państwach OPEC, a także znacznemu spadkowi wydobycia ropy konwencjonalnej w USA po przejściu huraganu Harvey (sierpień - wrzesień). Na koniec roku baryłka ropy BRENT na giełdzie w Londynie wyceniana była na 66,63 USD/bbl.

Propylen

Wzrosty notowań ropy naftowej na rynkach światowych w roku 2017 przełożyły się także na wzrosty notowań propylenu. Średnia cena tego surowca na rynku spotowym była o 33% wyższa niż cena propylenu w roku 2016. Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na wzrost notowań tego surowca w pierwszym kwartale 2017 roku był spadek dostępności propylenu spowodowany planowanymi i nieplanowanymi postojami instalacji u części jego producentów. Od połowy drugiego kwartału 2017 roku dostępność propylenu uległa znacznej poprawie co przy spadku zapotrzebowania na ten surowiec w okresie wakacyjnym, spowodowało spadki jego cen. Ostatnie miesiące zeszłego roku to kolejne wzrosty notowań propylenu na rynku, spowodowane wzrostem zapotrzebowania na ten surowiec oraz dalszym wzrostem notowań ropy naftowej na rynku. Dostawy propylenu do Grupy Azoty realizowane były w zakontraktowanych ilościach, dodatkowo uzupełniane zakupami spotowymi z kierunków wschodnich w celu obniżenia średniej ceny tego kluczowego surowca.

Bezwodnik Ftalowy

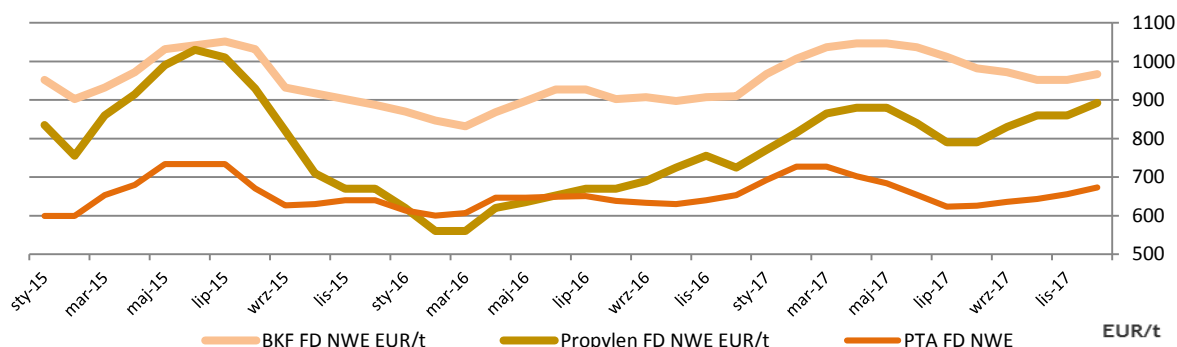
Pierwsza połowa 2017 r. przyniosła wzrosty notowań bezwodnika ftalowego na rynkach światowych. Wzrosty te spowodowane były wzrostem cen ortoksylenu oraz problemami z dostępnością bezwodnika na rynku europejskim. Pod koniec maja 2017 roku cena kontraktowa bezwodnika osiągnęła poziom 1019,5 - 1074,5 EUR/tonę. Druga połowa roku, dzięki znacznej poprawie dostępności bezwodnika ftalowego oraz spadkom cen ortoksylenu, charakteryzowała się spadkami cen bezwodnika na rynku. W grudniu, w związku z kolejnymi wzrostami cen ortoksylenu notowania bezwodnika ponownie

zaczęły rosnąć i osiągnęły poziom 939,5 - 994,5 EUR/tonę. Sytuacja popytowo - podażowa w drugiej połowie roku utrzymywała się na stabilnym poziomie.

Kwas tereftalowy

Pierwsze miesiące 2017 r. przyniosły wzrosty notowań kwasu tereftalowego na rynku, spowodowane wzrostami cen paraksyleny, głównego surowca używanego przy jego produkcji oraz występującymi problemami z dostępnością kwasu tereftalowego na rynku. Od początku sierpnia notowania tego surowca zaczęły ponownie rosnąć w odpowiedzi na wzrost cen paraksyleny osiągając w grudniu poziom 656 - 690 EUR/tonę. Poza początkiem roku sytuacja popytowo - podażowa utrzymywała się na stabilnym poziomie, choć w niektórych tygodniach roku produkcję PTA w Europie musiano uzupełniać importem, głównie z Azji, w celu pokrycia zapotrzebowania.

Notowania średniomiesięcznych cen propylenu, BKF, PTA

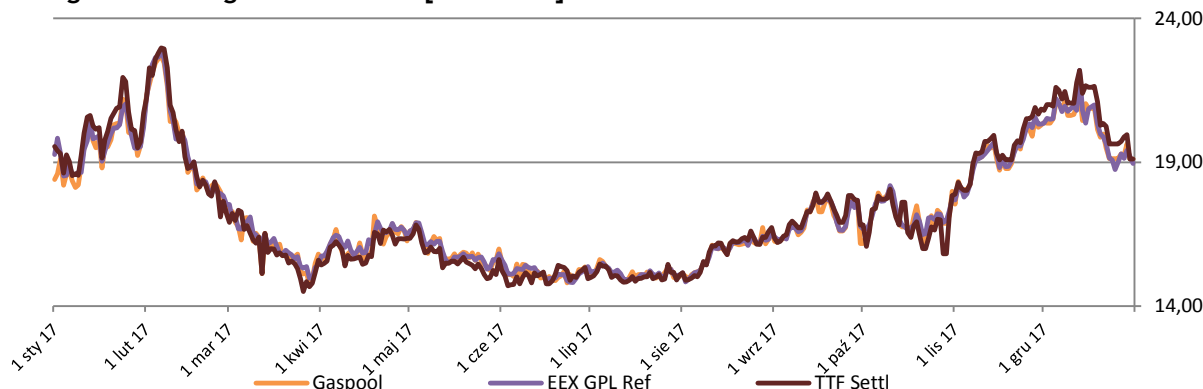

Źródło: ICIS,

Gaz ziemny

Po kilku latach spadków 2017 rok był okresem wzrostu cen spotowych na rynku gazu w Europie. Średnioroczna cena gazu notowanego na habach zachodnioeuropejskich wzrosła o ponad 20% w stosunku do roku poprzedniego. Po zimnym początku roku i przy szybkim tempie opróżniania magazynów, kiedy ceny przekroczyły poziom 22 EUR/MWh, wiosną nastąpił spadek cen. Przez kolejne dwa kwartały ceny poruszały się w trendzie bocznym w zakresie 15-17 EUR/MWh wyznaczanym przez wysokie ceny węgla, który zastępowany był w miksie energetycznym przez gaz oraz wysokie ceny ropy, na której indeksowana jest część kontraktów długoterminowych oraz większość dostaw LNG. Pojawiające się nadwyżki wykorzystywano do uzupełnienia zapasów. Wzrost cen gazu wspierany był dodatkowo przez wysokie zapotrzebowanie na energię elektryczną, a co za tym idzie i na gaz, wynikające z wysokich temperatur w Europie. W sierpniu ceny zaczęły rosnąć. Głównym powodem tego były liczne awarie i nieplanowane postoje infrastruktury gazowej ograniczającej dostawę gazu z Norwegii i Rosji. Kolejne wzrosty cen związane były z rozpoczęciem okresu grzewczego i zwiększonym zapotrzebowaniem na gaz ze strony gospodarstw domowych, zmniejszeniem dostaw ze złoża Groningen, skokiem cen LNG w Azji oraz wybuchem gazu na węźle Baumgarten w Austrii. Ceny gazu powróciły do poziomu z początku roku.

Cena gazu ziemnego w 2017 roku [EUR/MWh]

Źródło: ICIS

5.3. Podstawowe wielkości ekonomiczno - finansowe

5.3.1. Skonsolidowane wyniki finansowe

Grupa Kapitałowa Grupa Azoty ZAK S.A. w 2017 r. osiągnęła dodatni wynik EBIT na poziomie 104 487 tys. zł oraz zysk netto w wysokości 80 956 tys. zł. Powyższe wyniki były niższe od uzyskanych w 2016 r. odpowiednio o 12 042 tys. zł oraz o 19 433 tys. zł.

Skonsolidowane wyniki finansowe Grupy Azoty ZAK S.A.

Wyszczególnienie	2017	2016	zmiana	zmiana %
Przychody netto ze sprzedaży	1 833 764	1 701 961	131 803	7,7%
Koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	1 497 505	1 351 358	146 147	10,8%
Zysk brutto na sprzedaży	336 259	350 603	-14 344	-4,1%
Koszty sprzedaży	106 026	103 161	2 865	2,8%
Koszty ogólnego zarządu	119 314	118 483	831	0,7%
Zysk netto ze sprzedaży	110 919	128 959	-18 040	-14,0%
Pozostałe przychody / koszty operacyjne	-6 432	-12 430	5 998	-48,3%
Zysk na działalności operacyjnej	104 487	116 529	-12 042	-10,3%
Przychody/Koszty finansowe	-8 504	2 603	-11 107	-426,7%
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	3 676	3 928	-252	-6,4%
Zysk przed opodatkowaniem	99 659	123 060	-23 401	-19,0%
Podatek dochodowy	18 703	22 671	-3 968	-17,5%
Zysk netto	80 956	100 389	-19 433	-19,4%
EBIT	104 487	116 529	-12 042	-10,3%
Amortyzacja	106 336	87 136	19 200	22,0%
EBITDA	210 823	203 665	7 158	3,5%

Źródło: Opracowanie własne.

Wyniki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty ZAK S.A. są determinowane wynikami Jednostki Dominującej. W 2017 r. w porównaniu do 2016 r. wzrost poziom przychodów ze sprzedaży o 7,7%, co przy wzroście kosztów własnych sprzedaży o 9,5% spowodowało, iż wynik ze sprzedaży uległ pogorszeniu o 18 040 tys. zł. Wygenerowanie ujemnego wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz na działalności finansowej, odpowiednio na poziomie (-)6 432 tys. zł i (-)8 504 tys. zł wpłynęło na poziom osiągniętego wyniku finansowego Grupy Kapitałowej (80 956 tys. zł), który był niższy od ubiegłorocznego o 19 433 tys. zł.

5.3.2. Skonsolidowane wyniki finansowe segmentów

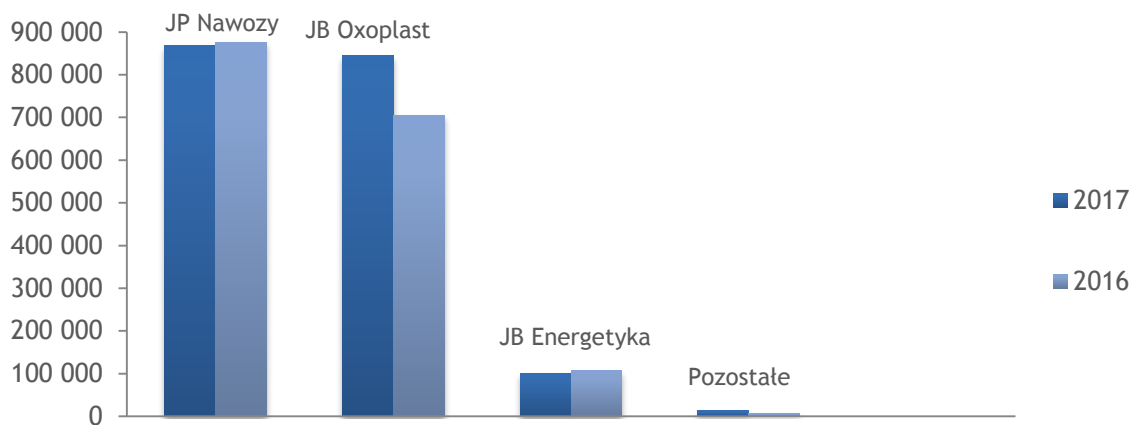
EBIT w ujęciu segmentów

	JP Nawozy	JB Oxoplast	JB Energetyka	Pozostałe*
Przychody netto ze sprzedaży	868 211	845 309	101 425	18 819
Zysk/strata brutto ze sprzedaży	195 840	129 668	6 359	4 392
EBIT	75 423	25 450	-722	4 335

*Obejmuje wyniki jednostek pomocniczych i Centrum Zarządzania

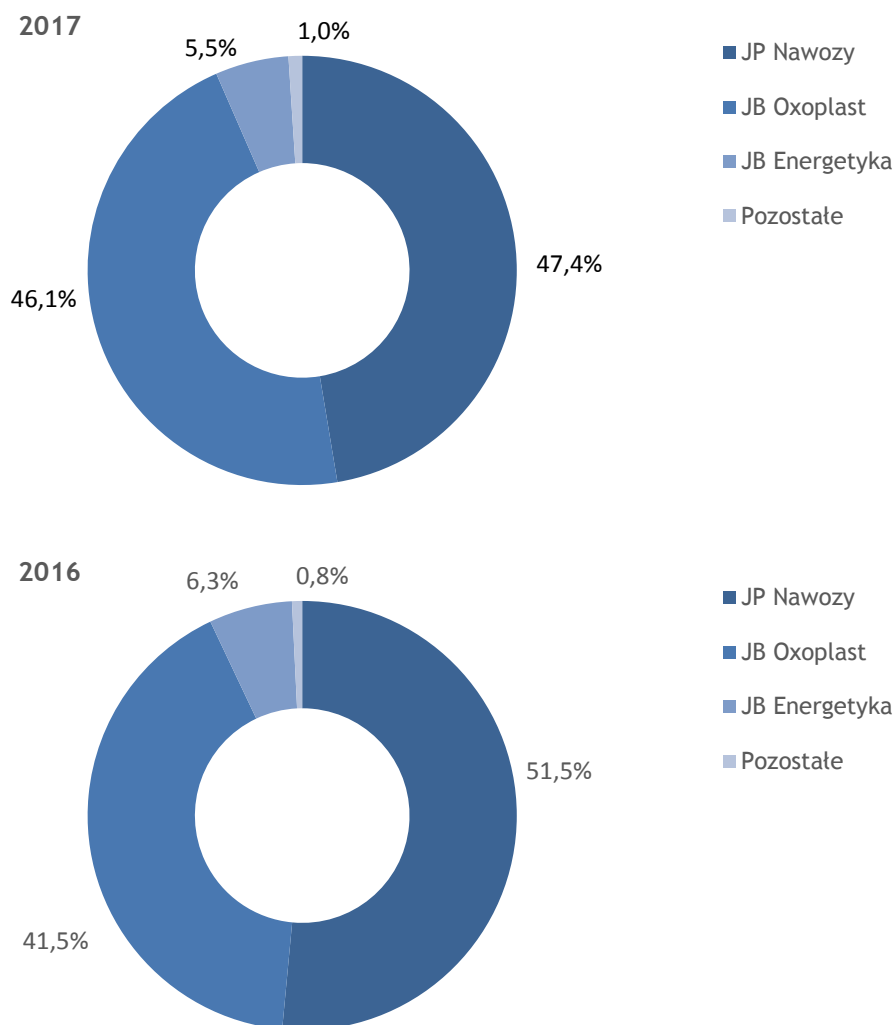
Źródło: Opracowanie własne.

Przychody ze sprzedaży według segmentów operacyjnych

Źródło: Opracowanie własne.

Struktura przychodów ze sprzedaży według segmentów operacyjnych

Źródło: Opracowanie własne.

5.3.3. Struktura skonsolidowanych kosztów rodzajowych

Koszty w układzie rodzajowym

	2017	2016	zmiana	zmiana %
Amortyzacja	105 607	86 390	19 217	22,2%
Zużycie materiałów i energii	1 130 856	979 299	151 557	15,5%
Usługi obce	227 206	238 561	-11 355	-4,8%
Podatki i opłaty	53 248	52 649	599	1,1%
Wynagrodzenia, narzuty i poz. świadczenia	172 763	164 314	8 449	5,1%
Pozostałe koszty rodzajowe	22 027	16 013	6 014	37,6%
Razem	1 711 707	1 537 226	174 481	11,4%

Źródło: Opracowanie własne.

Na wielkość kosztów rodzajowych w Grupie Kapitałowej ma wpływ głównie zużycie materiałów i energii w Jednostce Dominującej, dlatego też ich analizę zaprezentowano w podrozdziale dotyczącym kosztów rodzajowych w Grupie Azoty ZAK S.A.

Inne koszty rodzajowe

Struktura innych kosztów rodzajowych [w %]

	2017	2016
Amortyzacja	6,2%	5,6%
Usługi obce	13,3%	15,5%
Podatki i opłaty	3,1%	3,4%
Wynagrodzenia, narzuty i poz. świadczenia	10,1%	10,7%
Pozostałe koszty rodzajowe	1,3%	1,0%
Razem	33,9%	36,3%

Źródło: Opracowanie własne.

5.3.4. Charakterystyka struktury skonsolidowanych aktywów i pasywów

W 2017 r. aktywa trwałe oraz aktywa obrotowe stanowiły odpowiednio 75,3% i 24,7% aktywów razem. W porównaniu do 2016 r. udział aktywów trwałych wzrósł o 1,0 punkt procentowy, w tym rzeczowych aktywów trwałych o 0,8 punktu procentowego. Udział aktywów obrotowych, stanowiących 24,7% aktywów ogółem uległ zmniejszeniu o 1,0 punkt procentowy, przy czym największe zmiany nastąpiły w pozycjach środki pieniężne i ich ekwiwalenty (spadek udziału w aktywach o 2,8 punktu procentowego) oraz należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (wzrost udziału w aktywach o 1,1 punktu procentowego).

Struktura aktywów

Wyszczególnienie	2017	2016	zmiana	zmiana %
Aktywa trwałe, w tym:	1 419 167	1 382 592	36 575	2,6%
Rzeczowe aktywa trwałe	1 307 017	1 275 553	31 464	2,5%
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	1 747	1 765	-18	-1,0%
Nieruchomości inwestycyjne	9 798	18 639	-8 841	-47,4%
Wartości niematerialne	38 774	41 096	-2 322	-5,7%
Udziały i akcje	100	834	-734	-88,0%
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	44 494	44 148	346	0,8%
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	---
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	---
Pozostałe należności	17 237	557	16 680	---
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	0	0	0	---
Pozostałe aktywa	0	0	0	---
Aktywa obrotowe	464 775	476 687	-11 912	-2,5%
Zapasy	109 435	96 415	13 020	13,5%
Prawa majątkowe	31 267	36 977	-5 710	-15,4%
Pochodne instrumenty finansowe	137	895	-758	-84,7%
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	---
Należności z tytułu podatku dochodowego	9 708	1 080	8 628	798,9%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	233 104	209 050	24 054	11,5%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	81 124	132 270	-51 146	-38,7%
Pozostałe aktywa	0	0	0	---
Aktywa razem	1 883 942	1 859 279	24 663	1,3%

Źródło: Opracowanie własne.

W 2017 r. w porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost udziału zobowiązań długoterminowych (o 1,5 punktu procentowego) oraz kapitału własnego (o 0,7 punktu procentowego) w pasywach ogółem. Udział zobowiązań krótkoterminowych uległ zmniejszeniu o 2,2 punktu procentowego, w tym zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych o 2,5 punktu procentowego.

Struktura pasywów

Wyszczególnienie	2017	2016	zmiana	zmiana %
Kapitał własny	1 220 374	1 191 300	29 074	2,4%
Zobowiązania długoterminowe, w tym:	345 756	312 688	33 068	10,6%
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	223 978	194 219	29 759	15,3%
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	---
Pozostałe zobowiązania finansowe	467	1 071	-604	-56,4%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	40 957	39 947	1 010	2,5%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	528	556	-28	-5,0%
Rezerwy	12 724	11 744	980	8,3%
Dotacje	19 661	19 797	-136	-0,7%
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	47 441	45 354	2 087	4,6%
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	317 812	355 291	-37 479	-10,5%
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	44 359	29 610	14 749	49,8%
Pochodne instrumenty finansowe	0	22	-22	-100,0%
Pozostałe zobowiązania finansowe	682	855	-173	-20,2%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 172	4 538	-366	-8,1%
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	---
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	260 723	304 223	-43 500	-14,3%
Rezerwy	6 724	15 326	-8 602	-56,1%
Dotacje	1 152	717	435	60,7%
Pasywa razem	1 883 942	1 859 279	24 663	1,3%

Źródło: Opracowanie własne.

5.3.5. Skonsolidowane wskaźniki finansowe

Wskaźniki rentowności

	2017	2016
Rentowność brutto na sprzedaży	18,3%	20,6%
Rentowność EBIT	5,7%	6,8%
Rentowność EBITDA	11,5%	12,0%
Rentowność zysku netto	4,4%	5,9%
ROA	4,3%	5,4%
ROCE	6,7%	7,7%
ROE	6,6%	8,4%
Rentowność aktywów trwałych	5,7%	7,3%

Źródło: Opracowanie własne.

Konstrukcje wskaźników:

Rentowność brutto na sprzedaży - zysk (strata) brutto ze sprzedaży / przychody ze sprzedaży (sprawozdanie z całkowitych dochodów w układzie kalkulacyjnym)

Rentowność EBIT - EBIT / przychody ze sprzedaży

Rentowność EBITDA - EBITDA / przychody netto ze sprzedaży

Rentowność zysku netto - zysk (strata) netto / przychody ze sprzedaży

Rentowność aktywów (ROA) - zysk (strata) netto / aktywa razem

Rentowność kapitału zaangażowanego (ROCE) - EBIT / TALCL, tj. EBIT / aktywa razem pomniejszone o zobowiązania krótkoterminowe

Rentowność kapitałów własnych (ROE) - zysk (strata) netto / kapitał własny

Rentowność aktywów trwałych - zysk (strata) netto / aktywa trwałe

Wskaźniki płynności

	2017	2016
Wskaźnik bieżącej płynności	1,5	1,3
Wskaźnik szybkiej płynności	1,1	1,1
Wskaźnik podwyższonej płynności	0,3	0,4

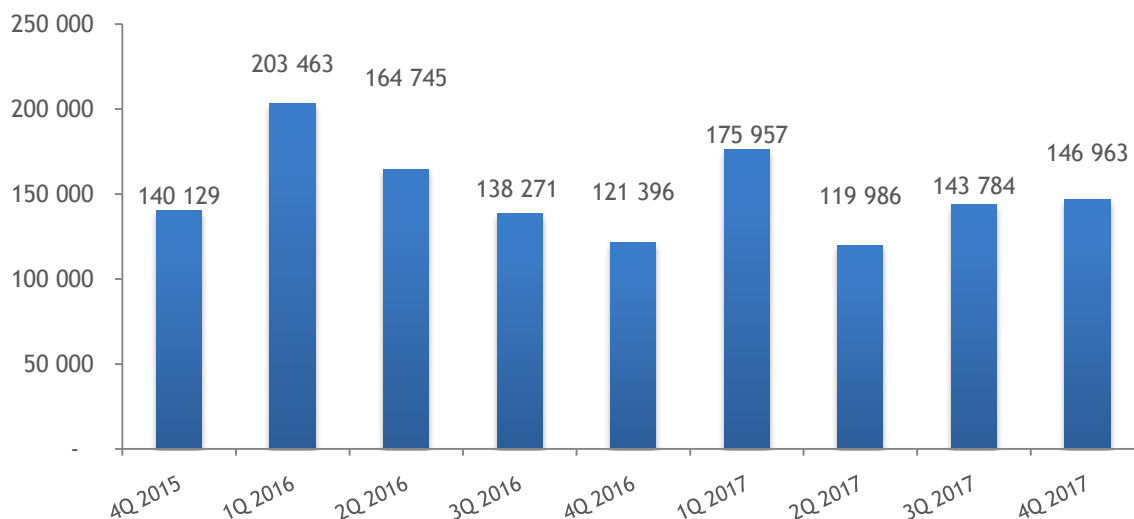
Konstrukcje wskaźników:

Wskaźnik bieżącej płynności - $\text{aktywa obrotowe} / \text{krótkoterminowe zobowiązania}$

Wskaźnik wysokiej płynności - $[\text{aktywa obrotowe} - \text{zapasy} - \text{krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe}] / \text{krótkoterminowe zobowiązania}$

Wskaźnik podwyższonej płynności - $[\text{środki pieniężne} + \text{pozostałe aktywa finansowe}] / \text{krótkoterminowe zobowiązania}$

Kształtowanie się kapitału obrotowego

Źródło: Opracowanie własne.

Wskaźniki efektywności zarządzania

	2017	2016
Okres rotacji zapasów	23	22
Okres rotacji należności	39	38
Okres rotacji zobowiązań	32	41
Cykl konwersji gotówki	30	20

Konstrukcje wskaźników:

Okres rotacji zapasów - $\text{zapasy} * 360 / \text{koszt własny sprzedaży}$

Okres inkasa należności - $\text{należności z tytułu dostaw i usług} * 360 / \text{przychody ze sprzedaży}$

Okres spłaty zobowiązań - $\text{zobowiązania z tytułu dostaw i usług} * 360 / \text{koszt własny sprzedaży}$

Cykl gotówkowy/konwersji gotówki - $\text{okres rotacji zapasów} + \text{okres inkasa należności} - \text{okres spłaty zobowiązań}$

Wskaźniki zadłużenia

	2017	2016
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	35,2%	35,9%
Wskaźnik zadłużenia długoterminowego	18,4%	16,8%
Wskaźnik zadłużenia krótkoterminowego	16,9%	19,1%
Wskaźnik pokrycia zadłużenia kapitałem własnym	183,9%	178,3%
Wskaźnik pokrycia zobowiązań z tytułu odsetek	2179,7%	29681,7%

Źródło: Opracowanie własne.

Konstrukcje wskaźników:

Wskaźnik ogólnego zadłużenia - długoterminowe i krótkoterminowe zobowiązania / aktywa razem

Wskaźnik zadłużenia długoterminowego - długoterminowe zobowiązania / aktywa razem

Wskaźnik zadłużenia krótkoterminowego - krótkoterminowe zobowiązania / aktywa razem

Wskaźnik pokrycia zadłużenia kapitałem własnym - kapitał własny / długo i krótkoterminowe zobowiązania

Wskaźnik pokrycia zobowiązań z tytułu odsetek - [zysk przed opodatkowaniem + koszty odsetek] / koszty odsetek

5.3.6. Jednostkowe wyniki finansowe

W 2017 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. osiągnęła dodatni wynik EBITDA na poziomie 210 767 tys. zł - wyższym od uzyskanego w 2016 r. o 7 684 tys. zł oraz wynik finansowy netto w wysokości 80 310 tys. zł - niższy od ubiegłorocznego o 18 621 tys. zł.

Kształtowanie się podstawowych wielkości rachunku zysków i strat w latach 2017 i 2016 przedstawia tabela.

Wyniki jednostkowe Grupy Azoty ZAK S.A.

Wyszczególnienie	2017	2016	zmiana	zmiana %
Przychody netto ze sprzedaży	1 827 424	1 696 395	131 029	7,7%
Koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	1 485 793	1 340 126	145 667	10,9%
Zysk brutto na sprzedaży	341 631	356 269	-14 638	-4,1%
Koszty sprzedaży	106 026	103 161	2 865	2,8%
Koszty ogólnego zarządu	124 349	124 386	-37	0,0%
Zysk netto ze sprzedaży	111 256	128 722	-17 466	-13,6%
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	-6 867	-12 812	5 945	-46,4%
Zysk na działalności operacyjnej	104 389	115 910	-11 521	-9,9%
Przychody/Koszty finansowe	-5 456	6 973	-12 429	-178,2%
Zysk przed opodatkowaniem	98 933	122 883	-23 950	-19,5%
Podatek dochodowy	18 623	23 952	-5 329	-22,2%
Zysk netto	80 310	98 931	-18 621	-18,8%
EBIT	104 389	115 910	-11 521	-9,9%
Amortyzacja	106 378	87 173	19 205	22,0%
EBITDA	210 767	203 083	7 684	3,8%

Źródło: Opracowanie własne.

Wykonana w 2017 roku sprzedaż była wyższa o 7,7% od poziomu uzyskanego w 2016 roku, co było efektem wzrostu przychodów przede wszystkim w JB Oxoplast o 139 520 tys. zł, wynikającego z korzystniejszej w porównaniu do ubiegłego roku sytuacji rynkowej oraz różnicy w notowaniach cen propylenu, będącego podstawowym surowcem do produkcji alkoholi.

W JP Nawozy i w JB Energetyka w 2017 r. w porównaniu do poprzedniego roku odnotowano spadek przychodów ze sprzedaży odpowiednio o 8 115 tys. zł oraz o 5 417 tys. zł. W pozostałych obszarach nastąpił wzrost sprzedaży o 5 042 tys. zł.

W 2017 roku koszt sprzedanych produktów (łącznie z kosztami sprzedaży i kosztami ogólnego zarządu) był wyższy od poniesionego w 2016 roku o 148 495 tys. zł (9,5%). Wzrost poziomu kosztów, w stosunku do ubiegłego roku wynikał przede wszystkim z wyższych kosztów zużycia materiałów

i energii. Największy wzrost kosztów zanotowano w JB Oxoplast (o 120 146,1 tys. zł) oraz w JP Nawozy (o 32 611,5 tys. zł) i dotyczył przede wszystkim wyższych kosztów zużycia propylenu, gazu ziemnego, kwasu tereftalowego i mialu węglowego.

W 2017 r. na pozostałej działalności operacyjnej wygenerowano ujemny wynik, lepszy od ubiegłorocznego o 5 945 tys. zł. Odchylenie spowodowane zostało przeprowadzoną aktualizacją wartości niefinansowych aktywów trwałych. W grudniu 2016 r. dokonano odpisów zmniejszających wartość środków trwałych (dotyczącą chłodni wentylatorowej oraz nieczynnych środków trwałych JB Oxoplast) oraz środków trwałych w budowie (dotyczącą m. in. zadań inwestycyjnych: Intensyfikacja instalacji TK V, Gaz koksowniczy, Modernizacja WGS I wodoru dla OXO).

W 2017 r. Grupa Azoty ZAK S.A. wygenerowała stratę na działalności finansowej na poziomie (-)5 456 tys. zł. Przedstawiony wynik był o 12 429 tys. zł gorszy od uzyskanego w poprzednim roku. Na przedstawioną sytuację miały wpływ przede wszystkim:

- wyższy poziom kosztów odsetek od pożyczek, w związku z prowadzonym procesem inwestycyjnym,
- ujemny wyniku z tytułu różnic kursowych,
- niższy poziom otrzymanych dywidend od spółek Grupa Azoty PKCH Sp. z o.o. oraz CTL Chemkol Sp. z o.o.

5.3.7. Jednostkowe wyniki finansowe segmentów

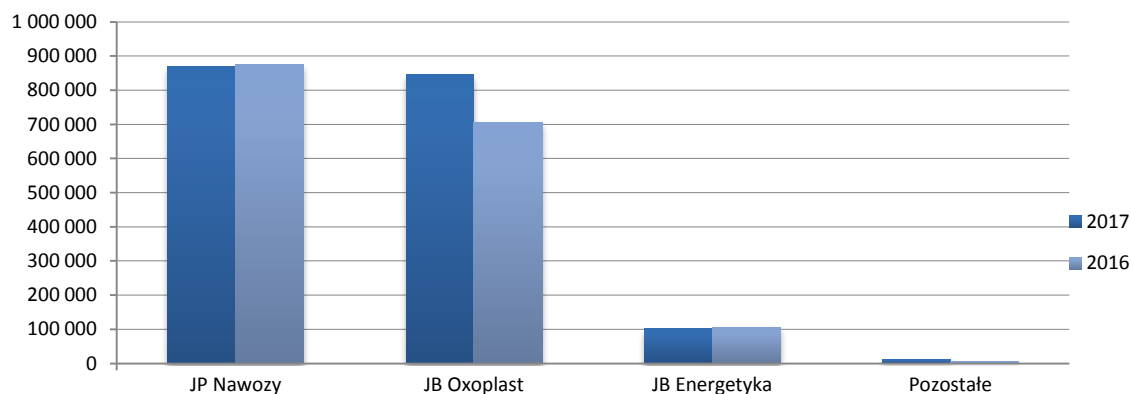
EBIT w ujęciu Jednostek

	JP Nawozy	JB Oxoplast	JB Energetyka	Pozostałe*
Przychody netto ze sprzedaży	868 211	845 309	101 425	12 479
Zysk/strata brutto ze sprzedaży	195 840	129 668	6 359	9 764
EBIT	75 423	25 450	-722	4 237

*obejmuje wyniki jednostek pomocniczych i Centrum Zarządzania

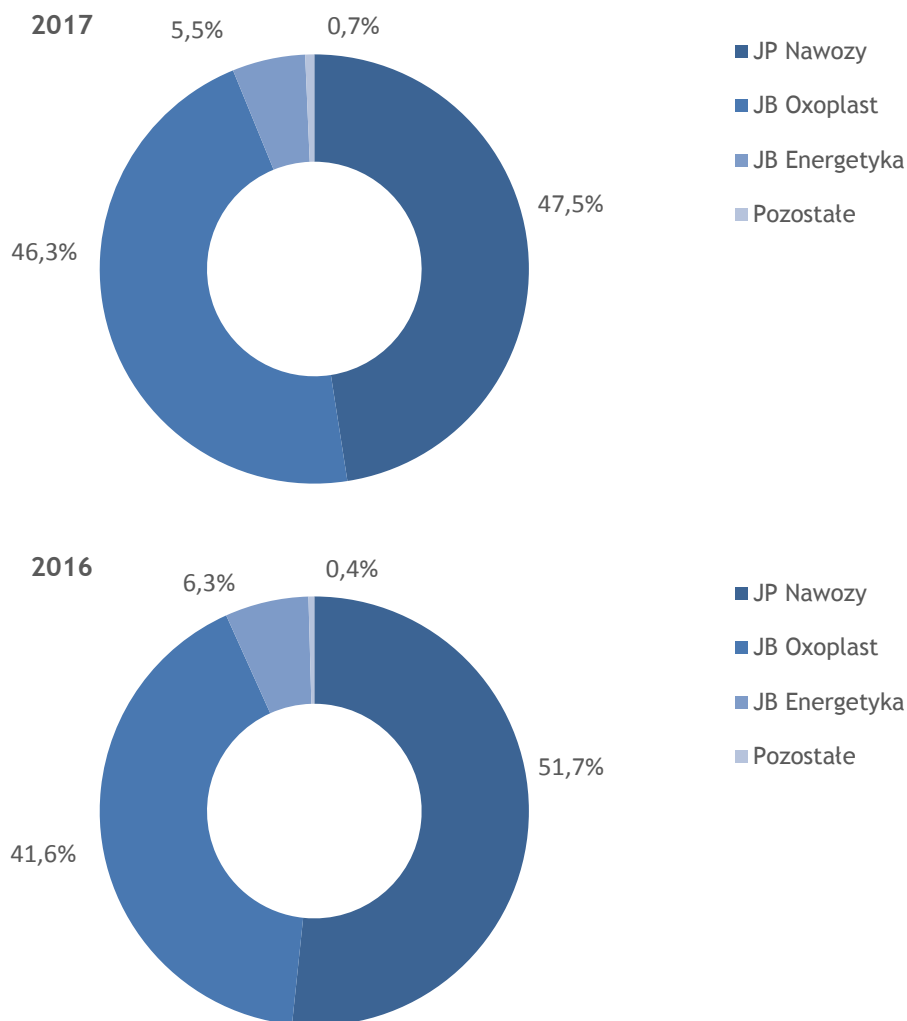
Źródło: Opracowanie własne.

Przychody ze sprzedaży według Segmentów operacyjnych

Źródło: Opracowanie własne.

Struktura przychodów według segmentów operacyjnych

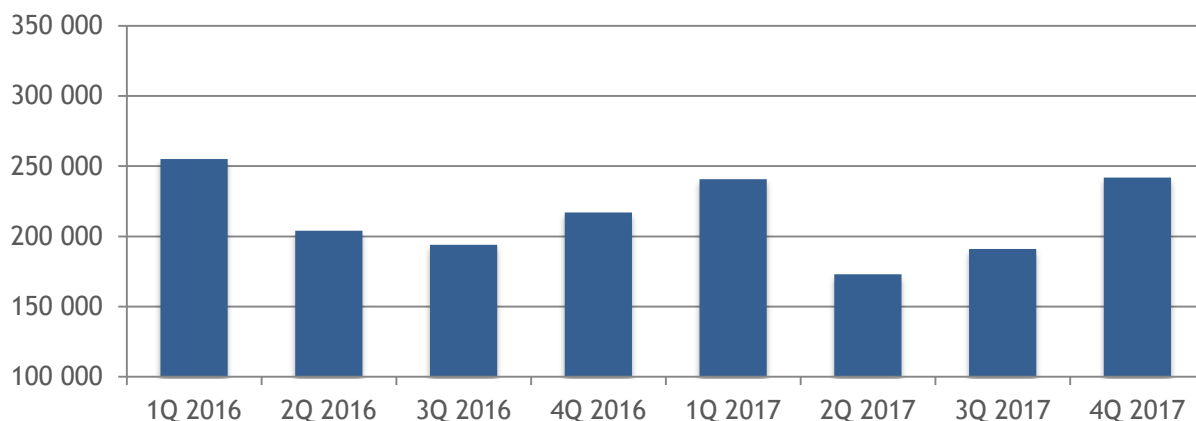
Źródło: Opracowanie własne.

Segment Nawozy

Jednostka Produkcyjna Nawozy oraz Departament Handlu Nawozami wypracowały wynik EBIT równy 75,4 mln zł czyli o 35,4 mln zł mniej niż w 2016 r. Decydujący wpływ na to odchylenie miała wyższa cena głównego surowca jakim jest gaz zimny. Odchylnie wynikające z wyższej ceny gazu zimnego wyniosło 47 mln zł. W stosunku do roku 2016 osiągnięto poziom cen jak poniżej:

- Zaksan - plus 8 zł/t (średnioroczna cena - 903 zł/t; średnioroczna cena w 2016 roku - 895 zł/t),
- Salmag - plus 8 zł/t (średnioroczna cena - 741 zł/t średnioroczna cena w 2016 roku - 733 zł/t),
- RSM - plus 7 zł/t (średnioroczna cena - 715 zł/t; średnioroczna cena w 2016 roku - 708zł/t),
- Mocznik - plus 58 zł/t (średnioroczna cena - 961 zł/t; średnioroczna cena w 2016 roku - 903zł/t),
- NOxy - minus 14 zł/t (średnioroczna cena - 459 zł/t; średnioroczna cena w 2016 roku - 473 zł/t),
- Amoniak - minus 181 zł/t (średnioroczna cena- 1 289 zł/t; średnioroczna cena w 2016 roku - 1 470 zł/t).

Porównanie przychodów ze sprzedaży produktów w segmencie Nawozy

Źródło: Opracowanie własne.

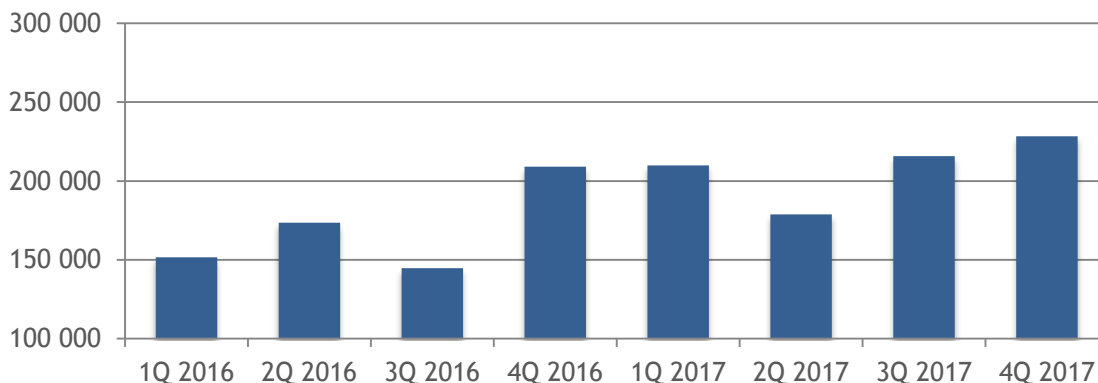
Segment Oxoplast

W 2017 roku JB Oxoplast uzyskała wynik EBIT równy: 25,5 mln zł, tj. o 19,7 mln zł wyższy niż w roku ubiegłym. Na tak znaczące odchylenie najistotniejszy wpływ miały następujące zdarzenia:

- wykorzystanie sytuacji rynkowej i osiągnięcie wyższych cen sprzedaży,
- zrealizowany upust cenowy na zakupie propylenu,
- wymiana katalizatora i poprawa wskaźników zużycia na propylenie.

Ww. czynniki wpłynęły na poprawę rentowności sprzedaży poszczególnych wyrobów. Wartość sprzedaży wyrobów była wyższa w stosunku do 2016 roku o 153 789 tys. zł. i wyniosła 832 697 tys. zł. Głównym czynnikiem kształtującym różnicę w poziomie przychodów były wyższe ceny sprzedaży - odchylenie z tytułu cen wyniosło 118 777 tys. zł. Odchylenie z tytułu ilości wyniosło 35 012 tys. zł.

Porównanie przychodów ze sprzedaży produktów w segmencie Oxoplast

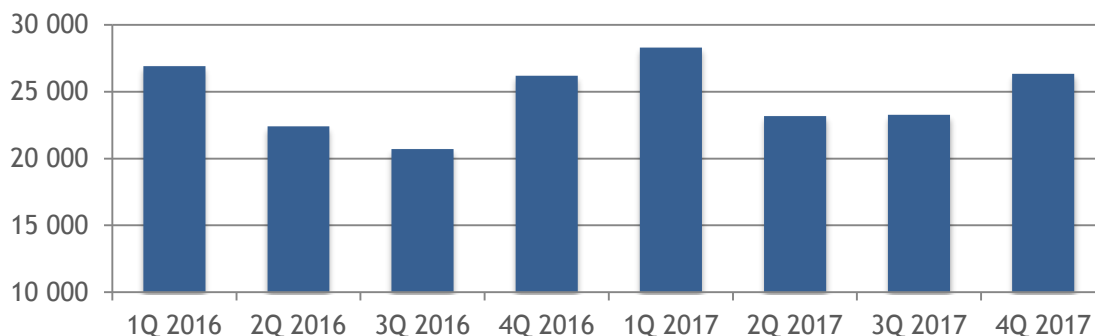

Źródło: Opracowanie własne.

Segment Energetyka

Sprzedaż energii elektrycznej, ciepłej i pozostałych mediów została realizowana zgodnie z przyjętym zapotrzebowaniem, gdzie głównym celem służb JB Energetyka było optymalizowanie kosztów wytwarzania i poszukiwania możliwości ciągłego ich obniżania przy wytwarzaniu i dostarczaniu mediów. Prowadzone działania w zakresie zakupów energii elektrycznej oraz węgla miały decydujący wpływ (przy regulowanym rynku dystrybucji energii elektrycznej oraz zatwierdzaniu kosztów wytwarzania ciepła przez URE) na osiągnięty wynik ze sprzedaży w 2017 roku.

Porównanie przychodów ze sprzedaży produktów w segmencie Energetyka

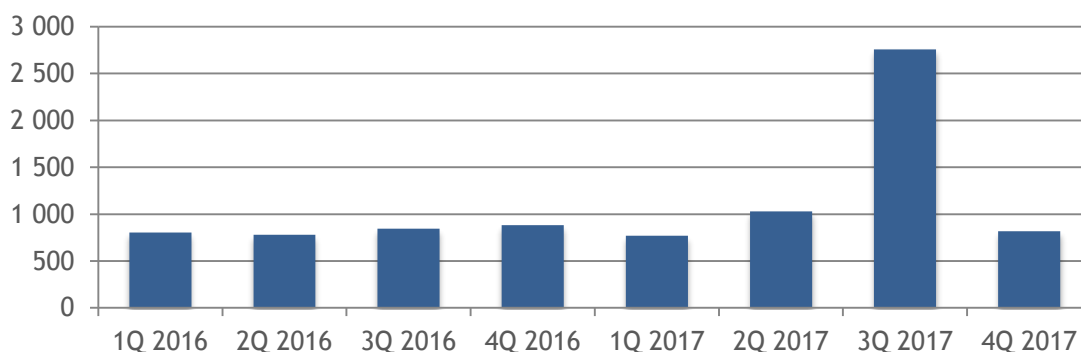

Źródło: Opracowanie własne.

Segment Pozostałe

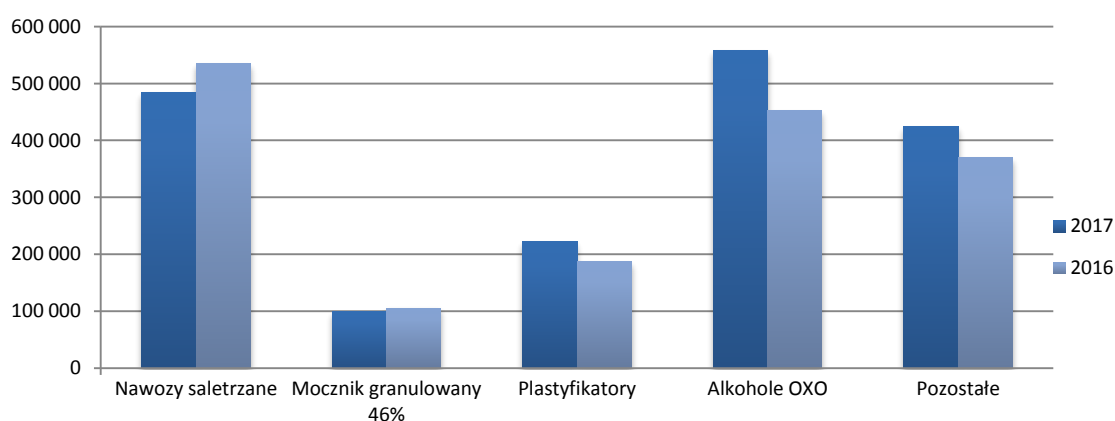
Przychody segmentu Pozostałe realizowane przez Jednostkę Infrastruktury i Centrum Zarządzania w 2017 r. były wyższe od osiągniętych w poprzednim roku i wynikały z faktu sprzedaży licencji na technologię know-how produkcji nawozów saletrzanych metodą granulacji mechanicznej do spółek Grupa Azoty S.A. oraz Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A.

Porównanie przychodów ze sprzedaży produktów w segmencie Pozostałe

Źródło: Opracowanie własne.

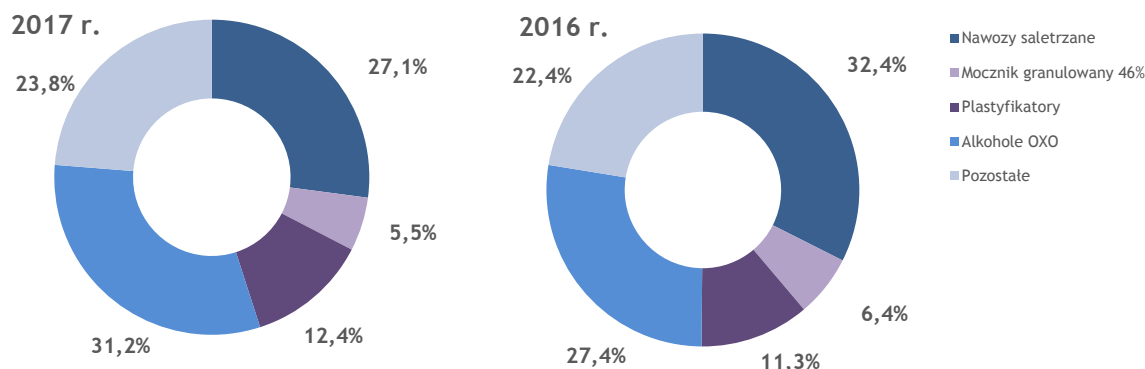
Przychody wg grup produktowych

Źródło: Opracowanie własne.

Największą pozycję wg grup produktowych Spółki stanowią nawozy azotowe oraz alkohole OXO. Ich udział w 2017 r. wyniósł odpowiednio 32,6% oraz 31,2%. W porównaniu do 2016 r. udział sprzedaży nawozów azotowych w przychodach był o 6,2 punktu procentowego niższy, natomiast alkoholi OXO o 3,8 punktu procentowego wyższy.

Struktura przychodów ze sprzedaży Grupy Azoty ZAK S.A. wg grup produktowych

Źródło: Opracowanie własne.

Największy udział w przychodach w 2017 r. stanowi sprzedaż 2-Etyloheksanolu (23,1%), ZAKsanu® (15,5%), Oxoviflex® (11,8%) oraz Salmagu® (11,5%).

5.3.8. Struktura jednostkowych kosztów rodzajowych

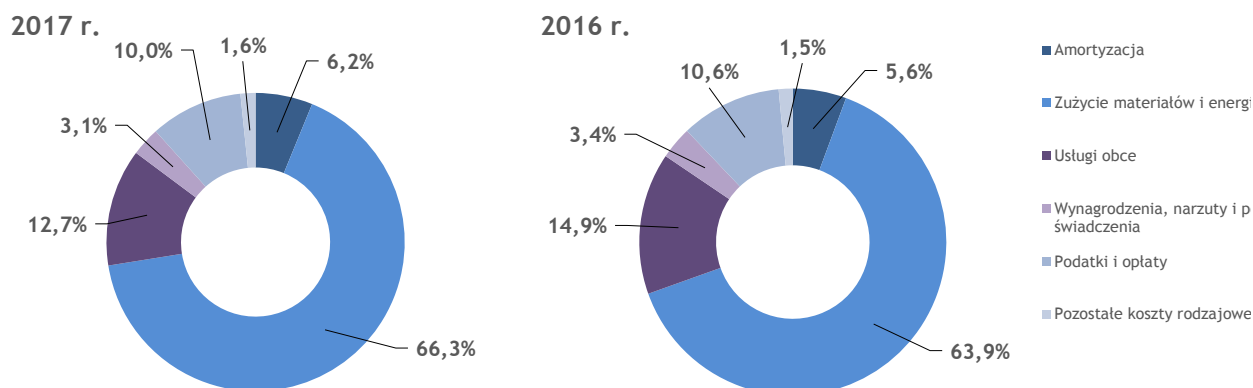
Poziom kosztów rodzajowych w 2017 r. był o 173 241 tys. zł wyższy od kosztów poniesionych w 2016 r. Wzrost kosztów rodzajowych w 2017 r. w porównaniu do poprzedniego roku wystąpił we wszystkich pozycjach poza kosztami usług obcych, gdzie nastąpił spadek wartości o 11 651 tys. zł. Największy wpływ na wzrost kosztów miała największa pozycja kosztowa, tj. zużycie materiałów i energii - zwiększenie kwoty o 151 449 tys. zł, co było związane ze wzrostem kosztów zużycia podstawowych surowców, takich jak propylen, gaz ziemny, kwas tereftalowy i miął węglowy.

Koszty w układzie rodzajowym

	2017	2016	zmiana	zmiana %
Amortyzacja	105 649	86 427	19 222	22,2%
Zużycie materiałów i energii	1 130 326	978 877	151 449	15,5%
Usługi obce	216 969	228 620	-11 651	-5,1%
Podatki i opłaty	53 247	52 631	616	1,2%
Wynagrodzenia, narzuty i poz. świadczenia	171 372	162 921	8 451	5,2%
Pozostałe koszty rodzajowe	27 728	22 574	5 154	22,8%
Razem	1 705 291	1 532 050	173 241	11,3%

Źródło: Opracowanie własne.

Struktura kosztów rodzajowych

Źródło: Opracowanie własne.

Największą pozycję w kosztach działalności operacyjnej w 2017 r. stanowiły koszty zużycia materiałów i energii (66,3%). Ich udział wzrósł o 2,4 punktu procentowego w porównaniu do udziału w poprzednim roku.

Inne koszty rodzajowe

Największa zmiana innych kosztów rodzajowych (koszty rodzajowe z wyłączeniem kosztów zużycia materiałów i energii) nastąpiła w pozycji kosztów usług obcych (spadek udziału o 2,2 punktu procentowego).

Struktura innych kosztów rodzajowych

	2017	2016
Amortyzacja	6,2%	5,6%
Usługi obce	12,7%	14,9%
Podatki i opłaty	3,1%	3,4%
Wynagrodzenia, narzuty i poz. świadczenia	10,0%	10,6%
Pozostałe koszty rodzajowe	1,6%	1,5%
Razem	33,7%	36,1%

Źródło: Opracowanie własne.

5.3.9. Charakterystyka struktury jednostkowych aktywów i pasywów

Na koniec 2017 roku w porównaniu do końca 2016 r. nastąpił wzrost stanu aktywów trwałych (o 36 151 tys. zł), który wynikał z prowadzonego procesu inwestycyjnego. Niższy poziom aktywów obrotowych (o 13 195 tys. zł) spowodowany został znacznym spadkiem środków pieniężnych. W analizowanym okresie nastąpił wzrost stanu należności krótkoterminowych (m.in. z tytułu dostaw i usług oraz podatku dochodowego) oraz wzrost stanu zapasów (wzrost stanu półproduktów i produktów)

Struktura aktywów

Wyszczególnienie	2017	2016	zmiana	zmiana %
Aktywa trwałe	1 384 444	1 348 293	36 151	2,7%
Rzeczowe aktywa trwałe	1 307 192	1 275 788	31 404	2,5%
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	1 747	1 765	-18	-1,0%
Nieruchomości inwestycyjne	9 413	17 996	-8 583	-47,7%
Wartości niematerialne	38 756	41 092	-2 336	-5,7%
Udziały i akcje	10 099	11 095	-996	-9,0%
Pozostałe należności	17 237	557	16 680	---
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	---	---	---	---
Pozostałe aktywa	---	---	---	---
Aktywa obrotowe	462 873	476 068	-13 195	-2,8%
Zapasy	109 403	96 367	13 036	13,5%
Prawa majątkowe	31 267	36 977	-5 710	-15,4%
Pochodne instrumenty finansowe	137	895	-758	-84,7%
Pozostałe aktywa finansowe	---	500	-500	-100,0%
Należności z tytułu podatku dochodowego	9 566	991	8 575	865,3%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	231 906	208 289	23 617	11,3%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	80 594	132 049	-51 455	-39,0%
Pozostałe aktywa	---	---	---	---
Aktywa razem	1 847 317	1 824 361	22 956	1,3%

Źródło: Opracowanie własne.

Na zwiększenie pasywów Spółki na koniec 2017 r. w porównaniu do końca 2016 r. wpłynęło przede wszystkim zaciągnięcie pożyczki wewnątrzgrupowej, w związku z prowadzonym procesem inwestycyjnym. Zmniejszenie pasywów w analizowanym okresie nastąpiło m.in. w pozycji

zobowiązania z tytułu dostaw i usług (dobra sytuacja finansowa Spółki pozwoliła na spłatę zobowiązań) oraz rezerwy (obniżenie rezerwy z tytułu złożonej w styczniu korekty podatku od nieruchomości).

Struktura pasywów

Wyszczególnienie	2017	2016	zmiana	zmiana %
Kapitał własny	1 188 602	1 160 173	28 429	2,5%
Zobowiązania długoterminowe	343 348	310 360	32 988	10,6%
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	223 978	194 219	29 759	15,3%
Pochodne instrumenty finansowe	---	---	---	---
Pozostałe zobowiązania finansowe	467	1 071	-604	-56,4%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	40 957	39 947	1 010	2,5%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	528	556	-28	-5,0%
Rezerwy	12 724	11 744	980	8,3%
Dotacje	19 661	19 797	-136	-0,7%
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	45 033	43 026	2 007	4,7%
Zobowiązania krótkoterminowe	315 367	353 828	-38 461	-10,9%
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	44 359	29 610	14 749	49,8%
Pochodne instrumenty finansowe	---	22	-22	-100,0%
Pozostałe zobowiązania finansowe	682	855	-173	-20,2%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 172	4 538	-366	-8,1%
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku	---	---	---	---
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	258 278	302 760	-44 482	-14,7%
Rezerwy	6 724	15 326	-8 602	-56,1%
Dotacje	1 152	717	435	60,7%
Razem zobowiązania	658 715	664 188	-5 473	-0,8%
Pasywa razem	1 847 317	1 824 361	22 956	1,3%

Źródło: Opracowanie własne.

5.3.10. Jednostkowe wskaźniki finansowe

Wskaźniki rentowności

W 2017 r. na poszczególnych obszarach działalności w porównaniu do 2016 r. Grupa Azoty ZAK S.A. wygenerowała niższy wynik finansowy. Ma to bezpośredni wpływ na poziom osiąganych wskaźników rentowności, które zostały przedstawione w poniższej tabeli.

	2017	2016
Rentowność brutto na sprzedaży	18,7%	21,0%
Rentowność EBIT	5,7%	6,8%
Rentowność EBITDA	11,5%	12,0%
Rentowność zysku netto	4,4%	5,8%
ROA	4,3%	5,4%
ROCE	6,8%	7,9%
ROE	6,8%	8,5%
Rentowność aktywów trwałych	5,8%	7,3%

Źródło: Opracowanie własne.

Konstrukcje wskaźników:

Rentowność brutto na sprzedaży - zysk (strata) brutto ze sprzedaży / przychody ze sprzedaży (sprawozdanie z całkowitych dochodów w układzie kalkulacyjnym)

Rentowność EBIT - EBIT / przychody ze sprzedaży

Rentowność EBITDA - EBITDA / przychody netto ze sprzedaży

Rentowność zysku netto - zysk (strata) netto / przychody ze sprzedaży

Rentowność aktywów (ROA) - zysk (strata) netto / aktywa razem

Rentowność kapitału zaangażowanego (ROCE) - EBIT / TALCL, tj. EBIT / aktywa razem pomniejszone o zobowiązania krótkoterminowe

Rentowność kapitałów własnych (ROE) - zysk (strata) netto / kapitał własny

Rentowność aktywów trwałych - zysk (strata) netto / aktywa trwałe

Wskaźniki płynności

Wskaźnik bieżącej płynności finansowej na koniec 2017 roku ukształtowały się na poziomie nieznacznie wyższym od poziomu z 31 grudnia 2016 roku, co wynikało z faktu, iż nastąpił spadek stanu aktywów obrotowych (m. in. niższy stan środków pieniężnych) przy znacznie większym spadku stanu zobowiązań krótkoterminowych. Nieznaczny spadek poziomu wskaźnika podwyższonej płynności wynika ze zmniejszenia stanu zarówno środków pieniężnych na koniec 2017 r. w porównaniu do 2016 r.

	2017	2016
Wskaźnik bieżącej płynności	1,5	1,3
Wskaźnik szybkiej płynności	1,1	1,1
Wskaźnik podwyższonej płynności	0,3	0,4

Źródło: Opracowanie własne.

Konstrukcje wskaźników:

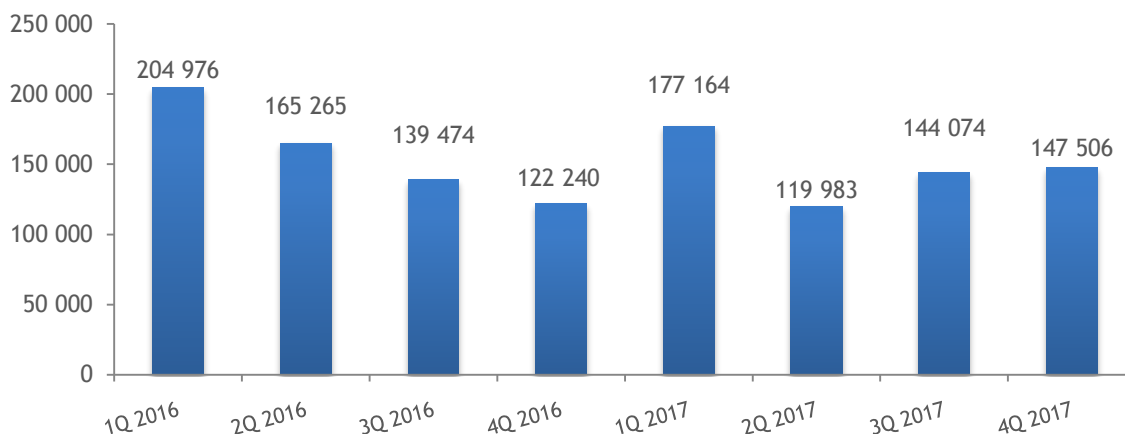
Wskaźnik bieżącej płynności - $\text{aktywa obrotowe} / \text{krótkoterminowe zobowiązania}$

Wskaźnik wysokiej płynności - $[\text{aktywa obrotowe} - \text{zapasy} - \text{krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe}] / \text{krótkoterminowe zobowiązania}$

Wskaźnik podwyższonej płynności - $[\text{środki pieniężne} + \text{pozostałe aktywa finansowe}] / \text{krótkoterminowe zobowiązania}$

Na koniec 2017 r. kapitał obrotowy ukształtował się na poziomie 147 506 tys. zł. Na dzień 31.12. 2017 r. w porównaniu do dnia 31.12.2016 r. nastąpił spadek stanu zarówno aktywów obrotowych (o 13 195 tys. zł), jak i zobowiązań krótkoterminowych (o 38 461 tys. zł), co spowodowało, iż poziom kapitału obrotowego w 2017 r. był o 25 266 tys. zł wyższy od ubiegłorocznego. Utrzymujący się dodatni poziom kapitału obrotowego wskazuje na brak zagrożenia terminowej zapłaty przez Spółkę bieżących zobowiązań.

Kształtowanie się kapitału obrotowego

Źródło: Opracowanie własne.

Efektywność zarządzania

Poziom wskaźnika rotacji zapasów oraz należności wzrósł o 1 dzień, w porównaniu do uzyskanego w 2016 roku. Spadek stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług na koniec 2017 r. w porównaniu do roku poprzedniego spowodował spadek wskaźnika ich rotacji o 10 dni. Przedstawione zmiany przyczyniły się do ustalenia cyklu konwersji gotówki na poziomie 31 dni, tj. o 11 dni wyższym od uzyskanego w 2016 r.

	2017	2016
Okres rotacji zapasów	23	22
Okres rotacji należności	39	38
Okres rotacji zobowiązań	31	41
Cykl konwersji gotówki	31	20

Źródło: Opracowanie własne.

Konstrukcje wskaźników:

*Okres rotacji zapasów - zapasy * 360 / koszt własny sprzedaży*

*Okres inkasa należności - należności z tytułu dostaw i usług * 360 / przychody ze sprzedaży*

*Okres spłaty zobowiązań - zobowiązania z tytułu dostaw i usług * 360 / koszt własny sprzedaży*

Cykl gotówkowy/konwersji gotówki - okres rotacji zapasów + okres inkasa należności - okres spłaty zobowiązań

Wskaźniki zadłużenia

W 2017 roku nastąpił spadek wskaźnika ogólnego zadłużenia Grupy Azoty ZAK S.A., co wynika przede wszystkim ze spadku zobowiązań z tytułu dostaw i usług związanych z dobrą sytuacją finansową i spłatą przez Spółkę zobowiązań.

	2017	2016
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	35,7%	36,4%
Wskaźnik zadłużenia długoterminowego	18,6%	17,0%
Wskaźnik zadłużenia krótkoterminowego	17,1%	19,4%
Wskaźnik pokrycia zadłużenia kapitałem własnym	180,4%	174,7%
Wskaźnik pokrycia zobowiązań z tytułu odsetek	2164,5%	29639,2%

Źródło: Opracowanie własne.

Konstrukcje wskaźników:

Wskaźnik ogólnego zadłużenia - długoterminowe i krótkoterminowe zobowiązania / aktywa razem

Wskaźnik zadłużenia długoterminowego - długoterminowe zobowiązania / aktywa razem

Wskaźnik zadłużenia krótkoterminowego - krótkoterminowe zobowiązania / aktywa razem

Wskaźnik pokrycia zadłużenia kapitałem własnym - kapitał własny / długo i krótkoterminowe zobowiązania

Wskaźnik pokrycia zobowiązań z tytułu odsetek - [zysk przed opodatkowaniem + koszty odsetek] / koszty odsetek

5.4. Zarządzanie zasobami finansowymi i majątkowymi

W 2017 roku w Spółce nie występowały naruszenia w terminach spłat zobowiązań lub innych warunków zobowiązań, które mogłyby skutkować żądaniem wcześniejszej spłaty tych zobowiązań. Jako każdy działający na rynku podmiot, Spółka narażona jest na ryzyko płynności wynikające z posiadanych zobowiązań finansowych o ustalonych terminach, na które musi zgromadzić środki pieniężne. Spółka zarządza ryzykiem bieżącej płynności poprzez monitorowanie planowanych wpływów i wydatków (ich kwot, terminów) oraz poprzez utrzymywanie otwartych linii kredytowych, w tym kredytu w rachunku bieżącym powiązanego z usługą cash poolingu rzeczywistego, pozwalających na terminowe regulowanie bieżących zobowiązań w przypadku zaistniałego niedopasowania wpływów i wydatków.

W celu zabezpieczenia spływu należności Spółka kontynuowała w 2017 roku zawartą z KUK S.A. polisę ubezpieczeniową należności eksportowych i krajowych. Nad skutecznym zarządzaniem ryzykiem kredytowym czuwa Komitet ds. Ryzyka Walutowego i Stóp Procentowych (w ramach alokacji środków pieniężnych) oraz Komitet ds. Ryzyka Kredytów Kupieckich (w ramach zarządzania kredytami kupieckimi). W 2017 r. wydatki związane z realizacją dużych projektów inwestycyjnych oparte były o finansowanie wewnątrzgrupowe w ramach podpisanej 23.04.2015 roku przez Grupę Azoty S.A. i Spółki wiodące Grupy „Umowy o Finansowanie Wewnątrzgrupowe.” Finansowanie to zaspakajało potrzeby Spółki.

Nieruchomości Grupy Azoty ZAK S.A. bezpośrednio związane z produkcją prowadzone są w 16 księgach wieczystych. Zdecydowana większość nieruchomości znajduje się na terenach przemysłowych o powierzchni 568,7 ha będących własnością Skarbu Państwa, oddanych Spółce w wieczyste użytkowanie do 2089 r. Do budynków i urządzeń przemysłowych na tych gruntach Grupa Azoty ZAK S.A. posiada prawo własności.

Spółka posiada prawo własności do gruntów o powierzchni 0,0122 ha.

Informacja dotycząca najmu/dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych Grupy Azoty ZAK S.A.

Na dzień 31.12.2017 r. zawartych jest 48 umów najmu/dzierżawy z 45 firmami, przy czym jednej z firm została wypowiedziana umowa najmu z dniem 01.01.2018 r. Przedmiotem umów najmu/dzierżawy są budynki, pomieszczenia w budynkach (biura, magazyny, hale), grunty, budowle oraz maszyny i urządzenia.

W 2017 roku zawarto 7 nowych umów najmu oraz 21 aneksów do zawartych umów przedłużających ich obowiązywanie oraz rozszerzających przedmiot najmu.

Z tytułu zawartych umów najmu i dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych przychód za 2017 rok wyniósł 4 699,3 tys. zł netto.

Informacja dotycząca najmu/dzierżawy majątku Grupy Azoty ZAK S.A.

Na dzień 31.12.2017 r. zawartych jest 10 umów najmu/dzierżawy z 10 firmami. Przedmiotem umów najmu/dzierżawy są budynki, pomieszczenia w budynkach (biura, magazyny, hale), grunty, budowle, zbiorniki oraz maszyny i urządzenia.

Z tytułu zawartych umów najmu i dzierżawy przychód za 2017 rok wynosi 1 013,6 tys. zł netto.

5.5. Lokaty

5.5.1. Lokaty i inwestycje kapitałowe dokonane poza grupą jednostek powiązanych

W 2017 roku Grupa Azoty ZAK S.A. deponowała nadwyżki środków finansowych na negocjowanych krótkoterminowych lokatach terminowych, lokatach overnight: automatycznych i negocjowanych oraz w ramach usługi cash pooling (w Banku PKO BP S.A.). Terminy zapadalności depozytów innych niż overnight nie przekraczały 30 dni i dostosowywane były do terminów przewidywanego ich wykorzystania na finansowanie bieżących i inwestycyjnych wydatków Spółki. Z tytułu lokat terminowych oraz lokat overnight Spółka uzyskała w 2017 roku przychody odsetkowe w kwocie 292,1 tys. zł, natomiast w ramach usługi cash pooling wysokość odsetek otrzymanych wyniosła 352,5 tys. zł.

Zestawienie lokat bankowych Grupy Azoty ZAK S.A. na dzień 31 grudnia 2017 r.

Bank	Kwota	Data utworzenia lokaty	Termin zapadalności lokaty
Bank Gospodarstwa Krajowego	3 923	31.12.2017 r.	01.01.2018 r.

5.6. Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych w danym roku obrotowym umowach dotyczących kredytów i pożyczek

Korzystanie z kredytów i pożyczek przez Grupę Azoty ZAK S.A. w 2017 r.

Bank	Stan kredytu na początek roku / waluta	Stan kredytu na koniec roku / waluta	Kwota odsetek naliczonych w ciągu roku		Data zaciągnięcia /data zawarcia umowy	Umowny okres /termin spłaty
			koszty finansowe	koszty inwestycyjne		
Kredyty i pożyczki bieżące i inwestycyjne						
Kredyt w rachunku bieżącym PKO BP S.A. wraz z usługą cash pooling	-	-	10	-	01.10.2010 r. / 28.03.2011 r.	30.09.2019 r.
Kredyt obrotowy w ramach limitu kredytowego wielocelowego w PKO BP S.A.	-	-	101	-	23.04.2015 r.	30.09.2019 r.
Kredyt w rachunku bieżącym w BGK	-	-	44	-	22.10.2014 r.	23.10.2017 r.
Pożyczka 1 na zadanie inwestycyjne pn. "Uruchomienie ciągłej produkcji OXOPLAST® OT" uruchomiona w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzne z dnia 23.04.2015 r.	9 075	3 889	196	-	29.06.2015 r.	28.09.2018 r.
Pożyczka 2 na zadanie inwestycyjne pn. "Nowa elektrociepłownia w GA ZAK S.A. - etap I" uruchomiona w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzne z dnia 23.04.2015 r.	46 080	34 560	706	484	29.06.2015r.	31.03.2020 r.

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Azoty ZAK S.A. oraz Grupy Kapitałowej Grupa Azoty ZAK S.A.
za okres 12 miesięcy kończących się 31 grudnia 2017 roku
(wszystkie dane podano w tysiącach złotych, o ile nie wskazano inaczej)

Bank	Stan kredytu na początek roku / waluta	Stan kredytu na koniec roku / waluta	Kwota odsetek naliczonych w ciągu roku		Data zaciągnięcia /data zawarcia umowy	Umowny okres /termin spłaty
			koszty finansowe	koszty inwestycyjne		
Pożyczka 3 na zadanie inwestycyjne pn. "Nowa elektrociepłownia w GA ZAK S.A. - etap I" uruchomiona w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzgrupowe z dnia 23.04.2015 r.	166 912	194 957	3 352	1 760	11.09.2015 r.	28.06.2024 r.
Pożyczka 4 na zadanie inwestycyjne pn. "Uruchomienie ciągłej produkcji OXOPLAST® OT" uruchomiona w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzgrupowe z dnia 23.04.2015 r.	1 763	756	38	-	25.01.2016 r.	28.09.2018 r.
Pożyczka 5a na zadanie inwestycyjne pn. "Modernizacja instalacji Mocznika" uruchomiona w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzgrupowe z dnia 23.04.2015 r.	-	19 121	309	105	29.03.2017 r.	28.06.2024 r.
Pożyczka 5b na zadanie inwestycyjne pn. "Modernizacja Oczyszczalni Biologicznej na Wydziale Wodno - Ściekowym w Jednostce Infrastruktury" uruchomiona w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzgrupowe z dnia 23.04.2015 r.	-	7 322	-	153	29.03.2017 r.	28.06.2024 r.
Pożyczka 6 na zadanie inwestycyjne pn. "Kompresor gazu surowego (GHH)" uruchomiona w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzgrupowe z dnia 23.04.2015 r.	-	7 732	-	108	22.06.2017 r.	28.06.2024 r.
RAZEM KREDYTY	-	-	155	-		
RAZEM POŻYCZKI	223 830	268 337	4 601	2 611		
RAZEM KREDYTY I POŻYCZKI	223 830	268 337	4 756	2 611		

Pożyczki i kredyty Spółki zaciągnięte bądź aneksowane

Wyszczególnienie	Data umowy	Data aneksu	Waluta	Kwota kredytu na 31.12.2017 r.	Umowny okres/termin spłaty
Kredyt w rachunku bieżącym PKO BP S.A. wraz z usługą cash poolingu	01.10.2010 r. / 28.03.2011 r.	28.03.2011 r. /16.06.2011 r. /07.12.2011 r. /08.03.2012 r. /30.03.2012 r. /31.07.2012 r. /18.12.2012 r. /19.08.2013 r. /23.10.2013 r. /16.04.2014 r. /23.04.2015 r. /16.10.2015 r. /20.09.2016 r.	PLN	0	30.09.2019 r.
Kredyt obrotowy w ramach limitu kredytowego wielocelowego w PKO BP S.A.	23.04.2015 r.	23.12.2015 r. /20.09.2016 r. /23.11.2017 r.	PLN	0	30.09.2019 r.
Kredyt w rachunku bieżącym w BGK	22.10.2014 r.	26.06.2015 r. / 21.09.2015 r.	PLN	0	23.10.2017 r.
Pożyczka 1 na zadanie inwestycyjne pn. "Uruchomienie ciągłej produkcji OXOPLAST® OT" uruchomiona w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzgrupowe z dnia 23.04.2015 r.	29.06.2015 r.	-	PLN	3 889	28.09.2018r.
Pożyczka 2 na zadanie inwestycyjne pn. "Nowa elektrociepłownia w GA ZAK S.A. - etap I" uruchomiona w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzgrupowe z dnia 23.04.2015 r.	29.06.2015 r.	-	PLN	34 560	31.03.2020 r.

Wyszczególnienie	Data umowy	Data aneksu	Waluta	Kwota kredytu na 31.12.2017 r.	Umowny okres/termin spłaty
Pożyczka 3 na zadanie inwestycyjne pn. "Nowa elektrociepłownia w GA ZAK S.A. - etap I" uruchomiona w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzne z dnia 23.04.2015 r.	11.09.2015 r.	29.09.2016 r. / 29.03.2017 r.	PLN	194 957	30.06.2024 r.
Pożyczka 4 na zadanie inwestycyjne pn. "Uruchomienie ciągłej produkcji OXOPLAST® OT" uruchomiona w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzne z dnia 23.04.2015 r.	2016-01-25	-	PLN	756	28.09.2018r.
Pożyczka 5a na zadanie inwestycyjne pn. "Modernizacja instalacji Mocznika" uruchomiona w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzne z dnia 23.04.2015 r.	29.03.2017 r.	-	PLN	19 121	28.06.2024 r.
Pożyczka 5b na zadanie inwestycyjne pn. "Modernizacja Oczyszczalni Biologicznej na Wydziale Wodno - Ściekowym w Jednostce Infrastruktury" uruchomiona w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzne z dnia 23.04.2015 r.	29.03.2017 r.	-	PLN	7 322	28.06.2024 r.
Pożyczka 6 na zadanie inwestycyjne pn. "Kompresor gazu surowego (GHH)" uruchomiona w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzne z dnia 23.04.2015 r.	2017-06-22	-	PLN	7 732	28.06.2024 r.

W 2017 roku nie została wypowiedziana Spółce umowa kredytowa, pożyczkowa lub inna, o charakterze kredytowym. W 2017 roku wygaś kredyt w rachunku bieżącym udzielony przez Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie Umowy kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 40 000 tys. zł z dnia 22 października 2014 roku z późniejszymi zmianami.

W 2017 roku w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzne z dnia 23 kwietnia 2015 r. uruchomiono kolejne transze pożyczki nr 3 na finansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Nowa elektrociepłownia w Grupie Azoty ZAK S.A. - etap I” oraz uruchomiono następujące pożyczki:

- pożyczkę nr 5a na finansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja Instalacji Mocznika” w kwocie 19 856 tys. zł,
- pożyczkę nr 5b na finansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacji Oczyszczalni Biologicznej na Wydziale Wodno - Ściekowym w Jednostce Infrastruktury” w kwocie 7 322 tys. zł,
- pożyczkę nr 6 na finansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Kompresor gazu surowego (GHH)” w kwocie 7 732 tys. zł,

W dniu 23 listopada Spółka wraz z Grupą Azoty S.A., i spółkami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej Grupy Azoty S.A. zawarła z PKO BP S.A. aneks nr 3 do umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego nr 10 1020 1026 0000 1602 0254 3312 z dnia 23 kwietnia 2015 r. wraz z późniejszymi zmianami („Umowa LKW”) zmieniający zasady wystawiania gwarancji celnych opartych na wzorze określonym przez Ministra Rozwoju i Finansów obowiązującym od 1 stycznia 2018 roku.

5.7. Informacja o udzielonych pożyczkach, głównie podmiotom powiązanym z Grupą Azoty

Pożyczki udzielone przez Spółkę w 2017 r.

Wyszczególnienie	Pożyczkobiorca	Data umowy	Data aneksu	Waluta	Kwota pożyczki	Umowny okres / termin spłaty
Umowa pożyczki z dnia 14 listopada 2016 roku	ZAKSA S.A.	14.11.2016 r.	-	PLN	500	31.01.2017 r. / 16.01.2017 r.

Źródło: Opracowanie własne

W dniu 16 stycznia 2017 roku ZAKSA S.A. spłaciła pożyczkę udzieloną na podstawie Umowy pożyczki zawartej 14 listopada 2016 roku poprzez kompensatę wzajemnych wierzytelności wynikających z Umowy pożyczki oraz Umowy o świadczeniu usług reklamowych zawartej w dniu 9 października 2015 r. za usługi świadczone w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2017 r.

5.8. Informacja o udzielonych i otrzymanych poręczeniach i gwarancjach, głównie podmiotom powiązanim z Grupą Azoty

Udzielone poręczenia i gwarancje.

Typ/ wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data ważności	31.12.2017	31.12.2016
Gwarancja wystawiona przez PKO BP S.A.	Operator gazociągów Przesyłowych GAZ SYSTEM S.A.	zabezpieczenie Umowy przesyłowej nr 2012/UP/1126/ZUP z dnia 03.12.2012 r. z późn. zm.	PLN	16.10.2014 r. - 30.11.2017 r.		3 105
Gwarancja wystawiona przez PKO BP S.A.	Operator gazociągów Przesyłowych GAZ SYSTEM S.A.	zabezpieczenie Umowy przesyłowej nr 2014/UP/9040/ZUP z dnia 11.03.2014 r. z późn. zm.	PLN	12.10.2015 r. - 30.11.2017 r.		90
Gwarancja wystawiona przez PKO BP S.A.	Izba Celna	zabezpieczenie generalne składane w procedurze celnej	PLN	01.01.2016 r. - 31.12.2016 r. (+ 60 dni tj. 01.03.2017 r.)		100
Gwarancja wystawiona przez PKO BP S.A.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. Świeże Górze	zabezpieczenie należytego wykonania umowy RZP-WnJ.2100.1.2015	PLN	01.01.2016 r. - 31.01.2017 r.		182
Gwarancja wystawiona przez PKO BP S.A.	PGE Górnictwo Energetyka Konwencjonalna S.A.	zabezpieczenie należytego wykonania umowy na dostawę 40% technicznego roztworu mocznika dla O. Elektrownia Opole	PLN	23.03.2016 r. - 30.04.2018 r.	135	135
Gwarancja wystawiona przez PKO BP S.A.	PGE Górnictwo Energetyka Konwencjonalna S.A.	zabezpieczenie należytego wykonania umowy na dostawę 40% technicznego roztworu mocznika dla O. Elektrownia Turów	PLN	23.03.2016 r. - 30.04.2018 r.	373	373
Gwarancja wystawiona przez PKO BP S.A.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. Świeże Górze	zabezpieczenie należytego wykonania umowy RZP-WnJ.2100.2.2016/1	PLN	01.01.2017 r. - 31.01.2018 r.	212	212
Gwarancja wystawiona przez PKO BP S.A.	Operator gazociągów Przesyłowych GAZ SYSTEM S.A.	zabezpieczenie Umowy przesyłowej nr 2012/UP/1126/ZUP z dnia 03.12.2012 r. z późn. zm.	PLN	01.12.2017 r. - 30.11.2018 r.	1935	0
Gwarancja wystawiona przez PKO BP S.A.	PGE Górnictwo Energetyka Konwencjonalna S.A.	zabezpieczenie należytego wykonania umowy na dostawę 40% technicznego roztworu mocznika dla O. Elektrownia Turów	PLN	19.12.2017 r. - 30.01.2019 r.	259	0
Razem					2914	

Źródło: Opracowanie własne

Otrzymane gwarancje - Gwarancje wystawione na zlecenie Spółki

Typ	Dla	Tytuł	Waluta	Data ważności	31.12.2017	31.12.2016
Poręczenie spłaty kredytu odnawialnego	PKO BP S.A. (jako Agent Kredytu)	zabezpieczenie umowy kredytu odnawialnego zawartej 23.04.2015 r. pomiędzy Grupą Azoty S.A. a PKO BP S.A., BZ WBK S.A., ING BSK S.A. oraz BGK na kwotę 1 500 mln PLN	PLN	23.04.2020 r.	600 000	600 000
Poręczenie spłaty kredytu w rachunku bieżącym	PKO BP S.A.	zabezpieczenie umowy kredytu w rachunku bieżącym z 01.10.2010 r. z późn. zmianami zawartej z PKO BP S.A.	PLN	30.09.2019 r.	124 000	124 000
Poręczenie spłaty limitu	PKO BP S.A.	Umowa poręczenia umowy limitu kredytowego wielocelowego z	PLN	30.09.2019 r.	96 000	96 000

kredytowego wielocelowego		23.04.2015 r. z późn. zm. zawartej z PKO BP S.A.					
Gwarancja spłaty kredytu	Europejski Bank Inwestycyjny	Umowa dotycząca gwarancji i zobowiązania do naprawienia za zobowiązania z tytułu umowy kredytu z 28.05.2015 r. zawartej z EBI	PLN	30.06.2025 r.	220 000	220 000	
Gwarancja spłaty kredytu	Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Gwarancja i zobowiązanie do naprawienia szkód za zobowiązania z tytułu umowy kredytu z 28.05.2015 r. zawartej z EBOIR	PLN	20.06.2025 r.	60 000	60 000	
RAZEM					1 100 000	1 100 000	

Zródło: Opracowanie własne

5.9. Opis istotnych pozycji pozabilansowych

Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. posiadają weksle in blanco oraz gwarancje. Niniejsze zabezpieczenia wystawiane są przez Spółkę oraz banki na zlecenie Spółki. Służą one zabezpieczeniu realizacji zobowiązań umownych, ujętych w sprawozdaniu o sytuacji finansowej, lub z których prawdopodobieństwo wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku jest znikome. Nie są one prezentowane jako zobowiązania warunkowe.

5.10. Instrumenty finansowe - polityka stosowana w zakresie ryzyka oraz instrumenty, cele i metody zarządzania ryzykiem

W 2017 roku Grupa Azoty ZAK S.A. po uwzględnieniu obrotów walutowych z działalności handlowej, finansowej i inwestycyjnej posiada otwartą, długą pozycję walutową w EUR (w mniejszym stopniu w USD)/Fakt rozliczania się w walutach innych niż krajowa oraz zmienność kursów wymiany na rynku walutowym może prowadzić do wystąpienia nadmiernych kosztów finansowych z tytułu generujących się na różnych etapach działalności różnic kursowych, a te z kolei na niezrealizowanie zakładanych wyników. Niezrealizowane wyniki mogą pociągnąć za sobą naruszenie kowenantów zawartych w umowach kredytowych. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego Spółka w pierwszej kolejności stosuje hedging naturalny, polegający na równoważeniu (poprzez zawieranie umów zaopatrzeniowych, inwestycyjnych czy finansowych) nadwyżki wpływów walutowych - wydatkami w tych samych walutach i o zbliżonych terminach realizacji. Gdy istnieje taka możliwość, Spółka stosuje również w ramach Grupy hedging wewnątrzgrupowy, który polega na zawieraniu pomiędzy Spółkami Grupy transakcji handlowych w odpowiedniej walucie w celu bilansowania przeciwstawnych pozycji walutowych tych Spółek. Pozostałe nadwyżki walutowe Spółka zabezpiecza w transakcjach terminowych zawieranych z Bankami. Transakcje te stanowią zamknięty katalog obejmujący: walutowe transakcje forward, zero-kosztowe symetryczne walutowe struktury opcyjnie, swap walutowy, transakcje walutowe sprzedaży (kupna) waluty na rynku spot. Zgodnie z przyjętą Polityką zarządzania ryzykiem finansowym (walutowym i stopy procentowej) Grupy Azoty jako optymalny poziom walutowych transakcji zabezpieczających przyjmuje się objęcie zabezpieczeniem do 80% planowanej ekspozycji walutowej na okres do 6 miesięcy od daty zawarcia transakcji oraz do 50% planowanej ekspozycji na okres od 6 do 12 miesięcy od daty zawarcia transakcji. Zawierając transakcje zabezpieczające Spółka zawsze dąży do zabezpieczenia kursu wymiany na poziomie nie niższym jak przyjęty w budżecie, powodując w ten sposób utrzymanie przychodów z nadwyżki wpływów walutowych na zaplanowanym poziomie. Przejściowo, w przypadku zmiany trendu na rynku walutowym, może zaistnieć sytuacja kiedy Spółka nie będzie w stanie na bieżąco zabezpieczać ekspozycji walutowej transakcjami walutowymi ze względu na niemożność uzyskania pożądanego kursu, wówczas podejmowane są decyzje w ramach Komitetu Ryzyka Grupy co do dalszego postępowania. Cały proces zarządzania ryzykiem walutowym w Spółce regulują dwa dokumenty systemowe: Polityka zarządzania ryzykiem finansowym (walutowym i stopy procentowej) Grupy Azoty oraz Instrukcja Zarządzania Ryzykiem Walutowym i Zmianą Stóp Procentowych w Grupie Azoty ZAK S.A.

W 2017 roku Spółka zawierała transakcje z pięcioma bankami: PKO BP S.A., mBank S.A., BGK S.A., ING Bank Śląski S.A. oraz BZWBK S.A. i zrealizowała 133 transakcje terminowe forward. Łączna kwota zrealizowanych transakcji wyniosła 33,25 mln EUR co stanowiło odpowiednio 46,3% wolnej pozycji netto w 2017 roku dla tej waluty. Roczny wynik na różnicach kursowych z tytułu zrealizowanych walutowych transakcji terminowych był dodatni i wyniósł 5,9 mln zł. Na dzień 31.12.2017 r.

W 2017 roku Spółka zabezpieczała również ryzyko zmiany ceny uprawnień do emisji CO₂. W tym celu Spółka zawierała transakcje forward na zakup uprawnień. W 2017 roku Spółka zawarła łącznie transakcje forward na zakup 132 tys jednostek EUA o terminach realizacji w 2017 r. (30 tys. EUA), 2018 r. (65 tys. EUA) i 2019 r. (37 tys. EUA). Łączna kwota zawartych w 2017 roku transakcji wyniosła 724,18 tys. EUR.

5.11. Przewidywana sytuacja finansowa

Najważniejszym celem finansowym Grupy Azoty ZAK S.A. jest uzyskanie wyniku finansowego netto na poziomie umożliwiającym wzrost wartości przedsiębiorstwa oraz realizacja kluczowych dla Spółki zadań inwestycyjnych. Podstawowy cel finansowy będzie realizowany w szczególności poprzez:

- utrzymanie płynności finansowej na stabilnym poziomie warunkującym rozwój i realizację zadań statutowych,
- optymalizację kosztów działalności przedsiębiorstwa,
- zabezpieczenie źródeł finansowania na realizację przyjętych zadań inwestycyjnych oraz prac badawczo - rozwojowych,
- minimalizację negatywnych skutków dynamicznego wahanía rynku finansowego.

Sytuacja finansowa Spółki charakteryzuje się pełną zdolnością płatniczą oraz kredytową. Oznacza to zdolność Spółki do terminowego regulowania swoich zobowiązań finansowych oraz posiadania i generowania nadwyżek z działalności operacyjnej, pozwalających na dalsze ich regulowanie w terminach płatności.

Dostępne limity kredytów obrotowych wraz z pożyczką wewnątrzzgrupową pozwolą Spółce na zaspokojenie bieżących potrzeb finansowych i na realizację w 2018 roku kluczowych zadań inwestycyjnych

6. Ryzyka i zagrożenia oraz perspektywy rozwoju

6.1. Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia

- Niestabilne kursy walut oraz ich wahania mogące mieć wpływ na wielkość importu produktów nawozowych.
- Przebieg warunków atmosferycznych mających wpływ na wynik produkcji rolnej, a tym samym sferę ekonomiczną sektora rolnego - siła nabywczą.
- Agresywna polityka handlowa ze strony głównych graczy rynkowych.
- Przejęcia i fuzje producentów sektora nawozowego skutkiem czego zwiększeniu może ulec poziom ich oddziaływania.
- Rozwój konkurencji poprzez wprowadzanie nowych produktów i bardziej efektywnych rozwiązań technologicznych.
- Rekordowe zbiory zbóż oraz ostra walka o kluczowe rynki zbytu dla płodów rolnych ze strony największych jego światowych producentów, powodujące spadek ich cen w ujęciu globalnym. Doprowadzić to może do utrzymania się niekorzystnej koniunktury sektora rolnego, wywołanej niskimi cenami płodów rolnych, mającej wpływ na jego siłę nabywczą - spadek popytu na produkty nawozowe.
- Niepokoje panujące na Bliskim Wschodzie mogą doprowadzić do nieprzewidywanych wzrostów notowań ropy naftowej, co pociągnie za sobą wzrost cen surowców petrochemicznych.
- Możliwe zachwiania dostępności części surowców petrochemicznych wynikające z postojów remontowych ich producentów.

Kształtowanie się rynków docelowych, w szczególności spadki dynamiki popytu na rynku europejskim, który ogranicza popyt na plastyfikatory i alkohole oxo.

6.2. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju

6.2.1. Czynniki zewnętrzne

Szanse

- Korzystne prognozy długoterminowe w zakresie konsumpcji nawozów mineralnych w Polsce w przeliczeniu na czysty składnik (N). Dla okresu 2016/17-2025/26 szacowany jest wzrost konsumpcji rzędu 17,7% tj. z 1 066 ktN w sezonie 2016/17 do 1 254 ktN w 2025/26.
- Dopłaty bezpośrednie, których wielkość i termin realizacji nadal pozostają istotnym czynnikiem wspierającym popyt na produkty nawozowe zwłaszcza w okresie wiosennym. Nie bez znaczenia w tej kwestii jest również wcześniejsze uruchomienie wypłat zaliczek z tego tytułu w okresie jesiennym. Działanie pozwalające na stosunkowo szybkie zasilenie sektora rolnego środkami z dopłat tuż przez wiosennym sezonem nawozowym. Na koniec 2017 roku (stan na 18.12.2017 r.) ARiMR wypłaciła łącznie 9,3 mld PLN, z 14,8 mld PLN przeznaczonych na ten cel.
- Utrzymanie ograniczonej dostępności chińskiego mocznika na rynku w ujęciu globalnym i jego wpływ na wzrost cen pozostałych nawozów azotowych.
- Łagodny przebieg warunków atmosferycznych w okresie zimowo - wiosennym może przełożyć się na wzrost popytu na nawozy azotowe.
- Problemy produkcyjne na instalacjach w rejonie Europy Zachodniej stwarzające szanse ulokowania większych ilości produktu krajowego na tamtejszych rynkach.
- Rynek zazwyczaj nadpodażowy, w niektórych okresach 2018 r. będzie zachwiany w wyniku przerw produkcyjnych na instalacjach konkurencyjnych, głównych graczy rynkowych (Ineos, Oxea, Perstorp) co stwarza możliwości lokowania produktu.
- Rosnące wykorzystanie 2-EH do produkcji nieftalanowego plastifikatora DEHT i estrów akrylowych.
- W związku z prognozą cen propylenu, która w 2018 roku kształtuje się na poziomie wyższym niż w roku 2017, należy się spodziewać, iż ceny w zakresie alkoholi OXO będą się utrzymywały w korelacji z ruchami cenowymi propylenu, a te w dużej mierze będą zależały od globalnych ruchów cenowych na rynku ropy naftowej i czynników popytowych.

Zagrożenia

- Spadek prognoz długoterminowych konsumpcji nawozów mineralnych w przeliczeniu na czysty składnik (N) w kontekście EU28. Dla okresu 2016/17-2025/26 przyjmuje się korektę rzędu 8,7%.
- Zmiany legislacyjne mogące wpłynąć na zmniejszenie zakresu ochrony na rynku nawozowym Unii Europejskiej oraz ograniczenie stosowania produktów chemicznych.
- Wzrost importu produktów z regionów posiadających tańszy gaz i surowce ropopochodne, duże zdolności produkcyjne oraz o niski popyt wewnętrzny.
- Niekorzystne relacje cen skupu płodów rolnych do cen nawozów.
- Nowe inwestycje w regionach o niższych cenach surowców.
- Ryzyko czasowego wstrzymania dostaw gazu ziemnego z Rosji w tranzycie do Europy Zachodniej przez Ukrainę, w przypadku stwierdzenia jego niedoborów na terytorium tego kraju. Czynnikiem mogący czasowo zakłócić ciągłość funkcjonowania krajowych instalacji nawozowych, co z punktu widzenia rozpoczętego wiosennego sezonu nawozowego jest zjawiskiem wysoce niekorzystnym.

Zależność cen podstawowych surowców od notowań ropy naftowej. Notowania ropy naftowej uzależnione są głównie od sytuacji politycznej i gospodarczej panującej na świecie. Wraz ze wzrostem cen ropy naftowej, notowania surowców także mogą wzrosnąć, zmniejszając rentowność produkcji i konkurencyjność.

6.2.2. Czynniki wewnętrzne

- Dywersyfikacja dostaw surowców wykorzystywanych w produkcji.
- Większe możliwości negocjacji cen i dostaw kluczowych dla firmy surowców, dzięki działaniu w Grupie Azoty.
- Elastyczność produkcji i szerokie port folio produktów nawozowych - posiadane przez Grupę Azoty technologie produkcji nawozów saletrzanych oraz szerokie port folio nawozów daje pełną elastyczność pod względem dostarczania produktu, którego w danym momencie oczekuje rynek.
- Rozbudowa posiadanego port folio produktów organicznych i nieorganicznych.

- Ekstensywne działania promocyjno - reklamowe produktów nawozowych, plastifikatorów, alkoholi oxo oraz działania PR wspierające markę Spółki.

6.3. Działalność sponsoringowa, charytatywna lub o podobnym charakterze

Programy społeczno-sponsoringowe na rzecz kultury

Grupa Azoty ZAK S.A. wspiera lokalne dziedzictwo kulturowe, szczególnie działania Towarzystwa Ziemi Koziełskiej w dbałości o historię i zabytki Ziemi Koziełskiej i miasta Kędzierzyn-Koźle.

Dbą również o bieżącą jakość imprez kulturalnych w mieście, wspierając Miejski Ośrodek Kultury.

W świadomości, że kultura i umiejętności artystyczne są dobrym narzędziem w kierunku promocji miasta i regionu, a również i biznesu, Grupa Azoty ZAK S.A. od lat wspiera Młodzieżową Orkiestrę Żeglugi Śródlądowej. Orkiestra jest marką rozpoznawalną w całym kraju, jednocześnie stając się doskonałą wizytówką nie tylko miasta, kraju, ale również naszej Spółki. Jej członkowie występują na największych europejskich scenach. Grupa Azoty ZAK S.A. współpracuje z Orkiestrą już od 2009 roku. Od tego czasu młodzież zdobywa coraz większą popularność i jest rozpoznawalna w kraju i na świecie. Jej koncerty śledzą media lokalne i ogólnopolskie, wzmianki o jej udziałach w uroczystościach wraz ze zdjęciami Orkiestry znajdują się również w prasie zagranicznej, miejscowej dla koncertów.

Wsparta również drobne wydarzenia w jak na przykład II edycję Koncertu Kultur, organizowaną przez Stowarzyszenie Przyjaciół Chóru „Echo Kresów”.

Programy społeczno-sponsoringowe na rzecz sportu

Grupa Azoty ZAK S.A. jest wieloletnim Głównym Sponsorem ekstra ligowej drużyny siatkarskiej ZAKSA Kędzierzyn-Koźle, promującej nie tylko firmę, ale miasto, region i województwo. W 2017 roku Grupa Azoty ZAK S.A. przejęła na bazie Porozumienia z Grupą Azoty S.A. wsparcie dla pierwszoligowego klubu piłki nożnej Odry Opole z wykorzystaniem szerokopasmowego kanału dotarcia i utrwalaniem pozytywnego wizerunku Grupy Azoty.

Wspiera również parabadmintonistę Bartłomieja Mroza.

Z zakresu sportu amatorskiego wspiera również wiele regionalnych inicjatyw, w tym: Towarzystwo Sportowe „Chemik” - sekcję akademii piłkarskie jak również sekcję boksu, Ludowy Klub Jeździecki Lewada, oraz drobne inicjatywy sportowe w ramach pojedynczych wydarzeń sportowych organizowanych przez Klub Sportowego Koziołek („VI Charytatywny Biegu Mikołajkowy”) czy Miejski Międzyszkolny Klub Sportowy (Koziołki Pływackie), Mikołajkowy Turniej Koszyków w Prudniku oraz .

Programy społeczno-sponsoringowe na rzecz promocji i rozwoju regionu

W ramach działalności w oparciu o Politykę darowizn wsparta rozwój infrastruktury drogowej w postaci dofinansowania do remontu kolejnej drogi powiatowej przy terenie Grupy Azoty ZAK S.A. ul. Mostowa. Projekt inwestycyjny miał na celu tworzenie bezpiecznej i nowoczesnej infrastruktury drogowej dla wygodnego dojazdu kontrahentów i pracowników do siedziby Spółki.

Programy społeczno-sponsoringowe na rzecz przemysłu chemicznego

Grupa Azoty ZAK S.A. wspiera działalność kędzierzyńsko-kozielskiego oddziału SITPChem oraz wybrane wydarzenia wspierające przedsiębiorczość realizowane lub organizowane przez Kędzierzyńsko-Kozielskie Park Przemysłowy.

Spółka zaangażowana była w seminarium „Międzynarodowe Seminarium Naukowo-Techniczne Chemisty for Agriculture” w Karpaczu - którego cele to zwiększenie wykorzystania potencjału jednostek naukowo-badawczych w projektach realizowanych przez przedsiębiorców, w szczególności wyłonienie kandydatów na podwykonawców usług B+R.

Program stypendialny w Grupie Azoty ZAK S.A.

Współpraca z klasą chemiczną jest istotna dla rozwoju nauk technologicznych - to przestanie towarzyszy celom programu stypendialnego Grupy Azoty ZAK S.A., która w roku 2017 przyznała łącznie 38 stypendiów dla najzdolniejszych uczniów Zespołu Szkół nr 3 w Kędzierzynie-Koźlu.

O efektywnej współpracy ze szkołą i pomocy ze strony spółki w kształceniu uczniów może świadczyć fakt, iż aktualni stypendiści to najliczniejsza do tej pory grupa, która spełniła wymagające kryteria regulaminu stypendialnego. Komisja ocenia m.in. średnią ocen (min. 4,75), ocenę z chemii (min.5) lub chemii rozszerzonej (dla starszych klas - min.4), ocenę z fizyki (min.4), średnią z przedmiotów zawodowych, zachowanie, a także dodatkowe osiągnięcia w konkursach i olimpiadach chemicznych. Stypendia są przyznawane w oparciu o „Politykę stypendialną Grupy Azoty” oraz programy i regulamin stypendialny stanowiący odrębny dokument, zatwierdzany przez zarząd Spółki. Laureaci otrzymują zróżnicowane kwoty, nie więcej niż 200 zł, stypendium miesięcznie. Uczniowie klas chemicznych otrzymują gwarancję odbycia praktyk zawodowych i realizacji jednego z przedmiotów nauki na terenie Grupy Azoty ZAK S.A.

W czerwcu Spółka podpisała także umowę patronacką z Zespołem Szkół Żeglugi Śródlądowej. Umowa podpisana 12 czerwca 2017 roku, zakłada m.in.: umożliwienie uczniom Szkoły uczącym się na kierunku „Technik żegluga śródlądowej” korzystania z infrastruktury wodnej i portu Grupy Azoty ZAK S.A.; umożliwienie uczniom Szkoły zorganizowanych lekcji otwartych w Grupie Azoty ZAK S.A.; wsparcie merytoryczne w przygotowaniu wspólnych inicjatyw np. konferencji, sesji naukowych dotyczących żegluga śródlądowej; realizację Programu Stypendialnego dla klas o profilu „Technik żegluga śródlądowej”. Na ten moment Regulamin nie został wdrożony.

Współpraca z ośrodkami dydaktycznymi

Grupa Azoty ZAK S.A. w 2017 roku zaangażowała się w projekt edukacyjny Collegium Nobilium Opoliense - unikalny program edukacyjny skierowany do ludzi ambitnych, którzy chcą podnieść swoje kompetencje i umiejętności społeczne, a także poddać formacji swoją postawę odpowiedzialności za wspólnotę lokalną i państwo, dążąc do nieustannego samodoskonalenia i rozwoju. Collegium Nobilium to kuźnia idei i charakterów w duchu nowoczesnego patriotyzmu wyrażanego szacunkiem do państwa; jego tradycji i historii, pracowitością i oddaniem dla dobra wspólnego, której celem jest odbudowa etosu zaangażowania i służby publicznej.

Konkursy i Programy

Grupa Azoty ZAK S.A. kolejny rok aktywnie uczestniczyła w działaniach Sekretariatu międzynarodowego programu „Odpowiedzialność i Troska”. W 2017 roku Grupa Azoty ZAK S.A. dla dzieci z kędzierzyńsko-kozielskich szkół podstawowych zorganizowała kolejną edycję warsztatów ekologicznych.

Inne programy CSR Grupy Azoty ZAK S.A. na rzecz dzieci w Kędzierzynie-Koźlu (społeczność lokalna)

Pracownicy firmy corocznie biorą udział w charytatywnych akcjach wspierających potrzebujące dzieci z regionu. W 2017 roku Spółka zorganizowała pracownikom Jarmark Świąteczny. Ponad 500 pracowników Spółki wsparło akcje charytatywne towarzyszące Jarmarkowi, zorganizowanemu po raz pierwszy przez Grupę Azoty ZAK S.A. Zebrane pieniądze trafiły do lokalnego oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża, a słodycze do organizacji dobroczynnych wspierających dzieci. Cztery z tych ostatnich otrzymały na scenie decyzje o przyznaniu darowizn: Świetlica Socjoterapeutyczna „ARKA”, Środowiskowy Dom Samopomocy „PROMYCZEK”, Dom Dziecka w Kędzierzynie-Koźlu i Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Brzdąc”.

Zestawienie kwotowe i podmiotowe umów sponsoringowych zawartych w 2017 r.

Lp.	Instytucja	Cel	Kwota
1	ZAKSA S.A.	promocja znaku firmowego oraz wzmocnienie pozycji marki Grupy Azoty poprzez klub siatkarski ZAKSA Kędzierzyn-Koźle, z wykorzystaniem szerokopasmowego kanału dotarcia, utrwalanie pozytywnego wizerunku Grupy Azoty; dostęp do wydarzeń sportowych na najwyższym poziomie	6 000
2	OKS Odra Opole	promocja znaku firmowego oraz wzmocnienie pozycji marki Grupy Azoty poprzez pierwszoligowy klub piłki nożnej OKS Odra Opole, z wykorzystaniem szerokopasmowego kanału dotarcia, utrwalanie pozytywnego wizerunku Grupy Azoty; dostęp do wydarzeń sportowych na najwyższym poziomie	775
3	Towarzystwo Ziemi Kozielskiej	wsparcie historii i kultury, promocja znaku firmowego podczas wystaw organizowanych przez stowarzyszenie, jak również promocja logo na historycznych materiałach dot. miasta, regionu i firmy	11
4	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego	promocja znaku firmowego, wsparcie rozwoju przemysłu chemicznego oraz uzdolnionej młodzieży	32
5	Orlen Eco Sp. z o. o.	promocja znaku firmowego, wsparcie projektu Responsible Care związanego z ochroną środowiska	17
6	Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski /dla: Zespół Szkół Żegluggi Śródlądowej	wsparcie młodzieżowej szkolnej orkiestry, promocja znaku firmowego podczas międzynarodowych wydarzeń -wsparcie kultury	10
7	Miejski Międzyszkolny Klub Sportowy "MMKS"	wsparcie osób niepełnosprawnych, promocja znaku firmowego podczas zawodów, zarówno krajowych jak i międzynarodowych świadczona przez parabadmintonistę Bartłomieja Mroza	10
8	Ludowy Klub Jeździecki LEWADA	promocja znaku firmowego podczas imprezy ART-CUP 2017 organizowanego przez LKJ LEWADA, materiały reklamowe w miejscu imprezy oraz logo na zaproszeniach, plakatach	40
9	Towarzystwo Sportowe Chemicz	wsparcie rozwoju fizycznego młodzieży oraz zapewnienie równego dostępu do kształcenia sportowego w ramach akademii piłkarskiej, promocja znaku firmowego podczas rozgrywek	90

Lp.	Instytucja	Cel	Kwota
		zarówno na stadionie macierzystym jak również podczas meczy wyjazdowych	
10	Towarzystwo Sportowe Chemik	wsparcie rozwoju fizycznego młodzieży oraz zapewnienie równego dostępu do kształcenia sportowego w ramach kategorii boks, promocja znaku firmowego podczas rozgrywek	25
11	Miejski Ośrodek Kultury w Kędzierzynie-Koźlu	wsparcie projektów kulturalnych organizowanych przez miasto, promocja znaku firmowego na stronie www oraz podczas wydarzeń	3
12	Fundacja Collegium Nobilium Opoliense	promocja znaku firmowego podczas projektu edukacyjnego Fundacji wspierającej utalentowaną, innowacyjną młodzież, promocja podczas inauguracji projektu oraz w czasie jego trwania	26
Razem			7 039

Polityka darowizn

Polityka darowizn Grupy Azoty określa zasady przyznawania darowizn i obowiązuje we wszystkich spółkach należących do Grupy Azoty. Poprzez przekazywanie darowizn Grupa Azoty stara się aktywnie reagować na potrzeby fundacji, stowarzyszeń, szkół, instytucji pożytku publicznego oraz indywidualnych osób, będących w trudnej sytuacji życiowej. W szczególności wspiera projekty przyczyniające się do podnoszenia jakości opieki medycznej, wspomagające rozwój dzieci i młodzieży na płaszczyźnie społecznej oraz edukacyjnej, a także lokalne inicjatywy z korzyścią dla społeczności.

Wszystkie darowizny przyznawane są zgodnie z „Polityką darowizn Grupy Azoty” obowiązującą w całej Grupie i Regulaminem przyznawania darowizn określonym przez poszczególne spółki Grupy.

Na podstawie Polityki darowizn obowiązującej w Grupie Azoty ZAK S.A. i Regulaminu udzielania darowizn, Grupa Azoty ZAK S.A. przekazywała w 2017 r. darowizny na cele:

- pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
- działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych
- działalność charytatywna,
- podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
- ochrona i promocja zdrowia,
- działalność dla osób niepełnosprawnych,
- działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie,
- wypoczynek dzieci i młodzieży,
- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
- ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
- porządek i bezpieczeństwo publiczne,
- pomoc ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą,
- działalność na rzecz kombatantów i osób represjonowanych,
- działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka,
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym;
- kult religijny.

Łącznie w 2017 roku Grupa Azoty ZAK S.A. przekazała na wymienione cele 392 tys. zł.

7. Pozostałe istotne informacje i zdarzenia

7.1. Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych

Jednostka Dominująca

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania w odniesieniu do Jednostki Dominującej

Wyszczególnienie	2017	2016
Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych	Spółka Ernst & Young Audyt Polska Sp.z o. o. sp. k.	KPMG Audyt Sp. z o.o.
Data zawarcia umowy	26.07.2017 r.	05.07.2012 na badanie jednostkowego sprawozdania 17.11.2014 na badanie skonsolidowanego sprawozdania Aneks do umów 15.06.2015 rok
Wynagrodzenie netto za badanie rocznego sprawozdania spr skonsolidowane roczne pakiet ZAT roczny	90	87
pozostałe usługi-przegląd półrocznego sprawozdania jednostkowego i przegląd półrocznego pakietu ZAT	7	23

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania w odniesieniu do spółek Grupy Azoty Grupa Azoty ZAK S.A. (bez Jednostki Dominującej)

Wyszczególnienie	2017	2016
Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych	Kancelaria Podatkowo-Księgowa „LEX” sp. o. o.	Kancelaria Podatkowo-Księgowa "LEX" Sp. z o.o. Racibórz
Data zawarcia umowy	30.10.2017 r.	29.09.2016 r.
Wynagrodzenie netto za badanie rocznego sprawozdania	5	5

7.2. Informacje dotyczące zagadnień środowiska naturalnego

Działalność Spółki Grupa Azoty ZAK S.A. w zakresie ochrony środowiska należy oceniać biorąc pod uwagę wielkość ładunków zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska, zakres korzystania z zasobów środowiska oraz elementy ekonomiczne: opłaty za korzystanie ze środowiska, kary za przekraczanie norm prawnych oraz poniesione nakłady na realizację inwestycji w tym obszarze. Poniżej przedstawiono działalność Spółki w zakresie poszczególnych komponentów środowiska.

Zakres korzystania z zasobów środowiska i wielkość odprowadzanych ładunków zanieczyszczeń

W 2017 r. ilość zanieczyszczeń emitowanych ogółem do powietrza (bez CO₂) wyniosła 3921,9 Mg i w odniesieniu do 2016 r., zmniejszyła się o 628,8 Mg, tj. o 13,8%. Zmniejszenie poziomu emisji dotyczy zarówno pyłów, jak i gazów i wynika głównie ze zrealizowanych inwestycji na Wydziale Ciepłym (praca nowego kotła z turbospółem) oraz na Wydziale Mocznika (modernizacja instalacji). Nastąpił spadek emisji pyłów o 45,9 Mg, tj. o 21,7% oraz gazów o 582,9 Mg, tj. o 13,4%, w tym ograniczenie emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu i amoniaku. Istotny spadek zanotowano także w zakresie emisji podtlenku azotu (o 219,3 Mg, tj. o 37,8%) po naprawie złoża katalitycznego na instalacji produkcji kwasu azotowego TKV oraz wymianie siatek katalitycznych na instalacji TKIV. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej nastąpił spadek ilości pobieranych wód o 927,4 tys. m³, tj. o 11,8% i dotyczy głównie poboru z rzeki Odry (efekt prowadzonej modernizacji Centralnej Mechaniczno-Biologicznej Oczyszczalni Ścieków umożliwiającej wyższe wykorzystanie układu zawrotu ścieków w związku z poprawą jakości oczyszczonych ścieków przemysłowych w zakresie związków azotu) oraz poboru wód podziemnych z pokładów IV-rzędowych z uwagi na wyższą dostępność wód

powierzchniowych z potoku Łacza). Nastąpił równocześnie wzrost poboru wód podziemnych z pokładów III-rzędowych, która została wykorzystana do uzupełniania okresowych niedoborów wody. W 2017 r. nieznacznie wzrosła ilość odprowadzanych ścieków (o 183,4 tys. m³, tj. o 3,4%) w odniesieniu do roku 2016. Równocześnie w odprowadzanych ściekach nastąpił wzrost odprowadzonego ładunku związków organicznych oznaczanego jako ChZT o 13,7% oraz spadek ładunku związków azotu (o 24,5% dla azotu ogólnego) jako efekt prowadzonej modernizacji Centralnej Mechaniczno-Biologicznej Oczyszczalni Ścieków.

W 2017 r. ilość wytworzonych odpadów, w stosunku do roku poprzedniego, zmniejszyła się o 6,7 tys. Mg, tj. o 6,9%. Głównym powodem powyższego był fakt wygenerowania mniejszej ilości mieszanek popiołowo-żużlowych (o 44,8%), z uwagi na pracę nowego kotła, pozostałości podestylacyjnych z produkcji aldehydów i alkoholi (o 34,7 %) jako efekt realizacji przedsięwzięcia związanego z wykorzystaniem na instalacji ciężkiej frakcji aldehydowej oraz odpadów powstających w procesie oczyszczania ścieków o 6,2%. W 2017 r. przekazano odbiorcom do odzysku 115,3 tys. Mg odpadów, w tym 71,6 tys. Mg mieszanek popiołowo-żużlowych.

W 2017 r. ilość opakowań wprowadzonych na rynek krajowy z wyrobami gotowymi, które objęte są obowiązkiem uzyskania odpowiedniego stopnia recyklingu i odzysku, wyniosła 2 366,8 Mg i była niższa w stosunku do 2016 roku o 15,7%. Z ilości tej 99,8% opakowań zostało wprowadzonych na rynek przez Jednostkę Produkcyjną Nawozy. Spadek ilości opakowań, zarówno opakowań z tworzyw sztucznych jak i palet drewnianych, związany był z niższą produkcją nawozów.

Poprzez kontynuację współpracy z organizacją odzysku zapewniono wymagane przepisami w 2017 r.: poziom recyklingu opakowań (23,5% dla opakowań z tworzyw sztucznych, 16% dla palet drewnianych, 51% dla opakowań z blachy stalowej) i poziom odzysku (61% dla wszystkich opakowań) oraz uniknięto ponoszenia opłaty produktowej.

Szczegółowe informacje przedstawiono w poniższej tabeli.

Wielkość odprowadzanych ładunków zanieczyszczeń

Lp.	Wyszczególnienie	J.m.	2017 r.	2016 r.	Zmiany [%]
1	Emisja ogółem, w tym:	t	3 921,9	4 550,7	-13,8%
	- pyły	t	165,3	211,2	-21,7%
	- gazy	t	3 756,6	4 339,5	-13,4%
2	Emisja CO ₂	tys. t	1 012,0	949,7	6,6%
3	Pobór wody	tys. m ³	6 920,5	7 847,9	-11,8%
4	Ilość odprowadzanych ścieków	tys. m ³	5 563,2	5 379,8	3,4%
5	Ładunek zanieczyszczeń odprowadzany do rzeki Odry:				
	- ChZT	t	399,8	351,7	13,7%
	- azot ogólny	t	88,9	117,8	-24,5%
6	Wytwarzanie odpadów	tys. t	89,9	96,6	-6,9%

Wielkość opłat za korzystanie ze środowiska

Opłaty za korzystanie ze środowiska w 2017 r. wyniosły 3 392,4 tys. zł i były o 1,2% niższe od opłat za 2016 r., głównie z uwagi na niższe opłaty za pobór wody i brak opłat za składowanie odpadów. W omawianym okresie koszty współpracy z organizacją odzysku wyniosły 7,0 tys. zł i były porównywalne z opłatami w 2016 r.

Informacje o spełnianiu norm z zakresu ochrony środowiska

W 2017 r. kontynuowano regulowanie stanu formalnoprawnego w zakresie ochrony środowiska, wynikające z podejmowanych przez Grupę Azoty ZAK S.A. działań oraz zmieniających się przepisów prawnych. Uzyskano m.in.: 2 zmiany pozwolenia zintegrowanego dla instalacji Jednostki Biznesowej Energetyka, nowe zezwolenie na emisję gazów cieplarnianych z instalacji chemicznych oraz zmianę zezwolenia dla instalacji spalania paliw oraz 3 decyzje w zakresie remediacji terenów historycznie zanieczyszczonych. Uzyskano także 2 decyzje udzielające zezwoleń na usunięcie z terenu Spółki drzew, mogących stwarzać zagrożenie dla instalacji przemysłowych i pracowników.

W 2017 r. Opolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska przeprowadził 5 kontroli w zakresie ochrony środowiska, w tym: 4 kontrole dotyczące zakończenia zadań inwestycyjnych oraz 1 połączoną kontrolę kompleksową w zakresie wpływu Spółki na wszystkie elementy środowiska oraz w zakresie

przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym (kontrola została przeprowadzona w ramach połączonej kontroli WIOŚ, PIP i PSP). W czasie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień w obszarze ochrony środowiska.

Prowadzone w 2017 r. okresowe pomiary emisji zanieczyszczeń do powietrza potwierdziły dotrzymanie wartości dopuszczalnych. Analiza wyników prowadzonych pomiarów ciągłych emisji na emitorach zakładowej Elektrociepłowni wykazała sporadyczne, niewielkie przekroczenia w zakresie tlenków azotu i pyłu na „starej” części elektrociepłowni, natomiast nowy kocioł był w okresie rozruchu technologicznego.

Pomimo trwającej modernizacji Centralnej Mechaniczno-Biologicznej Oczyszczalni Ścieków, odprowadzane ścieki w trakcie całego roku odpowiadały warunkom udzielonego pozwolenia.

W związku z uczestnictwem w systemie handlu emisjami dla instalacji elektrociepłowni i instalacji chemicznych zweryfikowano pozytywnie raporty roczne wielkości emisji gazów cieplarnianych za 2016 rok. Wykorzystana do umorzenia sumaryczna liczba uprawnień była wyższa niż sumaryczna liczba przydzielonych uprawnień instalacjom uczestniczącym w systemie, dlatego do umorzenia wykorzystano także uprawnienia zakupione.

Funkcjonowanie ZSZ w obszarze ochrony środowiska

W zakresie systemu zarządzania ochroną środowiska w 2017 r. realizowano prace związane z wdrożeniem w Spółce wymagań nowego wydania normy ISO 14001:2015, m.in. wydano nową Politykę ZSZ, zaktualizowano dokumenty systemowe (w tym Księgę ZSZ, procedury wewnętrzne), zapoznawano pracowników z nowymi wymaganiami. Realizowano Cele Ogólne Systemu Zarządzania Ochroną Środowiska oraz cele szczegółowe. Ponadto przeprowadzano audyty wewnętrzne i zewnętrzne u dostawców usług.

Na przełomie stycznia i lutego 2017 r. odbył się audit recertyfikujący przeprowadzony przez auditorów jednostki zewnętrznej Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji S.A. potwierdzający zgodność z wymaganiami norm: ISO 14001:2004, PN-N-18001:2004, OHSAS 18001:2007, ISO 9001:2008. Posiadane certyfikaty są ważne do dnia 14.09.2018 r.

W październiku 2017 roku Kapituła Programu „Odpowiedzialność i Troska®” przyznała Grupie Azoty ZAK S.A. kolejny certyfikat potwierdzający, iż funkcjonujący w Spółce Ramowy System Zarządzania Responsible Care jest zgodny z wytycznymi Europejskiej Rady Przemysłu Chemicznego oraz zasadami i kryteriami zatwierdzonymi przez Polską Izbę Przemysłu Chemicznego. Certyfikat jest ważny do dnia 10.10.2021 r.

Zrealizowane nakłady z tytułu niefinansowych aktywów trwałych w zakresie ochrony środowiska

Do najważniejszych zadań realizowanych w 2017 r. w obszarze ochrony środowiska należą:

- kontynuacja budowy nowej Elektrociepłowni - w 2017 r. poniesiono nakłady związane z budową instalacji w wysokości 58 500 tys. zł,
- modernizacja punktu przetadunku amoniaku b. 309 - II etap - w 2017 r. poniesiono nakłady w wysokości 1 943 tys. zł, zadanie zostało ukończone,
- modernizacja Instalacji Mocznika - w 2017 r. poniesiono nakłady związane z realizacją zadania w wysokości 3 687 tys. zł, zadanie zostało ukończone,
- modernizacja Centralnej Mechaniczno-Biologicznej Oczyszczalni Ścieków - w 2017 r. poniesiono nakłady związane z realizacją zadania w wysokości 5 935 tys. zł, trwa rozruch technologiczny, zakończenie prac związanych z bezpieczną dla środowiska likwidacją wież absorpcyjnych na nieczynnej instalacji kwasu azotowego TKI - w 2017 r. poniesiono nakłady w wysokości 5 153 tys. zł.

8. Informacje uzupełniające

8.1. Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi a prognozami wyników na 2017 rok

W związku z brakiem publikacji prognoz wyników finansowych na 2017 rok, nie jest prezentowane stanowisko Zarządu Jednostki Dominującej odnośnie ich realizacji.

8.2. Postępowania sądowe

Sprawy sądowe z udziałem Grupy Azoty ZAK S.A. o wartości przekraczającej 50 tys. zł.

Strony sporu	Data złożenia pozwu	Przedmiot sporu	Wartość przedmiotu sporu	Aktualny stan sprawy
Powód: Józef Szczepaniec Pozwany: GA ZAK S.A. Interwient uboczny: PZU S.A.	27.12.2013 r.	Roszczenie o odszkodowanie za szkodę w związku z wypadkiem przy pracy	400	Sąd jest aktualnie na etapie ustalania przyczynienia się powoda do powstania i rozmiarów szkody. Przesłana została opinia uzupełniająca biegłego sądowego, ustalająca przyczynienie się powoda do szkody w wymiarze 25 %. W dniu 4.11.2016 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu chirurgii na okoliczność ustalenia, w jakim stopniu postępowanie Szpitala w Kędzierzynie-Koźlu przyczyniło się do rozmiarów szkody. Opinia biegłego wpłynęła 18.01.2017 r. Termin rozprawy został wyznaczony na dzień 6.03.2017 r. W dniu 16.03.2017 r. Sąd wydał wyrok, w ramach którego zasądził od Grupy Azoty ZAK S.A. na rzecz powoda kwotę 75 tys. zł wraz z odsetkami. Żadna ze stron postępowania nie składała apelacji. Sprawa prawomocnie zakończona.
Powód: Perigroup Sp. z o.o. Pozwany: Grupa Azoty ZAK S.A.	12.05.2014 r.	Roszczenie o wynagrodzenie za roboty budowlane, wniesione przez podwykonawcę w oparciu o art. 647 (1) KC	144	Sąd I instancji oddalił powództwo w całości. W dniu 9 stycznia 2017 r. Sąd odrzucił apelację powoda. Obecnie w sprawie rozstrzygana jest kwestia kosztów sądowych. Z informacji przekazanych przez sekretariat Sądu wynika, że powód w dniu 18.01.2017 r. złożył zażalenie na postanowienie o odrzuceniu apelacji. Zażalenie na postanowienie o odrzuceniu apelacji zostało uwzględnione, powód złożył skutecznie apelację. Złożona została odpowiedź na apelację powoda. Na skutek apelacji powoda, wyrokiem z dnia 10.08.2017 r. Sąd II instancji zmienił zaskarżony wyrok i zasądził od Grupy Azoty ZAK S.A. kwotę wskazaną w żądaniu pozwu. Sprawa została prawomocnie zakończona. W dniu 14.11.2017 r. Grupa Azoty ZAK S.A. wystąpiła ze skargą kasacyjną na wyrok Sądu II instancji. Na razie nie jest znany termin rozprawy przed Sądem Najwyższym.
Powód: Przedsiębiorstwo Handlowe CARBO-STAL G. Przybyłek M. Polak Spółka Jawna Pozwany: Grupa Azoty ZAK S.A.	18.06.2015 r.	Roszczenie o wynagrodzenie za roboty budowlane, wniesione przez podwykonawcę w oparciu o art. 647 (1) KC	203	Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24.01.2017 r. powództwo zostało w całości uwzględnione. Sprawa została prawomocnie zakończona. W związku ze zapadłym rozstrzygnięciem została w sprawie złożona skarga kasacyjna. Wyrokiem z dnia 18.01.2018 r. Sąd Najwyższy oddalił skargę kasacyjną.
Powód: Jan Szajna, Lech Janik, Jan Panachida, Hubert Furgol, Barbara Matus, Tadeusz Kunicki Pozwany: Grupa Azoty ZAK S.A.	16.06.2015 r.	Roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie z patentu o numerze PL 209372 w latach 2010-2011	213	W sprawie została przesłuchana większość świadków. W pozwie twórcy zastrzegają możliwość wystąpienia z powództwem za kolejne lata korzystania przez Spółkę. Sąd zamknął rozprawę i wyznaczył termin publikacji wyroku na dzień 13.3.2017 r., na tym terminie Sąd otworzył rozprawę na nowo. Sporządzona została opinia

Strony sporu	Data złożenia pozwu	Przedmiot sporu	Wartość przedmiotu sporu	Aktualny stan sprawy
				biegłego, której treści jest niekorzystna dla Grupy Azoty ZAK S.A. Obecnie oczekujemy na wyznaczenie terminu kolejnej rozprawy.
Powód: Grupa Azoty ZAK S.A. Pozwany: Mateusz Pomykała (Demontaż Wyburzenia)	25.03.2016 r.	Roszczenie o zwrot pieniędzy bezpodstawnie przelanych cedentowi oraz zapłata kary umownej	220	Sąd udzielił zabezpieczenia co do kwoty 144.699,11 zł wraz z odsetkami, jednak zajęcia rachunków bankowych dłużnika nie ujawniły środków które można by zająć w celu zabezpieczenia roszczenia. Rozprawa wyznaczona na dzień 1.2.2017 została odwołana z uwagi na chorobę sędziego. Wyrokiem z 11.10.2017 r. powództwo zostało w całości uwzględnione przez Sąd I instancji. Pozwany nie wystąpił z apelacją, w związku z czym wyrok Sądu z dnia 11.10.2017 r. się uprawomocnił. Sprawa została przekazana do egzekucji. Sprawa prawomocnie zakończona.
Wierzyciel: Grupa Azoty ZAK S.A. Dłużnik: Zakłady Przetwórstwa Tworzyw "EKO-PET" sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w Chrzanowie	25.02.2015 r.	Postępowanie upadłościowe, wierzytelności stwierdzone tytułami wykonawczymi	1 201	Ustalona została lista wierzycieli, postępowanie upadłościowe jest w toku. Ustalony został plan podziału sumy uzyskanej z masy upadłości, ze względu na ustanowione na majątku upadłego zastawy rejestrowe i hipoteki Grupie Azoty ZAK S.A. nie przypadły żadne należności.
Powód: Leokadia Kania Pozwany: Grupa Azoty ZAK S.A.	13.12.2016 r.	roszczenie o przywrócenie do pracy	69	W dniu 13.2.2017 r. złożono odpowiedź na pozew. W sprawie została przesłuchana część świadków, kolejna rozprawa została wyznaczona na dzień 11.05.2018 r.
Powód: Wiesław Jawornicki Pozwany: Grupa Azoty ZAK S.A.	10.01.2017 r.	Odszkodowanie za przestrzeganie zakazu konkurencji.	97	Wyrokiem z dnia 29.09.2017 r. Sąd I instancji zasądził od Grupy Azoty ZAK S.A. na rzecz powoda 96.682,14 zł wraz z kosztami postępowania. W dniu 06.12.2017 r. złożona została przez Grupę Azoty ZAK S.A. apelacja co do kwoty 75.197,22 zł. Obecnie Grupa Azoty ZAK S.A. oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy apelacyjnej.
Powód: Grupa Azoty ZAK S.A. Pozwany: DOX sp. z o.o.	03.03.2017 r.	Pozew z tytułu zwrotu należności za roboty rozbiórkowe, jakie GA ZAK zobowiązany był wypłacić w związku z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach, sygn. V ACa 334/16 (z powództwa CARBO-STAL).	268	Wydany w dniu 05.04.2017 r. nakaz się uprawomocnił, sprawa została skierowana do egzekucji. Sprawa prawomocnie zakończona.
Wzywający: Grupa Azoty ZAK S.A. Przeciwnik: Grupa Azoty Automatyka Sp. z o.o.	07.04.2017 r.	Wniosek o zawezwanie do próby ugodowej (złożony w celu przerwania biegu przedawnienia ewentualnego roszczenia).	24 290	W trakcie wyznaczonego na dzień 28.08.2017 r. posiedzenia nie doszło do zawarcia ugody. Wobec powyższego Sąd umorzył postępowanie. Postępowanie zakończone.
Powód: Grupa Azoty ZAK S.A. Pozwani: Dawid Sławiński Bio-Energio-Chemia S.A. w upadłości Gmina Kędzierzyn-Koźle Zakład Ubezpieczeń Społecznych Naczelnik Opolskiego Urzędu Skarbowego	28.07.2017 r.	Pozew o usunięcie niezgodności treści księgi wieczystej nieruchomości położonej w Kędzierzynie-Koźlu, wpisanej do księgi wieczystej pod numerem OP1K/00049091/0.	1 536	W ramach postępowania upadłościowego spółki Bio-Energio-Chemia S.A. doszło do sprzedaży przedsiębiorstwa upadłego na rzecz Dawida Sławińskiego. W skład przedsiębiorstwa wchodziła w szczególności nieruchomość opisana powyżej. Z uwagi na liczne nieprawidłowości w toku postępowania upadłościowego oraz podejrzenie popełnienia przestępstwa m.in. przez byłych członków zarządu upadłego, postanowienie Sądu upadłościowego zatwierdzające warunki sprzedaży

Strony sporu	Data złożenia pozwu	Przedmiot sporu	Wartość przedmiotu sporu	Aktualny stan sprawy
				przedsiębiorstwa upadłego zostało zaskarżone. Równolegle, w celu zabezpieczenia nieruchomości przed dalszym zbyciem, Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu udzielił zabezpieczenia poprzez zakaz zbywania i obciążania nieruchomości. Wytoczone powództwo ma na celu formalne wpisanie na powrót upadłego jako użytkownika wieczystego oraz zapewnienie możliwości zaspokojenia w toku postępowania upadłościowego. Spółka obecnie oczekuje na wyznaczenie pierwszego terminu rozprawy.
Upadły: Bio-Energio-Chemia S.A. Wierzyciel: Grupa Azoty ZAK S.A.	Wierzytelność została zgłoszona w dniu 14.06.2017 r.	Postępowanie upadłościowe, wierzytelności stwierdzone tytułami wykonawczymi	3 923	Równolegle do zgłoszenia wierzytelności zaskarżone zostało postanowienie o ogłoszeniu upadłości w zakresie, w jakim zatwierdza warunki sprzedaży przedsiębiorstwa upadłego na rzecz FIXMET Dawida Sławińskiego. Ze względu na liczne nieprawidłowości w toku postępowania upadłościowego, wszczęte zostało postępowanie zażaleniowe o którym mowa powyżej. Jednocześnie Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu, II Wydział Karny prowadzi postępowanie karne przeciwko byłym członkom zarządu Bio-Energio-Chemia w przedmiocie działania na szkodę wierzycieli, w tym zakresie zarzuty zostały postanowione Robertowi Kościukowi i Mariuszowi Ferskiemu. Równolegle do postępowania zażaleniowego w sprawie upadłościowej oraz prowadzonego postępowania karnego, przed Sądem Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu wytoczone zostało przez GA ZAK powództwo o uzgodnienie treści księgi wieczystej i ponowne wpisanie jako użytkownika wieczystego spółki Bio-Energio-Chemia. Nieruchomość ta stanowiła jedyny majątek upadłego, a tym samym jej powrotne umieszczenie w masie upadłości ma decydujące znaczenie dla możliwości zaspokojenia wierzycieli, w tym Grupa Azoty ZAK S.A.
Powód: UNIROLL sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie Pozwany: Grupa Azoty ZAK S.A.	18.08.2017 r.	Pozew o zapłatę z tytułu usług świadczonych w ramach rekultywacji zakładowego składowiska odpadów ścieków.	383	W dniu 13.11.2017 r. wniesiono odpowiedź na pozew. Spółka oczekuje na wyznaczenie przez Sąd terminu pierwszej rozprawy.
Powód: UNIROLL sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie Pozwany: Grupa Azoty ZAK S.A.	27.10.2017 r.	Pozew o zapłatę z tytułu świadczonych usług.	950	W wyniku złożonego pozwu, w dniu 13.12.2017 r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. W dniu 09.01.2018 r. Grupa Azoty ZAK S.A. wniosła sprzeciw, wskutek czego wydany w dniu 13.12.2017r. nakaz zapłaty utracił moc. Obecnie spółka oczekuje na wyznaczenie terminu pierwszej rozprawy.
Upadły: Zbigniew Dominiak	Wierzytelność zgłoszona w dniu 05.06.2017 r.	Postępowanie upadłościowe, wierzytelności stwierdzone tytułami wykonawczymi	532	Wierzytelność zgłoszona w dniu 5.06.2017 r. została w całości wciągnięta na listę wierzytelności. Obecnie oczekujemy na sporządzenie planu podziału.
		Pozostałe	154	
Razem			34 582	

8.3. Wydatki statutowe

Na podstawie §47 pkt. 1 Statutu Zarząd Grupy Azoty ZAK S.A. został zobowiązany do ujęcia niektórych grup wydatków w niniejszym sprawozdaniu.

8.3.1. Wydatki w zakresie stosunków międzyludzkich i komunikacji społecznej i reprezentacji

Wydatki na PR i komunikację społeczną	2017 r.	2016 r.
1. Działania społeczno-sponsoringowe	7 299	7 385
2. Komunikacja	524	531
3. Uczestnictwo, patronat konferencji, seminariów, kongresów	21	47
4. Materiały reklamowe, oznakowania, elementy identyfikacji spółki, gadżety	65	98
5. Koszty używania znaku firmowego	2 668	2 455
6. Projekty korporacyjne	0	203
7. Reprezentacja (fundusz reprezentacyjny, organizacja eventów, upominki, stypendia)	829	961
8. Darowizny	391	435
Ogółem	11 797	12 114

Poniesione wydatki miały na celu:

- budowanie pozytywnego wizerunku Grupy Azoty ZAK S.A. jako podmiotu gospodarczego przyjaznego ludziom i środowisku, będącego liderem branży chemicznej w Polsce oraz na rynkach europejskich,
- budowanie wizerunku Grupy Azoty ZAK S.A. i poszczególnych podmiotów wchodzących w jej skład jako podmiotów społecznie odpowiedzialnych i wspierających inicjatywy lokalne,
- propagowanie marki Grupy Azoty ZAK S.A. poprzez poszerzenie stopnia jej znajomości poza kręgiem klientów i odbiorców produktów,
- dotarcie z przekazem do istotnych dla Grupy Azoty ZAK S.A. środowisk i podkreślanie znaczenia wysokich standardów realizowanych przedsięwzięć i inicjatyw,
- budowa reputacji Grupy Azoty ZAK S.A. i podmiotów ją tworzących oraz pozyskanie uznania i sympatii opinii publicznej, w szczególności w zakresie pozytywnej roli jaką odgrywa wobec rozwiązywania problemów społecznych i ekologicznych współczesnego świata,
- podnoszenie atrakcyjności regionów, w których funkcjonuje Grupa Azoty ZAK S.A. jako miejsc, w których warto mieszkać, pracować, rozwijać swoje pasje i spełniać ambicje oraz stworzenie młodzieży jak najlepszych warunków edukacyjnych i zdrowotnych,
- wspieranie działań promocyjno-handlowych.

8.3.2. Wydatki na usługi prawne

Wydatki na usługi prawne	2017 r.	2016 r.
Ogółem	776	1 472

Poniesione wydatki miały na celu między innymi zapewnienie Spółce kompleksowej obsługi prawnej, w tym udział prawników w postępowaniach sądowych i mediacyjnych.

8.3.3. Wydatki na usługi doradztwa związanego z zarządzaniem

Wydatki na usługi doradztwa związanego z zarządzaniem	2017 r.	2016 r.
Ogółem	1 921	277

Poniesione wydatki miały na celu między innymi zapewnienie Spółce kompleksowych usług doradczych i managerskich, związanych ze strategicznymi obszarami zarządzania.

8.3.4. Wydatki na usługi marketingowe

Wydatki na usługi marketingowe	2017 r.	2016 r.
1. Zarządzanie marką	163	123
2. Konferencje, spotkania operacyjne w sezonie	289	368
3. Konferencja merytoryczna patronat	157	72
4. Reklama medialna - Polska	115	143
5. Reklama medialna - Zagranica	181	144
6. Badania marketingowe	395	407
7. Targi i wystawy	158	334
8. Marketing operacyjny	1 521	2 958
9. Pozostałe	49	151
Ogółem	3 027	4 700

Poniesione wydatki wynikały z realizacji celów marketingowych Grupy Azoty ZAK S.A. Dotyczyły one między innymi promocji i reklamy produktów, badań marketingowych oraz wsparcia marketingowego dla managerów rynku i przedstawicieli handlowych.

8.4. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Grupa Azoty nie zawierała w 2017 roku transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe.

8.5. Informacje o posiadanych przez Jednostkę Dominującą oddziałach

Grupa Azoty ZAK S.A. nie posiada zamiejscowych oddziałów czy zakładów.

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Azoty za okres 12 miesięcy kończących się 31 grudnia 2017 roku zawiera 65 stron.

Podpisy członków Zarządu

.....
Bogdan Tomaszek
Prezes Zarządu

.....
Sławomir Brzeziński
Wiceprezes Zarządu

.....
Kamil Bortniczuk
Członek Zarządu

Kędzierzyn-Koźle, dnia 29 marca 2018 roku.